

Восьмая /внеочередная/ сессия
Симбирского областного Совета народных
депутатов двадцать первого созыва

986	по
98	по
986	по

СТЕНОГРАФИЧЕСКИЙ ОТЧЕТ

Начато: 08.10.1991
Окончено: 08.10.1991
На 193 листах
Хранить: постоянно

2196
98
786

СТЕНОГРАФИЧЕСКИЙ ОТЧЕТ

о восьмой /внеочередной/ сессии областного
Совета народных депутатов двадцать первого
созыва

8 октября 1991 года

В работе сессии принимали участие:

Депутаты областного Совета - 150

/Отсутствовали по уважительным
причинам 25 депутатов/

Приглашенные - 69

Открыл восьмую /внеочередную/ сессию областного Совета народных депутатов заместитель председателя областного Совета народных депутатов Москаленко Виктор Михайлович.

Председательствующий Москаленко В.М.

На сессию приглашены народные депутаты СССР и Украины, проживающие на территории области, руководители отделов и управлений облисполкома, председатели городских, районных Советов народных депутатов, председатели горрайисполкомов, не являющиеся депутатами областного Совета народных депутатов, представители государственных, общественных организаций, средств массовой информации, трудовых коллективов г.Сумы. Приглашены все, кто подавал заявки вплоть до сегодняшнего дня, до 9.30.

Для обеспечения эффективной работы сессии нам необходимо образовать рабочие органы. Материалы у депутатов имеются. Руководствуясь статьей 22 регламента областного Совета народных депутатов, для подсчета голосов нам необходимо определить группу депутатов.

Товарищи депутаты, учитывая то, что на этой сессии должны проводиться выборы председателя областного Совета народных депутатов, предлагается избрать счетную комиссию, которая могла бы при необходимости обеспечить проведение тайного или открытого, как мы решим, голосования по этому вопросу. Предлагается избрать счетную комиссию в количестве 8 депутатов.

По количественному составу другие предложения есть?

Голоса в зале: "Нет!"

т.Москаленко В.М. Нет. В материалах сессии у вас имеется персональный состав счетной комиссии.

Есть изменения, дополнения к этому списку?

Голоса в зале: "Нет!"

т.Москаленко В.М. Нет. Как будем голосовать?

Голоса в зале: "В целом".

т.Москаленко В.М. Кто за то, чтобы счетную комиссию избрать в предложенном составе, прошу проголосовать!

Прошу опустить. Очевидное большинство.

Кто против?

Не вижу против.

Кто воздержался? Нет.

Счетная комиссия избрана единогласно.

Состав счетной комиссии:

Доленко Иван Павлович	- депутат по избирательному округу № 80, председатель комиссии
Тимченко Михаил Иванович	- депутат по избирательному округу № 133
Фенько Григорий Дмитриевич	- депутат по избирательному округу № 143
Поляков Евгений Иванович	- депутат по избирательному округу № 152
Рябиченко Владимир Иванович	- депутат по избирательному округу № 153
Любчак Виктор Афанасьевич	- депутат по избирательному округу № 17
Сугак Петр Гаврилович	- депутат по избирательному округу № 51
Фесюн Александр Михайлович	- депутат по избирательному округу № 101

Я прошу членов счетной комиссии занять отведенные места в зале.

т.Москаленко В.М. Согласно ст.20 регламента областного Совета народных депутатов, нам необходимо избрать секретариат сессии. В материалах, которые вам розданы, имеется предлагаемый состав секретариата. Есть какие-то замечания и другие предложения по составу секретариата?

Голоса в зале: "Нет".

т.Москаленко В.М. Нет. Как будем голосовать? Списком? Голоса в зале: "В целом".

т.Москаленко В.М. В целом. Кто за то, чтобы утвердить секретариат сессии в предложенном вам составе, прошу проголосовать.

Кто против?

Нет.

Кто воздержался? Нет.

Секретариат утверждается единогласно.

Состав секретариата:

Мотренко
Николай Степанович - депутат по избирательному округу
№ 31, руководитель

Гончаров
Василий Иванович - депутат по избирательному округу
№ 151

Манько
Михаил Александрович - депутат по избирательному округу
№ 28

т.Москаленко В.М. Руководствуясь ст.21 регламента областного Совета народных депутатов, нам необходимо избрать редакционную комиссию. Предлагается избрать ее в составе 11 депутатов. Какие будут другие предложения? Нет. Есть предложение согласиться.

По персональному составу есть замечания. Первый микрофон.

Депутат Коваленко Л.А., избирательный округ № 59. Уважаемый Виктор Михайлович! Дело в том, что, если я не ошибаюсь, от нас, от г.Шостки, нет Коваленко Александра Владимировича. А, я прошу прощения.

т.Москаленко В.М. Еще есть замечания? Нет замечаний. Будем голосовать списком?

Голоса в зале: "Да".

т.Москаленко В.М. Списком. Кто за то, чтобы редакционную комиссию избрать в предложенном вам составе, прошу проголосовать.

Прошу опустить.

Кто против? Нет.

Кто воздержался? Нет.

Редакционная комиссия избирается единогласно.

Состав редакционной комиссии:

Сумбатов Рубен Ашотович	- депутат по избирательному округу № 157, председатель комиссии
Борзунов Валерий Иванович	- депутат по избирательному округу № II
Коваленко Александр Владимирович	- депутат по избирательному округу № 65
Конотоп Михаил Александрович	- депутат по избирательному округу № 148
Маслак Николай Михайлович	- депутат по избирательному округу № 132
Мельник Леонид Григорьевич	- депутат по избирательному округу № 8
Нестеров Евгений Михайлович	- депутат по избирательному округу № 166
Рыбалка Виктор Дмитриевич	- депутат по избирательному округу № 12
Самардак Алексей Филиппович	- депутат по избирательному округу № 15
Судьина Валентина Владимировна	- депутат по избирательному округу № 54
Шишканов Анатолий Петрович	- депутат по избирательному округу № 102

т.Москаленко В.М. Товарищи депутаты, прежде чем перейти к дальнейшей нашей работе, слово для заявления предоставляется депутату Любчаку В.А., избирательный округ № 17.

Депутат Любчак В.А. Уважаемые коллеги, у меня три заявления и разрешите вам их зачитать.

Председательствующий Москаленко В.М. Я прошу прощения. Мы не утвердили регламент. Вы извините за мою неопытность в этих вопросах. Товарищи, вам предложен регламент работы сессии. Вы с ним ознакомились. Есть какие-то замечания и предложения на этот счет?

Голоса в зале: "Нет".

т.Москаленко В.М. Нет. Тогда прошу проголосовать. Кто за то, чтобы утвердить регламент работы сессии, прошу поднять мандаты.

Опустите.

Кто против?

Нет.

Кто воздержался? Нет.

Принят регламент единогласно.

Регламент работы восьмой /внеочередной/ сессии областного Совета народных депутатов двадцать первого созыва.

Для организационного вопроса	- 2 часа
Для информации "О реформировании областного Совета народных депутатов и его демократизации"	- до 20 минут
Для информации "О неотложных и перспективных мерах по стабилизации социально-экономического положения в области"	- до 20 минут
Для информации о собственности бывшего Сумского обкома Компартии Украины	- до 10 минут
Для выступлений кандидатов на должность председателя областного Совета народных депутатов-председателя исполкома с программами	- до 10 минут
Для выступлений в обсуждении кандидатур	- до 5 минут
Для выступлений в обсуждении информации по второму и третьему вопросам	- до 7 минут
Для выступлений в обсуждении проектов решений	- до 3 минут
Для принятия решений	- до 30 минут
Для выступлений депутатов с краткими заявлениями, сообщениями и ответов на вопросы /обсуждение по этим заявлениям и сообщениям не открывать/	- до 30 минут
Для выступлений по порядку ведения заседания, мотивам голосования, заявлений, внесения запросов, предложений и замечаний	- до 3 минут
Перерыв делать через 2 часа на 20 минут.	

Теперь, пожалуйста.

Депутат Коваленко Л.А., избирательный округ № 59. Виктор Михайлович, процедурный вопрос, разрешите, пока идет т. Любчак В.А. Я буквально одну минуточку. /Шум в зале/. Давайте решим вопрос на счет трансляции...

т.Москаленко В.М. Трансляция идет у нас на площадь?
Голоса в зале: "Идет".

т.Москаленко В.М. Идет.

т.Коваленко Л.А. Все, спасибо большое.

Голоса в зале: А по области?

т.Москаленко В.М. По области, наверное, нам не удастся. Потому что это связано с другими процессами. Мы давайте определимся. Пусть товарищ выступит, а мы определимся и в этом вопросе.

т.Любчак В.А. зачитывает обращения.

Председательствующий т.Москаленко В.М. Давайте договоримся так, товарищи депутаты. Наверное, мы перейдем сейчас к рассмотрению повестки дня и, чтобы не возвращаться к этому вопросу, рассмотрим такое предложение. У нас будет третий вопрос повестки дня о неотложных мерах по стабилизации общественно-политической и экономической ситуации. Давайте договоримся, что редакционная комиссия рассмотрит при обсуждении третьего вопроса повестки дня заявление депутата Любчака В.А. Меня тоже очень настораживает проблема медикаментов и я ее немного изучил. Это очень серьезный вопрос и надо, чтобы к этому вопросу, на мой взгляд, может предложения будут и другие, подключилась наша постоянная планово-бюджетная комиссия и рассмотрела его тоже.

Если устраивает и депутата Любчака В.А., и присутствующих такой порядок рассмотрения заявления, будем считать, что мы договорились.

Вижу, что Виктор Афанасьевич согласен, что устраивает такой порядок.

Тогда продолжим работу. Приступаем к обсуждению вопросов, включенных в повестку дня сессии.

У вас есть предложения по повестке дня сессии. И я бы хотел кратко проинформировать депутатов о работе, проведенной оргкомитетом по подготовке сессии, которому вы поручили на прошлой сессии готовить нынешнее пленарное заседание.

Оргкомитет создал согласительную комиссию в составе 10 человек, которая наработывала предложения по первому вопросу повестки дня, то есть, по организационному вопросу. Более

подробно о результатах работы согласительной комиссии будет доложено, будет выступать депутат Ришняк И.Н. Кроме того, оргкомитет внес вопросы о реформировании деятельности областного Совета на рассмотрение депутатских комиссий. Многие из вас участвовали в работе постоянных комиссий и я сейчас не буду широко расшифровывать решения, которые приняли постоянные комиссии. В итоге мы пришли к общему согласию по вопросам повестки дня, по вопросам, которые касаются реформирования деятельности Совета народных депутатов. Все решения, наработанные в результате работы оргкомитета, постоянных комиссий, согласительной комиссии, у вас имеются на руках. Поэтому хочу предложить вам от имени оргкомитета, от имени постоянных комиссий, от имени согласительной комиссии именно вот такую повестку дня, как она сформирована в ваших документах этой сессии с расшифровкой первого вопроса.

В организационном вопросе предусматриваются: выборы председателя Совета; о заявлении заместителя председателя Совета; выборы заместителя председателя Совета. Вот такую повестку дня /еще есть второй и третий вопрос/ я хочу предложить вам на утверждение.

Пожалуйста, первый микрофон.

т.Коваленко Л.А. Во-первых, я хотел бы, чувствуя, что перейдем сейчас к машине голосования, внести дополнения к предложенной повестке дня. К третьему, в частности, пункту. Там написано "О неотложных и перспективных мерах..." Я предлагаю добавить сюда два слова "О политической ситуации..." и дальше по тексту. Потому что, хотим мы с вами или не хотим, ну и вы сами сказали, Виктор Михайлович, о том, что вопрос этот политического характера. Мы будем их обязательно затрагивать. Поэтому желательно, чтобы пункт повестки отражал содержание нашего разговора. Это первое. И второе. Я хотел бы сразу уточнить такую деталь. Вы говорили о согласительной комиссии. Если быть строго последовательным и придерживаться буквы Закона, то согласительная комиссия, которая была создана оргкомитетом, не имеет под собой юридического основания. Почему? Есть ст.38 Закона о местном самоуправлении, она гласит: "Исключительная компетенция Совета". Исключительно, я подчеркиваю, на

пленарных заседаниях Совета решаются следующие вопросы. Их тридцать пять. В их числе под номером 3 стоит "образование и избрание постоянных и других комиссий Совета, изменение состава..." и т.д. Чтобы быть последовательным в своем рассуждении, я хочу сказать, что мы с вами, в то туманное утро 18 сентября, я дважды или трижды выступал и предлагал собрать согласительную комиссию на паритетных началах с представлением всех течений, взглядов, чтобы учесть весь спектр мнений, но тем не менее никто не прислушался и мы избрали оргкомитет, не наделив его полномочиями. Мы совершали одну ошибку за другой. Поэтому, считая себя демократами, мы с вами не имеем права поступаться требованиями Закона. Я ни в коем случае не умаляю работу тех людей, которые работали под названием этой согласительной комиссии, их наработку надо использовать. Но сегодня, чтоб не затягивать, я предлагаю все-таки создать согласительную комиссию, взять за основу ту наработку, которую наработали в этой согласительной комиссии, окончательно вынести вопрос по первому вопросу. В противном случае хотим мы этого с вами или не хотим, но мы...

т. Москаленко В.М. Леонид Алексеевич, ну, не надо убеждать, мы поняли вопрос и сейчас будем решать.

/Шум в зале/.

Минутку, товарищи, иначе я запутаюсь в ваших предложениях. Внес депутат Коваленко Л.А. предложение, решим, как быть с ним, а потом будем двигаться дальше. Смею вам доложить, товарищи депутаты, приглашенные, что касается первого предложения депутата Коваленко Л.А. о том, чтобы добавить слова "о политической ситуации..." Давайте порассуждаем, что этот вопрос "о политической ситуации" больше относится не к третьему вопросу, а ко второму — о реформировании структуры областного Совета, с чего начало всех политических ситуаций складывается. Это первое. И второе, я хотел бы обратиться к заявлению Виктора Афанасьевича, которое он огласил в начале сессии. Давайте на данный момент приостановим политическую борьбу и займемся конкретным делом. Самый важный вопрос — это надо избрать председателя Совета, ну, не может так Совет существовать. Нет, мы хотим привнести политическую окраску в этот вопрос! Если надо это

сделать, пожалуйста, в обсуждении вопроса, в предложениях ваших давайте политическую оценку. Никто от обсуждения политической обстановки не отказывается. Это первое. Второе, что касается согласительной комиссии. Товарищи, никто, никому не может окончательное мнение навязать. На это имеется депутатский корпус, чтобы принимать окончательное решение. Что касается самой процедуры создания /согласительной комиссии/, законна она или не законна... Мы с вами создали оргкомитет и поручили ему готовить сессию. Создана согласительная комиссия. Я своим распоряжением, используя предоставленные мне полномочия, вместе с т.Бондаренко А.Д., членами оргкомитета подписал распоряжение о создании этой комиссии. Это было на первом заседании оргкомитета. Так что судите, правомочна она или нет. Мне кажется, что этот вопрос нужно снять потому, что предложения согласительной комиссии остаются только предложениями. Они могут поступить от любого депутата и будут приниматься по этому вопросу. Вот так я комментирую ситуацию. Давайте проголосуем за предложение депутата Коваленко Л.А., чтобы в третьем вопросе добавить слова "о политической ситуации..."

Кто за предложение депутата Коваленко Л.А., прошу голосовать.

Голос в зале. Извините. Надо бы хоть два слова сказать.
/Шум в зале/.

т.Москаленко В.М. Есть нужда обсуждать этот вопрос?

Голоса в зале. Нет.

т.Москаленко В.М. Никто не желает высказаться по этому вопросу?

Депутат Маслак Н.М., избирательный округ № 132. Перш за все. І перше питання організаційне і друге питання реформа структури – це питання про владу і це саме політичне питання. Як би ми не хотіли, воно є політичне, воно є першочергове. І друге, якщо ставить про політичну ситуацію, то я не згодний тільки тому, що ми два дні і одну ніч сиділи на цій політичній ситуації. Після того кожний висловився, скільки хотів, стільки і оцінював. Всі ми її приблизно розуміємо. Давайте конкретно вирішувати вихід із цієї політичної ситуації. І третє. Я розумію депутата Коваленка Л.О.,якби він не зробив

цієї заяви, то це уже був би не Коваленко Л.О. У нього перед очима завжди Закон і те, що він зробив – це справа його совісті, наше питання – певно на це відреагувати.

т.Москаленко В.М. Спасибо. Второй микрофон.

Депутат Мусиенко В.К., избирательный округ № 55. Я хочу подтвердить то, что вы сказали, Виктор Михайлович, т.Маслак Н.М., что вопрос о политической ситуации не надо ставить. На первом заседании организационного комитета была попытка, предложение, чтобы подготовить вопрос о политической ситуации, возникшей на предыдущей сессии, но т.Борзунов В.И. и другие товарищи убедили оргкомитет, и, я считаю, правильно, что не надо нагнетать страсти, не надо ставить этот вопрос. Поэтому, товарищи, не надо и сегодня его ставить, потому что поневоле тогда будет рассматриваться и заявление депутации роменщины, и все эти дела. Зачем это делать? Не время. Нельзя уводить сессию. Давайте согласимся с тем, что, как повестка дня сформирована, вот так мы и будем решать вопросы. По согласительной комиссии, думаю, понятно, что товарищи добросовестно работали, никто их в процессе не отвергал и это только их предложения.

Голоса в зале: Правильно.

т.Москаленко В.М. Есть еще какие предложения?

Депутат Глущенко Л.Ф., избирательный округ № 76. Поддерживая предложение депутата Любчака В.А. о внесении в повестку дня рассмотрения вопроса заработной платы медицинских работников, депутация Белопольского района вносит предложение дополнительно, по решению сессии районного Совета, рассмотреть на сессии вопрос повышения зарплаты педагогам. Какая аргументация? Повышение зарплаты с I апреля т.г. привело не к повышению благосостояния этой категории работающих, а наоборот, в связи с ростом цен привело к абсолютному их обнищанию. Спасибо.

т.Москаленко В.М. Пожалуйста, первый микрофон.

Депутат Левицкий А.В., избирательный округ № 60. Я хочу сказать, що четвертий пункт про власність колишнього Сумського обкому партії, якщо будемо обговорювати, чи не будемо ми бігти попереду паровоза, тому що Верховна Рада України також це питання поставила. Ми вже приймали раніше рішення про землю,

про те, що 50 га наділять, а тоді було 100 га і ще якісь рішення приймалися. Тобто ми бігли попереду і потім відмінляли своє рішення. Якщо Верховна Рада прийме рішення, що це буде дано на відкуп Радам відповідним обласним, значить тоді ми будемо це питання розбирати.

т.Москаленко В.М. Мы будем обсуждать этот вопрос^И в процессе обсуждения выясним, какие решения принимать, какие не принимать. Тут уже вопрос... По повестке дня, товарищи, пожалуйста.

Депутат Чернявский А.Ф., избирательный округ № 77. Я підтримую повістку дня. Але перш ніж перейти до її обговорення, вважаю необхідним заявити слідуюче. Депутатам, моїм колегам, роздані матеріали коаліції депутатських груп Сумської обласної Ради "Демократичний центр Сумщини", де записано, що я, як секретар зборів. Я в цих зборах не приймав участі, але про створення депутатської групи розмова йшла і я не заперечую, щоб була створена група, яка б дійсно координувала дії нашої обласної Ради. Але з окремими положеннями цих матеріалів я не згоден. Ще раз підкреслюю, що я секретарем цих зборів не був і, участі не приймав. Дякую.

т.Москаленко В.М. Принимается к сведению. Пожалуйста, первый микрофон.

Депутат Баштовой В.Е., избирательный округ № 21. Уважаемые депутаты, наконец-то у нас с представителями районов есть общие интересы. Это приведет к политическому единству. Я поддерживаю депутата Глущенко Л.Ф. и прошу от имени забастовочного комитета учителей г.Сумы, которые уже об"явили предстачечную готовность и выдвинули вчера городскому Совету пакет требований, сегодня такой же пакет требований выдвигается и областному Совету. Поэтому прошу внести в повестку дня вопрос о рассмотрении пакета требований забастовочного комитета учителей города Сумы и естественно, думаю, этот вопрос надо распространить на всю область. Чтобы стабилизировать ситуацию, надо рассмотреть. Поэтому прошу после 16 часов или после 17 рассмотреть этот вопрос, может быть, в разделе "Разное", но непосредственно предоставить слово председателю статечного

комитета учителей г.Сумы. И обсудить его, принять соответствующее решение.

т.Москаленко В.М. Понятно, спасибо. Второй микрофон.

Депутат Закрой В.М., избирательный округ № 29. Шановні депутати, я хотів би нагадати вам про те, що на тій сесії, позачерговій, яка була у нас 16-18 вересня, ми не вирішили декілька справ про стабілізацію політично-суспільного становища в нашій області. Між іншими, ці питання ми можемо відхилити і не розглядати, але давайте дивитись правді в вічі, що ми зараз ідемо до референдуму, до виборів Президента і стояти осторонь цих питань ми не можемо. Ми бачимо проте, що в деяких регіонах України поширюються дії по розчленуванню України і ми повинні, як обласна Рада, прийняти якесь звернення до наших виборців, до населення Сумської області як себе вести, і закликати до консолідації в рамках створення незалежної України, підтримати Акт незалежності України. Дякую.

т.Москаленко В.М. Спасибо. Второй микрофон.

Депутат Тищенко В.Г., избирательный округ № 19. На предыдущей сессии была образована комиссия по рассмотрению деятельности наших отдельных товарищей в дни путча. Я вношу предложение включить в повестку дня информацию о той работе, которая проведена за это время этой комиссией. Я понимаю, что она еще не закончена, но все-таки информацию интересно послушать. Очень много в этом вопросе неясностей, очень много вопросов и вношу такое предложение в связи с этим.

т.Москаленко В.М. Спасибо. Второй микрофон.

Депутат Лаврик Н.И., избирательный округ № 56. У меня маленькое такое уточнение. По докладу согласительной комиссии, чтобы мы нашли в этом вопросе компромисс с депутатом Коваленко Л.А. Мы на сессии избирали оргкомитет. У меня предложение информацию заслушать от имени оргкомитета.

т.Москаленко В.М. Только так и понимается, Николай Иванович. От имени оргкомитета, безусловно. Потому что мы же рассматривали на оргкомитете все вопросы повестки дня сессии, в том числе и работу согласительной комиссии. Она не просто заседала там где-то, как-то, а потом пришла на сессию и докладывает. Мы

дважды проводили заседания оргкомитета по подготовке сессии. Товарищи! По повестке дня...

Голоса в зале /не слышно/.

т.Москаленко В.М. Ну, пожалуйста. Только имейте в виду, что это ваше время. Первый микрофон.

Депутат Казбан В.П., избирательный округ № 7. Шановні депутати, я прошу звернути увагу на ту ситуацію, яка створилась ще 18 вересня в нашому депутатському корпусі в зв'язку із ставленням до нашого депутатського корпусу Сумської міської Ради народних депутатів. Доводжу до вашого відома, що вчора відбулася позачергова сесія Сумської міської Ради народних депутатів. Одним із питань, яке стояло в порядку денному, було таке: "Про ставлення до Сумської обласної Ради народних депутатів". Це рішення вчора ввечері нами прийнято, і я звертаюсь до Віктора Михайловича з проханням довести до депутатського корпусу рішення Сумської міської Ради.

т.Москаленко В.М. Я так построил бы работу, если устраивает депутатов, чтобы депутат Казбан В.П. передал в секретариат это обращение и дадим слово от имени секретариата и это обращение чтобы было зачитано.

т.Казбан В.П. Приймається.

т.Москаленко В.М. Поймите, у нас сейчас главное – сформировать повестку дня и дальше двигаться.

т.Казбан В.П. ...Секретаріат або ж представники Сумської міської Ради просто зачитають це звернення..

т.Москаленко В.М. Ну, погоди. Какая разница, кто зачитает. От имени секретариата тогда оповестим сессию.

т.Казбан В.П. І останнє. Для того, щоб у нас не відбувались такі розминочні ситуації, як сьогодні, практично вони відбуваються весь час перед нашими сесіями, я пропоную раз і назавжди затвердити в порядок денний питання "Різного". Вони виникають, питання. І ті, які ми щойно розглядали, їх просто внести на кінець розгляду сесії. Ми заслухаємо заяви, звернення і все інше. Таким чином сесія буде більш плідно працювати. В зв'язку з цим я пропонує "Різне" включити до порядку денного. Дякую за увагу.

т.Москаленко В.М. У нас и раньше был такой порядок. Сегодня у нас внеочередная сессия, понимаете. Я бы этим мотивировал ответ депутату Казбану В.П.

Второй микрофон, пожалуйста.

Депутат не представился. Я ось що хотів сказати. Всі питання, які ставилися після того, як поставили питання – знімати про політичне становище, були політичні. І хотіли б ми, чи не хотіли, проголосуем ми за те, щоб не ставить ці питання, вони у нас впливуть. Давайте тоні не лукавить і просто поставим це питання, все рівно воно у нас буде. І для чого у нас робити напруження.

т.Москаленко В.М. Спаси́бо.

Товарищи, я понял, что можно уже подводит итоги по предложениям по повестке дня и, с учетом дополнений и замечаний, утверждать повестку дня. Давайте вот так и поступим.

Первое, депутат Левицкий А.В. – о собственности.

Я думаю, что при обсуждении этого вопроса выяснится, принимать какое-то решение или не принимать. А в повестке дня этот вопрос остается так, как он предложен оргкомитетом.

Депутаты Глущенко Л.Ф., Баштовой В.Е. – о заработной плате учителям и врачам. Видимо, этот вопрос назрел и его надо рассмотреть. Поручить, может быть, в перерыве, рассмотреть его на планово-бюджетной комиссии с участием облфинуправления, исполкома областного Совета в лице заместителя председателя т.Мартыненко А.Д. и кого посчитает нужным комиссия пригласить на рассмотрение этого вопроса. Вопрос очень серьезный. Мы много об этом говорим, вышел Закон. Давайте с точки зрения Закона просмотрим наши возможности его реализации. Речь идет о том, что здесь безусловно, будут затронуты интересы городов и районов, потому что на их бюджете эти учреждения. Есть учреждения, которые на бюджете областного Совета. Вот здесь надо разграничить все точки над "і", как говорится. Все это правильно. Надо реализовать этот Закон и надо изыскивать на местах возможности его реализации. Думаю, что если бы мы рассмотрели этот вопрос на заседании постоянной комиссии и чтобы постоянная комиссия сессии предложила проект решения по этому вопросу... Согласны с таким вариантом?

Голоса в зале. Согласны.

т.Москаленко В.М. Согласны.

Голос из зала: Виктор Михайлович! Так пусть же рассмотрит и комиссия по здравоохранению и народному образованию.

Голоса в зале. Совместно.

т.Москаленко В.М. Вы понимаете, я не против, чтобы комиссия и по здравоохранению, и народному образованию. Я уверен в том, что их решения будут однозначные. Речь идет об изыскании средств на эти цели. Пожалуйста, давайте так и решим с участием комиссий по здравоохранению и народному образованию. Если три комиссии вместе будут заседать, вы не решите. А представители... Давайте отдадим это на решение планово-бюджетной комиссии и председателей названных комиссий депутатов Судьиной В.В., Му-сиенко В.К., которые должны договориться, как решить этот вопрос организационно.

Голоса в зале: Не разборчиво, плохо слышно.

т.Москаленко В.М. Да, Иван Иванович, я уже иду по повестке дня и предлагаю дальше. Если согласны с таким...

Голоса в зале: Согласны.

т.Москаленко В.М. Согласны. Движемся дальше.

Голоса в зале: Проголосуем....

т.Москаленко В.М. Минутку. Будем голосовать...

Депутат Закрой В.Н. обращается с тем, чтобы наша сессия выразила свое отношение к сегодняшней подготовке выборов Президента и к Акту провозглашения независимости Украины. Я думаю, что в общем неплохо бы было. Мы в прошлую сессию готовили такое обращение, нам просто не удалось дойти до него. Надо, по-видимому, поручить редакционной комиссии рассмотреть предложение т.Закроя В.Н. и в конце сессии предложить проект обращения.

Депутат не представился. Виктор Михайлович...

т.Москаленко В.М. Владимир Николаевич, ну, позвольте, я не закончил, не вы один выступали с предложениями по повестке дня. Закончу, потом пожалуйста...

Депутат Тищенко В.Г. выступил с предложением, чтобы на нашей сессии огласить предварительные итоги работы комиссии,

созданной на прошлой сессии по расследованию событий, вернее участия отдельных лиц, допустим, причастных к событиям по ГКЧП. Я хотел бы спросить у Владимира Викторовича, депутата Черниенко, готова комиссия будет сессию проинформировать по этому вопросу?

Депутат Черниенко В.В., избирательный округ № 42. Комісія продовжує працювати. Якщо дасте слово, я зможу доповісти про результати того, що ми вже перевірили.

т.Москаленко В.М. Принимается.

Голоса в зале:Соглашаются.

т.Черниенко В.В. Членів комісії прошу зібратись в перерві в кімнаті за залом.

т.Москаленко В.М. Принимается.

Других предложений по повестке дня у меня нет. Имею я возможность поставить вопрос на голосование?

Голоса в зале: Да.

т.Москаленко В.М. Имею. Перед тем, как поставить вопрос об утверждении повестки дня на голосование, депутат Закрой В.Н., что-то хочет уточнить.

т.Закрой В.Н. Если посмотреть наименование вопроса, то на прошлой сессии было "Про поточний момент і заходи по стабілізації громадсько-політичної обстановки в області", а на этой сессии "О неотложных и перспективных мерах по стабилизации социально-экономического положения в области". Поэтому я предлагаю об"единить эти две формулировки "О текущем моменте, неотложных и перспективных мерах по стабилизации социально-экономического положения..."

Шум в зале, неразборчиво.

т.Москаленко В.М. Я уже говорил, что вопрос политической ситуации, хотим мы или не хотим, правильно депутаты говорят, будет возникать у нас и при рассмотрении первого вопроса и больше – второго вопроса повестки дня. Депутат Закрой В.Н. настаивает на этом предложении. Вношу на голосование предложение оргкомитета с учетом добавлений, изменений, которые высказаны депутатами. Я не имею в виду вот последнее замечание т.Закроя В.Н., мы за него проголосуем отдельно.

Кто за то, чтобы сформировать повестку дня нашей сессии с учетом тех замечаний и договоренностей, рассмотреть, где какой вопрос рассматривать, прошу проголосовать? Прошу опустить.

Кто против?

Не вижу против.

Кто воздержался?

Тоже не вижу.

Повестка дня принимается.

Теперь ставлю вопрос на голосование.

Кто за то, чтобы внести в повестку дня работы сессии дополнение депутата Закрой В.Н., прошу голосовать.

Голоса в зале, не слышно, шум.

т.Москаленко В.М. Дополнение о том, чтобы рассматривать и политическую ситуацию в области.

Голоса в зале, не слышно.

т.Москаленко В.М. Кто за то, товарищи депутаты, чтобы дополнения депутата Закрой В.Н. внести в повестку дня по обсуждению вопроса политической ситуации в области. Вот так я понял.

Шум в зале.

т.Москаленко В.М. Ну, пожалуйста, депутат Закрой В.Н. еще раз...

т.Закрой В.Н. Я наголошував на тому, щоб ті питання, які були внесені на попередній сесії і які були підготовлені рішення, і було підготовлене звернення, щоб вони були вирішені і прийняті на цій сесії. Щоб вони не були викинуті в корзину.

т.Москаленко В.М. Владимир Николаевич, по обращению мы уже договорились.

т.Закрой В.Н. Тому друге питання порядку денного сьогодні, сьогоднішньої сесії, повинно звучати слідующим чином "О текущем моменте и неотложных и перспективных мерах по стабилизации социально-экономического и общественно-политического положения в области".

т.Москаленко В.М. Что вы вкладываете в слова "о текущем моменте?" Раз"ясните, чтобы депутаты знали, за что они голосуют.

т.Закрой В.Н. Текущий момент у нас в настоящее время и референдум готовим... Текущий момент есть текущий момент, и в политическом...

т.Москаленко В.М. По референдуму и по президентским выборам, и по обращению мы договорились, мы уже внесли, считайте, в повестку дня. Что осталось в текущем моменте? Что еще?

т.Закрой В.Н. Вот эти все вопросы как раз и будут о текущем моменте...

Голос в зале: Там простіше...

т.Москаленко В.М. Пожалуйста.

Депутат не представился. "Про невідкладні та перспективні заходи по стабілізації політичного та соціально-економічного становища в області". Я уже говорив, крім того, на минулій сесії ми готували документи, які ми не прийняли, їх все рівно нам треба приймати.

т.Москаленко В.М. Я так и ставил вопрос. Кто за то, чтобы включить в повестку дня предложения т.Закроя В.Н. добавит слова "о политическом моменте". Прошу голосовать.

Голос в зале: Товарищ Коваленко Л.А. говорил об этом, его не поддержали, Закрой В.Н. поддержали...

т.Москаленко В.М. Иван Иванович, мы уже подошли к финишу и начинаем опять дискуссии. Кто за то, чтобы внести в повестку дня предложение депутата Закроя В.Н. о том, чтобы обсуждать вопрос вместе политическую и экономическую ситуацию, прошу голосовать. Счетная комиссия прошу считать.

73 - принимается. У нас это процедурный вопрос. 142 депутата зарегистрировано, больше половины - принимается.

Голос из зала, не слышно.

т.Москаленко В.М. 150? Тогда извините. Прежде чем об"явить принимается или нет, прошу зарегистрироваться. Счетная комиссия. Прошу поднять мандаты, прошу зарегистрироваться.

Шум в зале, идет подсчет депутатов.

т.Москаленко В.М. 140. Принимается. Кто за то, чтобы в целом утвердить повестку дня с учетом добавлений и изменений, внесенных депутатами, прошу голосовать.

Прошу опустить?

Кто против?

Не вижу.

Кто воздержался?

Не вижу.

Принимается повестка дня.

ПОВЕСТКА ДНЯ

восьмой /внеочередной/ сессии областного Совета народных депутатов двадцать первого созыва

8-9 октября 1991 года

1. Организационный вопрос.

2. О реформировании структуры областного Совета народных депутатов и его демократизации.

т.Борзунов В.И. — депутат по избирательному округу № II

3. О текущем моменте и неотложных и перспективных мерах по стабилизации социально-экономического и общественно-политического положения в области.

т.Минченко Н.В. — заместитель председателя облисполкома, начальник главного планово-экономического управления

4. О собственности бывшего Сумского обкома Компартии Украины.

т.Москаленко В.М. Первый микрофон.

т.Баштовой В.Е. Уважаемые депутаты. Я попросил бы уважаемую сессию в качестве официального документа сессии, особенно для комиссии, которая будет работать по вопросу народного образования и здравоохранения, распространить пакет документов московских по новому экономическому механизму регулирования народного образования. Нам они пригодятся, их размножить для членов комиссии, которая будет работать.

И второй момент. Для того, чтобы нам не создавать ненужную напряженность у граждан на улице, я считаю, что т.Соколову Н.А. поручить сейчас внизу за столиком, который работает для приглашенных, рассматривать непосредственно заявки трудящихся и представителей политических организаций по приглашению их на сессию, там, непосредственно внизу. Думаю, никакого трения не должно быть.

т.Москаленко В.М. Владимир Ефимович, извините, я должен как-то реагировать, а я не слышу тебя.

т.Баштовой В.Е. Еще раз предлагаю для того, чтобы мы не создавали ненужных политических тренировок, я прошу вопрос приглашения на сессию, чтобы так постоянно работал...

т.Москаленко В.М. Урегулировать какой вопрос?

т.Баштовой В.Е. Приглашения на сессию. Отдельные люди, представители общественно-политических организаций желают попасть в зал.

т.Москаленко В.М. Я доложил сессии, что до 9.30 утра сегодня, кто подавал заявки, официально приходил к нам в Совет, мы всех удовлетворили. Никто не получил отказа.

т.Баштовой В.Е. Но тем не менее мы можем продлить работу этой группы...

т.Москаленко В.М. Давайте так, в перерыве, Владимир Ефимович, посмотрим, кто желает, что желает и определимся.

т.Баштовой В.Е. Так вот, посадить человека и пусть работает...

т.Москаленко В.М. Товарищи, переходим к рассмотрению первого вопроса повестки дня. Как мы с вами говорили, я могу только добавить, что по желанию политических партий, движений мы включили в состав согласительной комиссии представителей городского Совета народных депутатов г.Сумы, мы включили представителей рабочего движения в лице заместителя председателя профсоюзного комитета об"единения им.Фрунзе. Поэтому согласительная комиссия обговорена была очень широко и с представителями оргкомитета в многочисленном составе. Мне кажется, что было бы правильным, если бы мы от имени оргкомитета по первому вопросу, по вопросу выдвижения кандидатур на пост председателя областного Совета, предоставили слово депутату Ришняку Ивану Николаевичу. Нет возражений?

Голоса в зале: Нет.

т.Москаленко В.М. Нет. Пожалуйста, Иван Николаевич.

Депутат Ришняк И.Н., избирательный округ № 145. Уважаемые товарищи, Виктор Михайлович сказал, что согласительная комиссия была создана из 10 человек. Из них 8 депутатов областного Совета: тт. Борзунов В.И., Тищенко В.Г., Доляр Г.Я., Ришняк И.Н., Даниленко В.А., Глущенко Л.Ф., Пулинский М.П. и Губский М.М. В составе согласительной комиссии работал представитель Сумского городского Совета народных депутатов и представитель статечного комитета об"единения им. Фрунзе.

Согласительной комиссией проделана большая, серьезная и необходимая работа. Действительно, вначале отдельные члены согласительной комиссии поставили вопрос нашей законности, обсудили его и решили, что созданная оргкомитетом комиссия работает законно и будет докладывать оргкомитету. Коль поручено мне, я постараюсь кратенько доложить, осветить весь ход нашей работы и в конце скажу, на чем остановилась согласительная комиссия. Первое, что было сделано, это принято решение согласительной комиссии, что в состав нашего руководства необходимо выдвигать минимум две кандидатуры — председателя и заместителя, одного или двух, выдвигать в связке, т.е. три или два человека. Почему так поставлен вопрос? Согласительная комиссия глубоко остановилась на политической ситуации, на политических силах и течениях, которые есть в нашей области. Мы оценили эту ситуацию, подошли к такому решению, чтобы представители группы "Выбор" в обязательном порядке были в составе этой связки. Чтобы представитель "Выбора" был включен в состав тройки руководства нашей области.

Следующий вопрос, по решению которого мы пришли к единогласному мнению после многих обсуждений, противоречивых высказываний и т.д., было решено нами также, чтобы в обязательном порядке в тройке первых руководителей области: председателя, заместителя председателя по работе с Советами и депутатским корпусом и первого зампреда по исполкому был также аграрник. Это тоже было принято нашей комиссией единодушно. Из каких позиций мы исходили? Процент сельскохозяйственного уклона очень большой в нашей области и мы приняли такое решение, и чтобы вынести на ваше рассмотрение.

В первый день работы на пост председателя выдвигались следующие товарищи: т. Борзунов Валерий Иванович, Бондаренко Анатолий Дмитриевич и Чернявский Алексей Филиппович. Все депутаты областного Совета и два из них народные депутаты Украины.

После того, как было принято решение, что выдвигать в связке, не по отдельности каждого депутата на должность председателя и зампредов, Валерий Иванович Борзунов снял свою кандидатуру с кандидата на пост председателя Совета. Его кандидатуру было предложено на должность заместителя председателя Совета по работе с депутатами. Хотя были и другие предложения, лично от меня, предложить другую должность Валерию Ивановичу, связанную с решением экономических проблем нашей области. Ну, на этом и остановились.

Принято было решение побеседовать с претендентами с нашей стороны с выдвинутыми кандидатурами т. Бондаренко А.Д., т. Чернявским А.Ф. Поручено это было тт. Пулинскому М.П., Тищенко В.Г., а также пригласить на встречу с согласительной комиссией т. Бондаренко А.Д. и т. Чернявского А.Ф., что и было сделано на следующий день нашей работы. Вначале переговорили с Анатолием Дмитриевичем Бондаренко, который дал согласие на этот пост, при условии, если будет поддержан основным составом депутатов и, в обязательном порядке, и большинством депутатов, и группой "Выбор", и другими нашими политическими силами. Он заявил, что понимает всю сложность задач, стоящих перед Советом, что возможны большие изменения в работе Советов после I декабря и даст согласие, если будет поддержан указанными выше политическими силами.

Тов. Чернявский А.Ф. снял свою кандидатуру и на этом разговор закончился.

Голос из зала: Мотивы?

т. Ришняк И.Н. Тов. Чернявский А.Ф. сказал так, что в настоящее время я вижу, что т. Бондаренко А.Д. будет сильнее на этом посту и сделает больше, поэтому отдаю предпочтение ему. Вот мотивы снятия.

После встречи с претендентами мы очень серьезно, учитывая мнение политических сил, остановились на том, что к

Анатолию Дмитриевичу были пред"явлены претензии в то туманное утро, как сказал т.Коваленко Л.А. Мы еще очень долго обсуждали этот вопрос, и решили еще раз переговорить с Анатолием Дмитриевичем. Работа шла после 19 часов вечера, Анатолий Дмитриевич в своем кабинете сказал, как хотите, так и принимайте решение, я высказал свое мнение и на нем останавлиюсь. Мы предприняли большие усилия для того, чтобы консолидировать наше мнение, сойтись в одном, и нам показалось, что мы все-таки пришли на третий день к единому мнению, в основном. Часть товарищей не присутствовала — Глущенко Л.Ф. и Совгира И.И. Те, кто присутствовал, после долгих обсуждений пришли к единому мнению и с облегчением приняли решение, что выйти на оргкомитет с единым мнением о том, чтобы на должность председателя предложить для обсуждения сессии по поручению оргкомитета кандидатуру т.Бондаренко А.Д., на должность заместителя председателя по Совету т.Борзунова В.И. Мы несколько раз обращались к т.Москаленко В.М., он четко настаивает на своей отставке и сказал, чтобы этого вопроса о его дальнейшей работе на должности зам.председателя даже не ставили на сессии. Поэтому мы остановились на кандидатуре Валерия Ивановича Борзунова. Что касается третьей кандидатуры, то при избрании председателем Совета т.Бондаренко А.Д. дать ему право совместно с т.Борзуновым В.И. выдвинуть кандидатуру первого зам.преда, но с учетом того, чтобы это был аграрник. У меня все. Организационный комитет после долгих и принципиальных обсуждений согласился с нашим предложением.

т.Москаленко В.М. Подведем итог вашему предложению. Вы вносите предложение о выдвижении кандидатуры т.Бондаренко Анатолия Дмитриевича на должность председателя областного Совета. Согласительная комиссия сразу вносит предложение о рассмотрении кандидатуры Борзунова Валерия Ивановича на должность заместителя председателя Совета. Правильно я понял?

Голоса в зале: Не понятно.

т.Москаленко В.М. Да нет, мы еще здесь не освобождаем. Погодите. Зачем вы меня учите раньше времени. Будете учить, когда подойдет момент. Потерпите немножко. Спасибо.

Депутат Тимошенко А.И., избирательный округ № 25. У меня вопрос к согласительной комиссии. Не слишком ли вы превысили свои полномочия в той части, что согласно Закону ст.42, п.5/ председатель Совета вносит кандидатуру на должность заместителя председателя Совета. То есть, это его прерогатива. И получается, что вы-согласительная комиссия, навязывает кандидатуры, я не против этих кандидатур, новому председателю, который еще не избран. И предлагаете совместно провести голосование по этому вопросу. Первое - это нарушение Закона, а второе-я боюсь одного, по опыту Сумского городского Совета получится парадокс несовмещения личностей и взглядов - Ефимов и Воробьев, и начнется противостояние.

т.Москаленко В.М. Уважаемый депутат Тимошенко Анатолий Иванович, комиссия внесла предложения, а депутаты будут обсуждать и высказывать свое мнение. Пожалуйста, т.Ришняк И.Н., отвечайте на вопрос.

т.Ришняк И.Н. Я считаю, вопрос правильный и возник потому, что я в своей информации это не осветил, прошу прощения. Я думал, что докладывать будет оргкомитет. На этом мы неоднократно останавливались, возвращались к этому вопросу. Мы задали вопрос т.Бондаренко А.Д., как смотрит на эту связку и он дал согласие, чтобы мы внесли такое предложение. Законно или незаконно - мы внесли, а сессии решать.

Шум в зале. /Не слышно/.

т.Москаленко В.М. Товарищи, в ходе обсуждения будете критиковать или защищать эту позицию. Мы в дискуссию войдем с информацией, которая выдана депутатам.

Голос в зале. /Не слышно/.

т.Москаленко В.М. Василий Григорьевич, поймите, мы сейчас завяжем, поставим Ивана Николаевича на час за трибуной.

Депутат Тищенко В.Г., избирательный округ № 19. /Из зала, без микрофона/. Я просто хотел подчеркнуть деталь такую, что никто, ни один член комиссии, ни Анатолий Дмитриевич, ни ... /не слышно/, никто, никому, ничего не навяжет...

т.Москаленко В.М. Не навяжет, совершенно верно.

т.Тищенко В.Г. /Продолжает говорить без микрофона, слов не слышно/.

т.Москаленко В.М. Иван Николаевич, спасибо за информацию. Мы принимаем вашу информацию, как предложение, еще раз повторяю, выдвижения на пост председателя областного Совета депутата Бондаренко А.Д. и предложение, может быть забегаю наперед, мы тогда отдельно об этом вопрос будем ~~обсуждать~~, предложение на пост заместителя председателя областного Совета депутата Борзунова В.И. Прошу депутатов вносить предложения по кандидатурам на пост председателя областного Совета. Второй микрофон.

Депутат Щепков М.Я., избирательный округ № 122. По данной ситуации, которая здесь докладывается, мы перед сессией собирали депутатов-аграрников. Раз т.Чернявский А.Ф. свою кандидатуру снимает, мы вносим кандидатуру Гречаного Владимира Николаевича, депутата по избирательному округу № 129, на должность председателя Совета.

т.Москаленко В.М. Есть предложение, депутат Гречаный В.Н. Еще есть какие предложения? Пожалуйста, к микрофону, т.к. идет трансляция на улицу и ведется запись на пленку. Второй микрофон.

Депутат Сытник Н.А., избирательный округ № 40. Уважаемые коллеги, заслушав депутата Ришняка И.Н., который доложил об итоге работы согласительной комиссии, мне, как депутату, бросилось в глаза не очень демократичное выдвижение кандидатуры на пост председателя областного Совета. Как-то завуалировано выдвижение и понятие аграрной стороны дальнейшей деятельности всего областного Совета. Поэтому мне понравилось выступление предыдущего депутата и я поддерживаю выдвижение кандидатуры Гречаного Владимира Николаевича на пост председателя областного Совета.

т.Москаленко В.М. Спасибо. Есть еще предложения? Второй микрофон.

Депутат Каратеев А.А., избирательный округ № 104. Товарищи, я, как председатель колхоза, считаю, что вопросы аграрные сейчас главные в области. Без решения аграрных вопросов мы не сможем стабилизировать никакую обстановку в области.

Если мы говорим о первых лицах, то промышленность стабилизирована, там только наладить материально-техническое снабжение, а аграрная — здесь непочатый край работы. Я предлагаю кандидатуру Чернявского Алексея Филипповича.

т.Москаленко В.М. Спасибо. По выдвижению кандидатур еще есть какие предложения?

Депутат Баштовой В.Е., избирательный округ № 21. Шановна сесія, розуміючи те, що дійсно наша область, перш за все аграрна, я дуже з великою радістю для себе, як людина, яка своїм народженням і всім життям пов'язана з селом, підтримую кандидатуру, яку видвинули тільки що, голову колгоспу, людину молоду, яка дійсно розуміється на цих питаннях, яка мислить по-новому, яка може внести нову струю в наші діла, тому я підтримую кандидатуру депутата Гречаного В.М., українська, добра фамілія, яка внесе лад у наші діла.

т.Москаленко В.М. Товарищи депутаты, давайте вносите кандидатуры, а потом будем выступать и обсуждать. Есть еще предложения?

Голоса в зале: Нет.

т.Москаленко В.М. Нет. Таким образом, поступили предложения на должность председателя Совета выдвинуты депутатов областного Совета: Бондаренко Анатолий Дмитриевич, первый заместитель председателя облисполкома, Гречаний Владимир Николаевич, председатель колхоза, Чернявский Алексей Филиппович, начальник сельхозуправления облисполкома. Три кандидатуры. Для того, чтобы нам правильно сориентироваться, мы приступим к обсуждению кандидатур позже, а сейчас, наверное, предоставим слово выдвинутым кандидатам для изложения их программ. Есть замечания у депутата Фильо И.М.

Депутат Фильо И.М., избирательный округ № 174. Виктор Михайлович, прекратили выдвижение кандидатур, поэтому надо проголосовать за то, чтобы подвести черту, а потом приступить к обсуждению.

т.Москаленко В.М. В Законе этого нет. Хорошо, подведем черту под выдвижением? Это мы ... /Шум в зале, слов не разобрать/.

Поэтому не будем мы этого делать. Если согласны, то попросим кандидатов на пост председателя изложить свои взгляды на проблемы и пути их решения.

Я не договаривался ни с кем из претендентов... Кто первый по желанию... /Шум в зале/. Депутаты просят об"явить перерыв на 10 минут. Об"является перерыв на 15 минут.

После перерыва.

т.Москаленко В.М. Продолжаем работу сессии. Прежде чем мы приступим к обсуждению кандидатур, было бы правильным послушать претендентов на пост председателя областного Совета. Правильно это будет?

Голоса в зале: Правильно.

т.Москаленко В.М. Правильно! В перерыве я спросил претендентов о том, как они будут выступать. Вывод такой – в порядке поступления предложений. Первому предоставляется слово депутату Бондаренко Анатолию Дмитриевичу.

Как по регламенту?

т.Бондаренко А.Д. Я прошу 15 минут.

т.Москаленко В.М. Есть предложения не ограничивать по времени, так как вопрос серьезный. Давайте послушаем претендентов, Прошу внимания.

Депутат Бондаренко А.Д., избирательный округ № 109. Я бы просил 15 минут. Прежде всего я хотел бы коротко остановиться на ситуации, которая складывается в обществе, области и государстве.

Как вы знаете, политическая обстановка очень нестабильная. Союза практически нет. Союзных структур управления нет. Республиканские не созданы. Вокруг этих событий кипят страсти и политическая обстановка очень сложная. В определенной степени от этого зависит и экономика. Порваны связи, отсутствуют союзные структуры и не созданы республиканские. В связи с этим нарушается материально-техническое снабжение и экономика катится вниз. Экономика нашей области, хоть производство и уменьшилось в сравнении с прошлым годом на 4 процента, более-менее работает стабильно. Это в определенной степени отражается и на

социальном положении населения. Меньше строится жилья, меньше расходы на социально-культурные нужды, так как бюджет не пополняется и находится в большом дефиците. В связи с этим такое неустойчивое положение в обществе. Очень сложная обстановка и в вопросах подготовки к зиме. Отсутствие топлива, горючего, многих материалов ставит в очень сложное положение наши коммунальные службы, наше жилищное хозяйство. Страдает весь народно-хозяйственный комплекс. Я вижу главную задачу сегодня в том, чтобы удержать экономику хотя бы на том уровне, который сегодня есть. Если кто-то сможет пообещать улучшить положение дел в ближайшее время, дай Бог, но это совершенно нереально.

Мне было сделано предложение выдвинуть мою кандидатуру на избрание председателем Совета и председателем исполкома областного Совета. Я дал согласие, но при одном условии, что и группа "Выбор", и большинство будут меня поддерживать. На этой почве мы сможем консолидироваться. Если поддержки не будет и будут происходить постоянные стычки, споры и выяснения взаимоотношений, ничего мы не сможем сделать, и наладить нормальную работу исполкома и Совета невозможно.

Я понимаю, что мы разные люди, у нас разные политические взгляды, но консолидироваться можно на основе дела. Один из главных вопросов, на котором нужно сосредоточить работу Совета — разграничение функций между областным Советом и Советами базового уровня. Сегодня идет конфронтация и противостояние. Это естественное дело, но его нужно прекращать.

В первую очередь нужно разделить коммунальную собственность. На основе владения коммунальной собственностью и произойдет разграничение функций. Естественно, на этой основе и будет совершенствоваться структура управления.

Многие депутаты и избиратели в период выборов и сейчас высказываются о том, что существует неравное положение между городами, крупными и мелкими, поселками городского типа, селами в отношении развития социально-экономической структуры. Действительно, мы сделали анализ и увидели явную несправедливость.

Я выхожу с предложением уравнивать это дело. Госкапвложения, которые мы будем получать на нашу область, должны делиться на

одного жителя. В зависимости от этого каждый регион должен получать эти капиталовложения. А уже сам регион будет определять, что ему нужно строить. То ли жилье, то ли больницу. Это зависит от положения на местах. То же самое я отношу и к об"ему товарооборота. Мы уже два года проводим работу. У нас действительно допускалась социальная несправедливость. Городские жители имели об"ем товарооборота на душу населения значительно выше, чем сельские. Причем, между сельскими районами была очень большая разница. На протяжении двух лет мы выравниваем это дело. И я стою за то, чтобы прийти в ближайшие 1-2 года к тому, чтобы все жители, независимо от того, в каком городе, селе или районе они проживают, получали одинаковую массу товара на человека. Таким образом будет восстановлена социальная справедливость.

Социальное развитие села — один из основных моментов. Сегодня облизполком по договоренности с правительством республики, с Государственным комитетом по развитию села и рядом научных организаций проводит работу по разработке социального развития села. Уже сейчас проводится работа, а в дальнейшем она будет нарастать, по значительному увеличению выделения ресурсов для села, увеличению газификации по переводу на электрическое отопление сельских домов, по водоснабжению и созданию мощностей по полносборным домам для сельской местности.

Одной из крупных задач, на которой необходимо сосредоточить внимание, и уже сейчас вести интенсивную работу, является создание рыночной инфраструктуры. Без ее создания мы не двинемся вперед, а уже всем понятно, что без рынка деваться некуда. Появившиеся рыночные структуры работают с большими перебоями, большими осложнениями, без внимания со стороны власти, снабжения и так далее. В этой связи я большую роль отвожу подготовке менеджеров. Не будем готовить кадры — будет рынок чахлым и стихийным.

Особо следует рассматривать систему налоговой поддержки и малого бизнеса и всех подразделений, которые выпускают товары для народа. Разгосударствление и приватизация. Нужно ускорить эту работу. Сейчас созданы определенные подразделения. Они упорно работают. Нужно провести оценку основных фондов и в первую очередь приступить к приватизации низкорентабельных и

убыточных предприятий. Содействие малому бизнесу, фермерству. Много мы говорим об этом деле, однако и малый бизнес, и фермерство варятся в своем соку. Я предполагаю, что нам надо четко определиться согласно доли производимой продукции и в промышленности, и в сельском хозяйстве, и такой же долей ресурсов обеспечивать.

Фермер, в первую очередь, должен иметь возможность купить минеральные удобрения, технику, строительные материалы, получить кредит. Тогда получится фермерство.

Земельная реформа. Этой весной мы значительное количество земли выделили для того, чтобы обеспечить садоводов, фермеров и огородников землей. Однако не все удачно получилось. Эту работу надо значительно улучшить и достичь того, чтобы каждый желающий мог получить землю.

Но получить землю — это еще не все. Людей надо обеспечить семенами, саженцами, удобрениями, молодняком и т.д. В этом я вижу также свою работу.

Поддержка промышленности. Сегодня республика получила большое количество союзных предприятий. Союзных министерств нет. Этими предприятиями сегодня никто не занимается. Они предоставлены сами себе. Надо продумать систему взаимосвязей, систему оказания помощи и вместе выходить из сложной ситуации. Большое внимание следует уделить созданию совместных предприятий. Мы должны много работать над тем, чтобы привлечь иностранный капитал в нашу область. Это позволит улучшить технологию производства продуктов питания, товаров народного потребления и так далее. Это — одна из основных задач. Сегодня нужно сконцентрировать силы, ресурсы, финансы на строительство жилья, школ, больниц, детских садов и коммунальных объектов. Не хватает у нас финансовых ресурсов, но эти объекты социального назначения должны строиться. Все надо сделать, чтобы по каждому объекту навести порядок.

Я считаю, что нам необходимо ввести жесткую экономию финансов для решения ряда крупных задач, в том числе повышения зарплаты учителям, врачам и другим категориям работников, которые получают нищенскую зарплату.

Приоритетом развития, кроме села, должно быть, безусловно, образование — интеллект нации и здравоохранение — генофонд нации. Сегодня уже говорилось о привлечении валюты. Но дело это сугубо добровольное. Нам надо поработать с руководителями и коллективами. Я должен вам доложить, что вся валюта, которую мы имеем в областном бюджете, а ее очень мало, вся до копейки шла на приобретение медицинского оборудования.

В сельском хозяйстве одной из основных задач, которую надо решать, является механизация животноводческих процессов. Не решив эту задачу, никакое социально-культурное переустройство села ничего не даст.

Первый и главный вопрос — механизация животноводческих процессов. Сейчас в области эта работа начата и ее надо активизировать. В сельском хозяйстве — это вопрос номер один. Вторая не менее важная задача — решить кормовую базу на прочной основе — изготовление комбикормов. Сейчас разрабатывается специально на сей счет программа. Я считаю, что в сельском хозяйстве более активно должна применяться аренда. Впрочем, и в коммунальной собственности, и в промышленности.

Опыт показывает, те предприятия, которые работают по старинке, уменьшают об"ем производства. Предприятия, которые работают на аренде, даже в тех сложных условиях увеличили на 6 процентов производство продукции в сравнении с прошлым годом. Большое внимание сейчас уделяется, но надо коренным образом изменить отношение нашей промышленности к изготовлению техники для сельского хозяйства. У нас уже начинаются антагонистические противоречия между городом и селом. Это надо прекратить. Депутатам надо поработать, чтобы найти общий язык и взаимопонимание, чтобы начать друг другу помогать.

Большого внимания заслуживает работа по улучшению экологии. Есть крупные вопросы, которые мы должны решить. И все это должно осуществляться на основе деловой консолидации всех сил.

т. Москаленко В.М. Товарищи, есть вопросы к Анатолию Дмитриевичу? Есть вопросы. Первый микрофон.

Депутат Казбан В.П., избирательный округ № 7. Анатолию Дмитриевичу, як відомо, ви входили в Верховній Раді до консервативної більшості — депутатської групи "239". В Сумській обласній

Раді Ви входили до депутатської групи "Більшовик", того ж самого напрямку. В своїй доповіді Ви в основному зупинились на економічних питаннях. В зв'язку з цим у мене до Вас прохання відповісти на таке питання. Як трансформувався ваш світогляд за останній час і чи згодні ви в разі обрання, або не обрання вступити до депутатської групи "Суверенітет", яка отстоює незалежну вільну Україну. Дякую.

т.Бондаренко А.Д. Трансформация взглядов, наверное, происходит у каждого из нас. Если будем доказывать, кто хуже, кто лучше, мы заведем страну и сами дойдем до голода. Думаю, что нам не удастся в ближайшее время изменить резко политические взгляды, нельзя их по команде изменить.

Я очень серьезно пережил эти события, связанные с ГКЧП. Кучка "деятелей" поставила нацию всю и миллионы людей на грань такой катастрофы, такого бедствия. Поэтому я сегодня провожу такую линию. Я верю только своему делу и больше никому – никаким партиям, никаким течениям. Я стою за дело и вижу, что на деле мы можем сойтись, если мы хотим блага нашему населению, нашему народу, сумчанину. А о политических взглядах можем спорить, ругаться в дискуссионных клубах, это совсем другой вопрос.

т.Москаленко В.М. Пока есть письменные вопросы, предлагается чередовать – от микрофона вопрос – письменный вопрос.

т.Бондаренко А.Д. "Ваше отношение к тому, чтобы бюджет был равный на душу населения". Мое отношение – поддержать его, но практически это очень сложно. Бюджет не отражает душевое потребление. Может быть бюджет какого-то города, где существуют такие структуры, которые не работают на город, и вроде бы получается, что житель этого города получает 5 руб., а житель другого города получает 4 руб. Поэтому в каждом конкретном случае нужно разбираться. Люди, проживающие в Ямполье, Глухове или в Сумах, должны иметь одинаковые права, возможности.

т.Москаленко В.М. Пожалуйста, второй микрофон.

Депутат Мусиенко В.К., избирательный округ № 55. Анатолий Дмитриевич, в связи с приближающимся рынком будут ли действовать или работать программы комплексные, по социальной сфере, в частности "Здоровье", "По народному образованию", "Забота"

и т.д. Правильно ли я вас понял, что их судьба будет зависеть от решения на местах или здесь лепту внесет область?

т.Бондаренко А.Д. На область выделяются капиталовложения. До этого года они выделялись и, думаю, что будут выделяться, но в меньших размерах. Так, эти государственные капиталовложения разделить, так как я предлагаю, а уже на местах будет проявляться инициатива, т.е. сбор долей, собственный бюджет добавлять, вот это уже будет инициатива. Но все будут работать в равных условиях.

т.Москаленко В.М. Пожалуйста, первый микрофон.

Депутат Огурцов Б.И., избирательный округ № 18. Анатолий Дмитриевич, вы в своей программе не сказали о вашем воззрении на реорганизацию Советов, исполкомов, предложенную депутатом Борзуновым В.И. и поддержанную группой "Выбор".

т.Бондаренко А.Д. То, что предложил т.Борзунов В.И., детально изучено исполкомом, детально изучено комиссиями депутатскими. Мы провели много консультаций и пришли к единому мнению. Я поддерживаю в том варианте, что вынесен сегодня на ваше обсуждение.

т.Москаленко В.М. Пожалуйста, письменный вопрос.

т.Бондаренко А.Д. "Не кажется ли вам, что передали много прав Советам базового уровня, облсовету, в том числе налоговую политику, отношение к малому бизнесу?"

Все сегодня считают себя обиженными, но многие не представляют тот об"ем работы, который надо будет делать, когда базовый уровень получит эту собственность. Поэтому в зависимости от того, какие права будут делегированы. Думаю, что мы общий язык найдем, мы создаем специально территориальный совет. Будем консультироваться. Я постоянно говорю о необходимости как можно больше отдать прав Советам базового уровня. Однако права влекут за собой обязанности. Значит, базовый уровень будет больше работать, более компетентно во всех делах разбираться, больше проявлять инициативы, будет больше сделано для всех людей. А областной Совет должен оставить за собой координационные функции, там, где не сможем решить базовый уровень. Есть у нас такие функции.

т.Москаленко В.М. Пожалуйста, по процедуре депутат Елишевич Г.Л.

Депутат Елишевич Г.Л., избирательный округ № 26. Я виба-
чаюсь. Я пропоную працювати по Закону, згідно регламенту. Ми
пропустили два важливих моменти. Перше, у нас в регламенті, за
який ми проголосували, записано було програми до 10 хвилин, за-
раз ми не обмежуємо, але без голосування. Взагалі цього не ба-
жано допускати, хоча я в принципі за, говорю, щоб ми вчилися
працювати по Закону. Друге, в регламенті не записано взагалі
поняття давати відповіді на питання і скільки на те відводиться
часу. І ми цього теж не встановили. Я пропоную зараз виправи-
ти це становище і встановити, скільки питань, скільки часу від-
водиться кожному кандидату.

т.Москаленко В.М. Правильное замечание. Анатолий Дмитрие-
вич выступал 17 минут и уже 13 минут отвечает на вопросы. Давай-
те договоримся, чтобы все кандидаты были в равных условиях.
Ограничим выступления с программами до 15 минут и 15 минут от-
веты на вопросы. Кто за такое предложение, прошу голосовать?
Вижу, большинство.

Кто против? Один против.

Кто воздержался? Не вижу.

Поэтому есть еще пять минут на вопросы депутату Бондарен-
ко А.Д. Второй микрофон.

Депутат Чумаченко А.Г., избирательный округ № 92. Связка
из трех вопросов на одну тему. Анатолий Дмитриевич, наверное,
вы ошиблись, говоря о том, что "я бы в равной мере по произво-
димой продукции оказывал помощь фермерским хозяйствам". По всей
видимости, тут надо какой-то стартовый капитал, в который Ка-
бинет Совета Министров выделил эти 100 миллионов. Как вы будете
поступать в данном случае? Второе, что бы вы сделали с теми
сельскими Советами, базовыми, которые на уровне своей власти
не выделяют желающим взять землю в крестьянское хозяйство?
Третье, как вы относитесь к частной собственности на землю?

т.Бондаренко А.Д. Стартовый капитал, если деньги выделены,
то надо знать, под что их выделяют. Я имею в виду, если ферме-
ры производят сегодня один процент, хотя бы один процент должно
выделяться ресурсов. Четко и понятно, в какой фирме получить
эти ресурсы. Сегодня он с протянутой рукой ходит просит ми-
лостыню. Что бы я сделал с теми Советами? Теперь интересные

порядки установлены – никто никому не подчиняется. Кроме всего, еще есть и общественное мнение. Землю нужно выделять, однозначно. Что касается частной собственности. Если эта частная собственность не будет мафиозная, то согласился бы на такую частную собственность – это вопрос очень сложный. Если сегодня квартира в Москве стоит 3 миллиона рублей. В мое понятие это не вкладывается, как может быть такая собственность. Я понимаю, как быстро будет раскуплена земля. Поэтому надо разобраться, как мы вообще будем делить собственность, когда мы говорим о приватизации. Надо выйти на эти критерии, надо понять, кто какую собственность как получит. Тогда подойти к земле, а не просто сегодня "давай частную собственность". Завтра закупают половину области три человека. Если будет найден справедливый механизм, то, наверное, тогда придем.

т.Москаленко В.М. Первый микрофон, пожалуйста.

т.Баштовой В.Е. Уважаемый Анатолий Дмитриевич, как вы будете относиться к приватизации на принципе равного стартового капитала для каждого гражданина – от алкоголика до бизнесмена высшего порядка? Насколько зависимы вы от т.Шевченко В.А. до сегодняшнего дня и как в дальнейшем этот вопрос будет развиваться? Что вы вкладываете в понятие "деятель"? Сегодня вы так называли руководителей ГКЧП. 19 августа утром вы так называли меня с таким же сарказмом, тогда что – я родной брат Крючкова?

т.Бондаренко А.Д. Не могу я вас с ними сравнивать, поэтому я прошу прощения. Вы так задаете мне вопрос, как Президенту. Будет Закон и мы будем обязаны выполнять его, что касается приватизации. В отношении т.Шевченко В.А., то никто на меня влияния не оказывает, кроме Закона и дела.

т.Москаленко В.М. Спасибо. Время закончилось.

Голос в зале: От группы...

т.Москаленко В.М. Товарищи, которые хотят задать еще вопросы т.Бондаренко А.Д., задайте их в перерыве или запишитесь на выступление и изложите их с трибуны.

Слово для выступления предоставляется кандидату на пост председателя областного Совета депутату Гречаному Владимиру Николаевичу.

Депутат Гречаний В.М., избирательный округ № 129.

Шановні депутати, головним принципом своєї роботи я завжди вважав, як зробити так, щоб людину – виробничника не контролюють, щоб він проявляв ініціативу і над ним ніхто ніколи не стояв. На сьогодні я бачаю, що ми повинні зробити перш за все селянина гідною особою, повноправним членом нашої держави. Як цього досягти? На мою думку, ми повинні дати чим працювати і дозволити користуватися результатами своєї праці. І відповідно, щоб був еквівалент всім на результати цієї праці, на продукт виробництва селянином. Якщо говорити в інших галузях народного господарства, я виступаю за приватизацію, щоб те, що було суспільне, нічье, стало моїм, щоб ми досягли того, щоб кожна людина нашого суспільства змогла саморозкритися. Сьогодні ми повинні входити в акціонерні товариства, створювати фермерські господарства, селянські господарства, кооперативи, інші форми. Все це можливо при ринкових відносинах в нашій країні.

Інвестиції іноземного капіталу повинні вкладатися в першу чергу в екологію, техніку і обладнання. Щодо валюти, яка є в нашій області, то я направив би її на навчання наших спеціалістів за кордоном.

Управління повинно базуватися на договірній умові. Основним принципом управління, критерієм оцінки його повинен бути прибуток. Сьогодні головне завдання полягає в забезпеченні населення продуктами харчування і товарами першої необхідності. Я вважаю, слід проаналізувати те, що в нас є, справедливо його розподілити. Вивчити в області можливості виробництва цих товарів своїми силами, на договорних умовах вийти за межі нашої області, і за межі республіки. В соціальних питаннях, я вважаю, що одним із головних є питання житла. Слід зробити ревізію житла. Зробити таку податкову систему, щоб ті, хто мають лишки житла, виявили бажання обмінятися з тими, у кого житлової площі не достачає. Потрібно перебудувати відношення до газифікації наших населених пунктів, будівництва доріг з твердим покриттям, водопроводів, поліпшення медичного обслуговування, умов праці, освіти. На селі не достачає медичного обладнання, кадрів, транспорту для медицини. Потребують поліпшення умов праці мало-забезпечених слоїв населення, особливо пенсіонерів. Зробити їм

проїзд в міському транспорті безкоштовний. Продумати, як поліпшити умови студентів і іншим малозабезпеченим категоріям.

Я виступаю за Україну, як самостійну державу, за референдум, за безумовне виконання законів, прийнятих українським парламентом, рішень нашої сесії, за консолідацію всіх політичних сил і рухів нашої Ради, щоб направити нашу діяльність на покращання умов життя жителів нашої області.

У мене все.

т.Москаленко В.М. Спасибо. Есть вопросы к Владимиру Николаевичу? Второй микрофон.

т.Чумаченко А.Г. Как вы считаете, нет противоречия между тем, что вы сказали, что видите крестьянина, как свободную личность, и колхозом, как формой управления, нарядной, то есть понукания.

т.Гречаний В.Н. Моя особиста в цьому позиція така, що завжди був противником нарядної форми організації праці. Я говорив в програмі, що ми повинні переходити на різні форми господарювання. Колгоспи повинні переходити в акціонерні товариства, тому що не можемо розпустити колгоспи при тій базі. Сьогодні ми повинні створювати і підтримувати, стимулювати фермерські господарства, селянські. Тобто повинні мати різні форми власності на селі.

т.Москаленко В.М. Пожалуйста письменный вопрос, если имеется.

т.Гречаний В.Н. "Кого б ви хотіли бачити першим заступником в разі обрання? Як би ви зацікавили селян продавати свою продукцію саме в області, а не за її межами".

По першому питанню я підтримую пропозицію комісії в тому, щоб першим заступником був т.Борзунов В.І.

По другому – я вважаю, що ми повинні зацікавлювати селян на договірних умовах по забезпеченню села продуктами і товарами першої необхідності, і продуктами технологічного виробництва, тобто техніки і обладнання для тваринницьких приміщень, а також для соціально-культурного розвитку села.

т.Москаленко В.М. Пожалуйста, первый микрофон.

т.Закрой В.Н. Шановний Володимире Миколайовичу, ви знаєте, що було якесь протистояння між Західною і Східною Україною, і воно недоречно зараз. Тому таке питання. Яким би чином ви сприяли, щоб такого не було?

т.Гречаний В.Н. Моя особиста позиція така. Я зустрічався б з цими людьми, вивчав би їх позиції, доказував свою правоту, вивчав їх правоту і на цьому шукав би погодженість.

т.Москаленко В.М. Спасибо. Второй микрофон.

т.Тищенко В.Г., избирательный округ № 19. Владимир Николаевич, пожалуйста, ваши краткие биографические данные.

Сколько фермерских хозяйств в колхозе, на вашей территории и как они работают?

Как вам видятся перспективы развития в области промышленности группы "Б"?

т.Гречаний В.Н. Коротко на перше питання. Народився в 1949 році в селі Беево Липоводолинського району. Закінчив школу, працював в колгоспі. Служив 3 роки на флоті, повернувся знову в колгосп. Закінчив заочно сільськогосподарський технікум в Веретинівці. В господарстві працював по наряду, обліковцем в тракторній бригаді, агрономом. Поступив на стаціонарне відділення Української сільськогосподарської академії. Після її закінчення працював агрономом, секретарем партійної організації, рік працював інструктором районного комітету партії, два роки заступником голови правління колгоспу і десять років працюю головою колгоспу імені Шевченка Липоводолинського району.

Щодо другого питання, шановні депутати, на протязі всього періоду я визнаю, як вирішувати питання збільшення виробництва сільськогосподарської продукції. Ми дійшли на правлінні до висновку, що нам потрібно відходити від адміністративних методів управління і переходити до економічних. Ми в своєму господарстві пройшли всі етапи підрядів і прийшли до орендних відносин. Останні три роки працюємо на орендних відносинах. В рослинництві немає сригадирів, немає обліковців. Ми в три рази збільшили виробництво продукції, маємо гроші на рахунках біля 2 млн. карбованців, рентабельність господарства до 5 років складає біля 70 процентів. Фермерства у нашому господарстві як такого немає.

По групі "Б". Я виступаю за приватизацію і перехід групи "Б" на акціонерні форми, на акціонерні товариства, на об'єднані підприємства, щоб і в групі "Б" виробничник був власником, користувався результатом своєї праці.

т.Москаленко В.М. Пожалуйста, первый микрофон.

Депутат Кузьменко Е.Ф., избирательный округ № 119. Уважаемый претендент, с 1985 года идет перестройка. Сколько вы выделили техники в личное пользование для поддержания и развития фермерства на селе?

т.Гречаний В.Н. Я говорив, що ми працюємо на орендних відносинах, сьогодні категорії фермер у нашому господарстві немає. Якщо будуть звертатись, ми будемо все вирішувати на загальних зборах.

т.Москаленко В.М. Второй микрофон, пожалуйста.

т.Черниенко В.В. Володимир Миколайович, ви назвали, що бачите своїм заступником депутата Борзунова В.І. Як ви відноситеся до того питання, що він пропонує розділити самостійну Україну на конфедерації: Криворізько-Донецьку, Галичинську і те інше. Ваше відношення?

т.Гречаний В.Н. Я вважаю, що Україна повинна бути єдиною і неділимою державою.

т.Москаленко В.М. Пожалуйста, первый микрофон.

Депутат Баштовой В.Е. Шановний Володимире Миколайовичу, я хотів би, щоб ви трошки ширше розкрили свою наукову діяльність, як людина, що працює в цій, досить незвичній для селян сфері?

т.Гречаний В.М. Товариші, я заочно навчаюсь в аспірантурі на кафедрі управління Української сільськогосподарської академії. Свій кандидатський мінімум по всім предметам здав. Зараз я працюю над написанням дисертації на тему "Управління в нових умовах господарювання на селі".

т.Москаленко В.М. Вижу, что вопросов больше нет. Спасибо, Владимир Николаевич.

Слово предоставляется депутату Чернявскому Алексею Филипповичу.

Депутат Чернявский А.Ф., избирательный округ № 77.

Товариші, послухавши двох претендентів, думаю, вам стало зрозумілим, чому я зняв був свою кандидатуру з числа претендентів на голову обласної Ради. Але враховуючи нові обставини, думка моя залишається попередньою, що найбільш підготовленим на посаду голови обласної Ради на даний момент є депутат Бондаренко А.Д. і ви, напевне, зробили висновок з цієї інформації, яку заслухали. Але коли б ви мене обирали, то повинен сказати, що я незалежно від результату на посаді начальника управління сільського господарства облвиконкому, на якій я зараз працюю, ви вже один рекорд Гінеса зробили, обравши мене на цю посаду о 5-тій годині ранку. Я дякую вам за велике довіря. І чому я відмовився, ще одна обставина, що я не хотів ще й другого робить — щоб самий короткочасний термін перебування на цій посаді. Я вважаю, що не зовсім, можливо, дозрів до посади начальника управління. Одне діло — коли працюєш на одній посаді, а друге — на більш відповідальній. Для її досягнення потрібні час, досвід і те інше. Незалежно, на якій посаді працюєш, першочерговим, я вважаю, це є колектив, з яким ти будеш вирішувати питання. Повинен сказати, що працюючи більше 10 років головою колгоспу, я з вдячністю згадую про той період, коли люди мені довіряли, коли там склався хороший колектив спеціалістів. Те господарство і тоді, і нині утримується не на гірших позиціях. Що стосується особистої позиції в даній ситуації. Я приєднуюсь до програм обох претендентів. І у Анатолія Дмитровича, і Володимира Миколайовича надзвичайно важливі питання розуміння тої надзвичайно складної обстановки, яка сьогодні є. Перше, що потрібно сьогодні вирішити, я вважаю — це консолідація депутатів всіх рівнів, так як надзвичайно складна політична і економічна обстановка. Для її вирішення при оцій розбіжності в поглядах, а вони можуть бути, кожен має право на погляд, але коли обговорено і вирішено, то тут потрібно вирішувати так, як вирішив колективний розум. Добитися однієї думки всіх неможливо, ми упевнились в цьому, особливо за останній рік. Тому консолідація повинна бути і вирішення питань тільки консенсусом, маю на увазі тих судбоносних питань. Я з вдячністю відношусь

до тих, хто вносив мою кандидатуру на дану посаду.

Якщо коротко сказати про себе, то батько загинув на війні і мені весь час приходилось працювати в колективі. І сім'я колективна, у нас п'ять чоловік було. Весь час на роботі, розпочинаючи з 1960 року в колективах. У мене завжди були люди, які мене підтримували. З вдячністю можу сказати і за охтирщину, яка являється батьківщиною не тільки Остапа Вишні, а і моєю. Довелося працювати в Лебединському районі і навчатися в технікумі. Я з вдячністю згадую про лебединщину, стільки там хороших людей. В Липовій Долині довелося працювати, звідки знаю Володимира Миколайовича по його праці. 17 років працював в Краснопіллі і вже 6-й рік отут. І я вважаю, що одне із найбільших надбань Сумщини, і що вона сьогодні виглядає на фоні навіть республіки краще ніж інші області, це кадровий потенціал — у всіх галузях народного господарства. І ті результати, які сьогодні має Сумщина, я вважаю, що це надбання усього депутатського корпусу, керівників усіх рівнів. Щоб нам за це не говорили, скільки б не дорікали, але сьогодні потрібно сказати, що Сумщина в економічному розвитку іде значно краще, ніж її географічне положення. Хоча я розумію, що Сумщина має великий потенціал природній, як ні одна область. Ви знаєте, що Сумщина багата і географією, і своїми природними даними.

Візьміть такий приклад. Сьогодні половина транспорту стоїть через відсутність бензину і таке інше. Мені телефонують на протязі доби по цьому питанню. Повинен сказати, що і вчора, і раніше, і постійно, і депутати України, і в Верховній Раді знають, як ми це питання вирішували. Повинен сказати, що на протязі останнього року у нас по цьому питанню не було перебою, а зараз інше становище. А чому Сумщина повинна бути прохачем, коли ми добуваємо 2 млн. тон нафти; а споживаємо тільки 1 млн. 200. Я не хочу говорити, що Сумщина повинна чимось виділятися, але ж економічні взаємовідносини, якщо ми говоримо на всіх рівнях, то і на рівні такому воно повинно вестися. А одержуємо за кожну тону нафти, Кувейт, ви знаєте, живе із нафти, а ми одержуємо всього 3 карбованці за тону нафти, яку віддаєм за межі області. Думаю, що це соціальна несправедливість і її потрібно вирішувати.

Ми маємо достатню кількість лісу, газ у нас є, картопля, цукор і інші продукти харчування. Ми виробляємо сьогодні зерна близько тони на людину, в минулому – 1,5 тони. Ми при рівні такому виробництва сільськогосподарської продукції маємо повне забезпечення населення області продуктами харчування. Яка складність? Ми по зерну державне замовлення не виконали по єдиній причині, що не впевнені, що нам його повернуть у вигляді комбікорму і таке інше. Переводити отак зерно, як ми переводимо, ні одна країна в світі не переводить.

Ви знаєте, галузь птахівництва у нас в області, і в республіці практично вирішена за рахунок одного питання – збалансоване харчування. Якби ми мали таку можливість вирішення проблем тваринництва великої рогатої худоби і свинарства, ми б питання це вирішили. Тобто я веду мову про те, що ми процентів 70–80 зерна повинні продавати державі з наступним поверненням у вигляді комбікорму для тваринництва. Це моя позиція в цьому питанні.

Що стосується пріоритету села. Я думаю, що особливо мені тут багато говорити не треба, я по цьому питанню перед вами висловлював свою думку. Я вважаю, що це не перетягування ковдри, коли ми говоримо про проблеми села, це просто назрівше питання, одне із глобальних. В свій час я говорив, що неможна розвивати комплекси без інфраструктури. Ми створили комплекси, а зараз там нікому працювати. І цілий ряд інших питань. І я повинен вважати, що голова обласної Ради, який буде працювати в цьому питанні, разом з містом і селом, я не хочу розділяти ці дві галузі, тому що це єдине питання області. Вони повинні сумісно знайти форми взаємодії, що сьогодні існують. Ми бачимо їх нежиттєвість. Значить, повинні бути якісь проміжні форми і огородинства колективного і таке інше.

Що стосується колгоспів і радгоспів. Ми сьогодні колгоспів не маємо. Ми маємо назву 380 господарств, які називаємо колгоспи, але вдумамось в історію. Колгоспи створювались яким чином – хто що здав і кожний знав, що то його вклад. І в кінці року, в залежності від вкладу, він одержував відповідно по кінцевим результатам свій пай. Зараз практично заробітна плата колгоспників нічим не відрізняється від зарплати робітника, чи

Депутат Закрой В.Н. Олексію Пилиповичу, у мене до Вас таке питання. Ви є народний депутат України і як Ви вважаєте, Україна...

/Не слышно/.

т.Чернявский А.Ф. Зрозумів запитання. Обидва питання надзвичайно важливі. Про суверенність України і можливість її економічного розвитку, я говорив за круглим столом і коли йшлося у Верховній Раді. Думаю, пішов проти волі своїх виборців. Я порушив у цьому питанні результати попереднього референдуму, тобто я проголосував за незалежну Україну, я це скрізь говорив. Чому? Тому що на той час, коли прийшлося уже по-новому голосувати за те, обстановка змінилася в країні в цілому. Почалися посягнення на Україну, її незалежність і таке інше. І в цьому випадку вважаю, що депутати переважною більшістю проголосували за незалежність України.

Повинен сказати, що, не дивлячись на те, що я таку позицію всім своїм виборцям оголосив, я жодного критичного зауваження від них не одержав. Я вважаю, що за даної обстановки по-другому бути не може. Але економічна незалежність, політична незалежність, я вважаю, не повинна йти в розріз з суверенними республіками і чим глибше ці зв'язки будуть, тим більше, я думаю, виграють всі.

Що стосується другого питання – комбікормові заводи. Це надзвичайно важливе питання в розвитку тваринництва. Приведу такий приклад. Ми сьогодні по області витрачаємо на один центнер привісу 8 центнерів, а в окремих господарствах 10 центнерів концкормів, або кормових одиниць. Це надзвичайно розкішна і нерозсудлива трата, замість того, щоб 4 центнери. У Черкаській області випадково одну ферму годували тим комбікормом, що годує Англія, і коли переважили це поголів'я, не повірили, що це такий результат. Вийшло 3,7 центнера кормових одиниць, 700 грамів привісу і таке інше. Тобто ми хліб переводимо, даючи в такому не підготовленому, не збалансованому виді худобі. Чия тут вина? Нема у нас переробної галузі, нема відповідної системи одержання повноцінних кормів. Я думаю, що це найближчий етап вирішення...

т.Закрой В.Н. /перериваючи відповідаючого/ Олексій Пилипович, так які заводи повинні бути – один на всю область комбікормовий завод, чи більш дрібні і поширені по області?

т.Чернявский А.Ф. Поеднання великих і малих. Великі заводи роблять добавки, тому що не вигідне транспортування великих обсягів зерна на великі відстані. А невеличкі заводи, які б переробляли зерно і добавляли б відповідні добавки – це на місцях. Тобто, поєднання.

т.Москаленко В.М. Второй микрофон, пожалуйста. Прошу прощения, первый микрофон.

Депутат Баштовой В.Е., избирательный округ № 21. Уважаемый Алексей Филиппович, как Вы видите, не было бы для областного Совета фактическим признанием избрания Вас или т.Гречаного В.Н. на пост председателя областного Совета, как то, что Совет подтверждает приоритет развития сельского хозяйства в предстоящий период для области. В этом плане – кого бы Вы видели на третьей связке от промышленности или каких других отраслей?

т.Чернявский А.Ф. Я вже говорив, що не готувався до цього, але що я повинен сказати... Що я дійсно погоджуюся з комісією, яка працювала, щодо Борзунова В.І. А по відношенню першого заступника по виконкому, то це повинен бути працівник, який добре знає промисловість, тут мови немає.

/Шум в зале/.

т.Москаленко В.М. Второй микрофон.

Депутат Черниенко В.В., избирательный округ № 42. Верховна Рада прийняла Закон про землю. Я задавав це питання народному депутату України т.Воробйову О.М. Він сказав, що не діє цей Закон тому, що винен в цьому Фокін В.П. Ваша думка, хто ж винен, чому не відмінені старі інструкції, які діють сьогодні?

т.Чернявский А.Ф. До цього я не вважав би, що винен Фокін В.П. В силу тих обставин, які склалися, Закон про землю окремо діяти не може. Коли його приймали, то малося на увазі, що цілий ряд підзаконних актів ще буде прийматися. В тому числі і закон про фермерство. Це дуже складне питання. Говорять, що голови колгоспів стримують фермерство. Це безпідставне

звинувачення. Всі вони розуміють, що там віддача землі буде більшою. Але давайте розсудим так. Виявили бажання п'ять чоловік у селі стати фермерами. Їм потрібно дати по 50 га однієї ріллі, ще сільгоспугідь до 100 га, вони взяли 500 га. А завтра решта вирішила взяти землю, а їм залишилось лише по 1,5 га. В Законі записано, що земля передається у довічне спадковане володіння. А Білорусія, Росія прийняли про передачу землі в особисту власність. На мій погляд, успадковане володіння особливо не відрізняється від особистої власності. Тепер така ситуація. Один володіє 100 га, а інший лише 1,5 га. Тобто, ті землі, що виведені в держзапас, потрібно віддавати фермеру. Вона дасть віддачу. Але землі колгоспів і радгоспів треба ділити на рівні частки. А якщо хто хоче взяти більше, то треба брати в оренду, яка дає можливість місцевим Радам базового рівня вирішувати остаточно питання про розподіл землі. Це питання назріле, воно йтиме, розвиватиметься і буде вирішуватись.

т.Москаленко В.М. Снова второй микрофон.

Депутат Фесюн А.М., избирательный округ № 102. Про якість доріг у Сумській області відомо не тільки в республіці, а і в Союзі. При обранні Вас головою Ради, щоб Ви в першу чергу, за агропромисловим першочерговим розвитком області, що виділили б у цьому питанні?

т.Чернявский А.Ф. Звичайно, в Сумській області обстановка з дорогами, може, одна із найскладніших в республіці тому, що 400 сіл із 700 по республіці не мають сьогодні під'їздів з твердим покриттям. Але я не хотів звинувачувати в цих питаннях керівників, які працюють на різних рівнях, що вони не зробили цього. Одна із об'єктивних причин – відсутність в області місцевих матеріалів для будівництва доріг. Необхідно новообраному голові придати цьому питанню надзвичайну увагу. Я знаю, що в найближчі роки це питання повинно вирішитись з будівництвом асфальтних заводів.

т.Москаленко В.М. Есть еще вопросы? Депутат Тищенко В.Г.

Депутат Тищенко В.Г., избирательный округ № 19. Як Ви дивитесь на суміщення посади голови обласної Ради з депутатською

діяльністю в республіці? Як це можливо і як Ви на це дивитесь?

т.Чернявский А.Ф. Зрозумів Ваше питання. Воно неодноразово виникало на протязі того періоду, коли я був головою агропромради. Мушу вам сказати, що це надзвичайно важко. Мені залишались субота і неділя, хоча би розписати документи, не тому, що не довіряю своїм заступникам, але є питання, які відносяться до компетенції першого керівника. І хоч би побувати десь на виробництві, щоб не втрачати зв'язок з ним. Але я неодноразово ставив це питання в колективі і бувшого агропромислового об'єднання і серед керівників агропромислових служб районів, як мені діяти. Вони говорили, щоб я той статус зберігав. Але в випадку обрання головою обласної Ради народних депутатів, звичайно, про це і мови бути не може. Багато часу витрачається на присутність там, приймаються важливі Закони, які вимагають присутності депутата, а тут не менш відповідальна робота, тому я вважаю, що суміщення неможливе.

т.Москаленко В.М. Еще есть несколько времени. Второй микрофон.

Депутат Глушенко Л.Ф., избирательный округ № 76.

Шановний Олексій Пилипович, є два питання. Перше, білопільська депутація не зрозуміла, чи даєте Ви згоду балотуватись претендентом на посаду голови Ради? Друге, як Ви дивитесь на тезу претендента Бондаренка А.Д. про однаковість бюджетних асигнувань по територіях, в залежності від кількості жителів? Дякую.

т.Чернявский А.Ф. Перше, я вже сказав, що в силу обставин, я свою кандидатуру не знімаю. А по другому, то я вважаю правомірним таку постановку питань.

т.Москаленко В.М. Спасибо, Алексей Филиппович, присаживайтесь, пожалуйста.

Товарищи. Приступаем к обсуждению кандидатур на должность председателя областного Совета. Прошу внимания. У меня есть список записавшихся депутатов по этому вопросу на выступление. Я хочу огласить вам список вначале. Это депутаты: Елишевич Г.Л., Казбан В.П., Закрой В.Н., Баштовой В.Е., Коваленко Л.А., Самус И.А., Маслак Н.М. В числе записавшихся на выступление

третьим народный депутат Украины Воробьев Александр Николаевич. Прошу вашего согласия на его выступление.

Голоса в зале: /Не понятно, шум/.

т.Москаленко В.М. Нет возражений. Поэтому приступаем к обсуждению кандидатур. Слово предоставляется ...

Шум в зале. /Не слышно/.

т.Москаленко В.М. Что-то я не так? Значит, она подойдет. Владимир Кириллович, я думаю, что не потеряется. Вы видите, процесс идет непрерывно. По процедуре? Пожалуйста.

Депутат Маслак Н.М., избирательный округ № 132. Я виба-чаюсь, але вже декілька разів у нас виникає ситуація, коли заявки ідуть і в президію, і в секретаріат. Як би ми визначились? В даному випадку прошу одного з президії, другого з секретаріату.

т.Москаленко В.М. Пропозиції на виступ тільки через секретаріат. Нам треба домовитись, відвести час для того, щоб обговорити кандидатури. Одну годину?

Голоса в зале. /Не разборчиво/.

т.Москаленко В.М. Це не серйозно — 30 хвилин, звичайно. Давайте виходити з того, що уже дев'ять депутатів мають бажання висловитись з цього питання. Давайте годину!

Проголосуємо.

Хто за те, щоб відвести одну годину для обговорення цього питання?

Опустіть, будь ласка.

Хто проти? Бачу двох.

Хто утримувався? Один.

Приймається.

Депутат Коваленко Л.А., избирательный округ № 59.

Уважаемый Виктор Михайлович, я хотел бы, чтобы на будущее не повторялось незаконное обращение к сессии о возможности выступления народных депутатов Украины и СССР. По Закону мы не имеем права спрашивать, давать им слово или нет. Законом определено их право с совещательным голосом принимать участие в нижестоящих Советах.

т.Москаленко В.М. Приймається к сведению. Слово для виступлення предоставляється депутату Елишевичу Григорию Львовичу.

Депутат Елишевич Г.Л., избирательный округ № 26.

По-перше, я хотів би привітати всіх своїх колег-депутатів, і в першу чергу депутатів-аграріїв з тим, що вони на весь голос заявили власну думку. І думку, з моєї точки зору, досить цікаву, скажу прямо, якоюсь мірою несподівано, у всякому разі для мене особисто. Я хочу сказати і говорив про це на засіданні комісії і взагалі в процесі підготовки цієї сесії, що при всій підготовчій роботі, яка проводилась будь-ким і яку ми поважаємо, бо це робота, але при всьому цьому питання настільки серйозне і настільки важливе, що ми його повинні вирішити тут у цьому залі, кожен відповідно до своїх поглядів, своїх думок, своєї совісті. І я радий, що замість якогось апаратного варіанту, у нас іде коректна боротьба між претендентами на першу особу. Це перший плюс, який я хотів би відзначити.

Тепер, виходячи з того, що ми маємо на даний момент, я хотів би поділитися роздумом, в межах регламенту, щодо плюсів і мінусів тих кандидатур, які є. Перше, кандидатура Чернявського О.П. для мене особисто відпадає відразу, оскільки людина, яка говорить про те, що на даний момент вважає сильнішим іншого кандидата, вона не повинна претендувати.

Залишаються дві кандидатури. Значить, плюс Анатолія Дмитровича Бондаренка – в тому, що він уже працював в ролі першої особи і має досвід, відповідні зв'язки і те інше. Мінуси, те, що він зав'язаний на Верховній Раді. Тут я погоджуюсь з т.Чернявським О.П., що на двох кріслах нормально сидіти неможливо. Можна, тільки ненормально. Це перший момент.

І другий момент, я особисто, як депутат, не дуже задоволений стилем роботи виконкому в цілому. Якщо залишиться Бондаренко А.Д., при всій до нього повазі, я глибоко переконаний, що робота залишиться точно така сама, може поміняється на п'ять процентів від того, хто туди ввійде, якась нова людина і все.

Ми почули цікавого кандидата, нового для нас, з цієї трибуни, і я не сказав, що я закликаю його підтримати, на жаль, я не досить його знаю, але я закликав би всіх, ще є у нас час, подумати над цією кандидатурою серйозно, тому що вона на це

заслуговує. І останнє, кого б ми не обрали сьогодні головою Ради, я хотів би сказати, що без кардинальних змін і в кадровому складі, і в стилі роботи виконкому ми будемо топтатися точно на тому місті, на якому топчемося зараз.

Я пропоную, щоб той кабінет, який зформується в остаточному варіанті, дасть йому кредит довіри"я рік з тим, щоб він сказав, що він конкретно зробив в межах своїх можливостей. Зараз я задаю питання, ми всі присутні знаємо, що персонально зробив і не зробив Бондаренко А.Д., що персонально зробив і не зробив, скажімо, Петрусенко А.К., Мартиненко О.Д. и такє інше. На сьогоднішній день попрацювавши з цими людьми, як депутати, півтора року я, прямо скажу, більшість не знає, не зможе відповісти на це питання. Я хочу через рік це знати і хочу визначитись по відношенню до цих людей. Хочу, щоб ці люди знали, що ми з них запитаємо, що вони зроблять для того, щоб в області стало краще.

т.Москаденко В.М. Слово предоставляется депутату Казбану Виктору Павловичу.

Пока он идет, у нас в регламенте выступление до 5 минут.

Депутат Казбан В.П., избирательный округ № 7. Шановні депутати, шановні запрошені, користуючись можливістю, я дозволю собі до 30 секунд відволікти від основної теми, в зв'язку з тим, що у нас "різного" немає. 2 липня, під час свого виступу, генеральний директор, запрошений, виробничого об'єднання "Хімпром" Кравченко О.Й., допустився образи депутата, його гідності, честі Казбана, який стоїть перед вами. Я піднімаю питання не через те, що особисто маю на нього образу, але ображаючи мою гідність, він образив тих виборців, які стоять за мною, які довірили мені депутатський мандат. Я звертався, в зв'язку з цим, до мандатної комісії, звертався до апарату обласної Ради з вимогою звернутися до генерального директора т.Кравченка з вимогою вибачитися в сесійному залі обласної Ради, де було ображено мою гідність. До цього часу нічого не зроблено. Я звертаюся з вимогою до нового апарату, до керівництва Радою в зв'язку з тим, що нічого не робиться, подати до народного суду, саме ініціатива мусить бути від них, іти за те, щоб задовольнити мої вимоги.

Щодо основного питання. Геополітичне становище нашої області полягає в таких своєрідних обставинах, що поруч нас є східні кордони, за якими мешкає наш старший брат -росіянин. За останні 350 років склалися такі умови, що практично українська нація була перетворена на другорядну націю. Ми були меншим братом. В зв'язку з цим у мене виникають щодо керівництва, наступного, областю певні вимоги.

По-перше. Я вбачаю на цій посаді, на першій посаді нашої області, патріота, не обов'язково українця, але патріота, який отстоював би інтереси України. Бо це останній регіон України на сході, який би отстоював інтереси жителів нашої області. Із запропонованих кандидатур в політичному відношенні і з тією економічною програмою, яку вони висловили, я не вбачаю жодного. Чому? В моїй уяві все-таки першою людиною області повинна бути висококультурна, високоінтелігентна людина, яка повинна не замикатися ні на політиці, ні на економіці, вона повинна давати концепцію розвитку, тобто, якщо порівняти з районами інших, наприклад, львівщина - Вячеслав Чорновіл, публіцист, іванофранківщина - Яковина, художник, але люди живуть добре, це в моєму розумінні. Але раз ми зпричинилися до такого стану, коли навіть з депутатського корпусу можна і не знайти таку ідеальну кандидатуру, то я, відзначаючи свої попередні аргументи, мої симпатії більше схиляються до представника від аграріїв, шановного голови колгоспу т.Гречаного В.М. В нього є прогресивні задумки щодо економічного розвитку, він конкретно дав програмні вимоги по приватизації, він відстоює фермерські господарства. Я вважаю, що при тому дефіциті кадрів, який існує у нашій області, варто віддати йому перевагу. Дякую за увагу.

т.Москаленко В.М. Слово предоставляется народному депутату Украины Воробьеву Александру Николаевичу.

т.Воробьев А.Н., народный депутат Украины. Уважаемые коллеги, я не могу навязывать своего мнения, вы будете решать. Хотел бы высказать свое суждение. Прежде всего повестка дня и тот вопрос, что вы рассматриваете - оргвопрос, мне кажется, преждевременной. Необходимо было определить реорганизацию Совета. Согласно Закону о местных Советах, каким быть

областному Совету, а потом выбирать того или иного претендента. Из трех претендентов ни один не сказал об отношениях к этому Закону. Программа любого претендента должна была начинаться с того, что берет он статью 37 "Компетенция", 10 пунктов и каждый пункт раскрывает, как он будет координировать, и больше ничего не надо. Я думаю, что можно исправить ошибку, если выборы произвести после тех вопросов, которые стоят вторым, третьим.

Теперь по самим кандидатурам. Одни из вас знают о компромиссах, Анатолий Дмитриевич говорит о консолидации, коллега Чернявский А.Ф. тоже о консолидации, а я говорю о балансе интересов и сил, которые отстаивают те или другие интересы. Реформа сегодня от перестановки кадров в исполнительной власти не состоится. Это недостаточное условие и это значит, фактически, после вашего решения остается угроза, реальная угроза, которая существует в Сумах. Забасткомы есть, учителям зарплату не повышают, а областные структуры вначале повысили, а потом понижают. Денег т.Фокин В.П. не дает, а жесты — бесплатный проезд и так далее, а вы на местах разбирайтесь... Фокина В.П. надо менять, я не сомневаюсь. В данном случае мы должны реформировать с вами и обеспечить условия, когда уровень доверия исполнительным органам власти будет выше, нежели был до этого. Поэтому я концептуально так сказал бы.

Для меня сейчас понятно, что председателем Совета станет кто-то из вашего большинства, это вполне нормально. Заместителем председателя Совета, наверное, должен все-таки стать кто-то из крыла реформаторов. Первым заместителем председателя исполкома должен стать кто-то, я могу сказать более конкретно, я хотел бы видеть председателя Сумского горсовета т.Епифанова А.А. Мы с ним полтора года работали, может, в чем-то мы не сходимся, это есть. /В зале шум./

Уважаемые коллеги, я высказываю свою точку зрения, с точки зрения баланса сил. Можно ее отметить, можно не прислушиваться, но я имею право высказать. Епифанов А.А. поработав полтора года в горсовете, не только терминологию рыночную стал принимать, но и стал действовать в этом направлении более решительно. У вас уходит на пенсию Бакум Иван Васильевич,

мы на этой сессии могли бы решить и по управделами. Здесь претензия чисто профессиональная, желателен юрист, который компетентный, который принципиален. И самое главное, вам нужно, не разрушая исполнительные структуры, которые есть, зампреды облисполкома т.Минченко Н.В. и т.д., пускай они работают, но создать еще одну параллельную структуру, то, что сказал Анатолий Дмитриевич. Это ввести заместителя по экономической реформе. Дать ему возможность осуществить набор кадров, сформировать программу, утвердить эти программы и потом постепенно реформировать структуру облисполкома. Если вы на эту параллельную структуру выберете кого-то из крыла реформаторов — это есть баланс сил, за который я ратовал и буду ратовать. Если это не будет сделано, то, к сожалению, ситуация окажется такая — Анатолий Дмитриевич, я уверен, что его изберут, будет заложником той системы, из которой вырвали т.Шевченко В.А. Я Анатолию Дмитриевичу больше поверил бы, если бы он повел эту линию. Однако, после переговоров, он не повел эту линию. Если месяца четыре назад он отрицал частную собственность на землю, сегодня говорит несколько иное. Когда он, поработав два-три года в предпринимательской сфере, то я верил бы как профессионалу, который знал, что как делать. Сегодня старый груз его не пускает на эту стезю.

И последнее. Я в данной ситуации, если нет компромисса, не будет гаранта, я и предупреждал Анатолия Дмитриевича. Я выступал и буду выступать против Анатолия Дмитриевича, чтобы он был председателем Совета, потому что не состоялось у нас сотрудничество. А когда нет реальных шагов, которые подтверждают, я не смогу об"яснять трудовым коллективам, почему поменял свою точку зрения. Мне нужны гарантии. Ключевое слово в программе Анатолия Дмитриевича — это распределить, и все остальное, что из этого исходит. А вот претендент от аграриев т.Гречаный В.Н. мне импонирует, что у него нет этого ключевого слова и чувствуется желание к какому-то сотрудничеству, хотя можно критиковать отдельные моменты.

Поэтому, я считаю, пока не будет гарантов о том, что исполнительную власть будет возглавлять непосредственно, и товарищи, которые представляют старые формации и будут введены в исполнительную власть, и новые товарищи, которые будут

выполнять функции гарантии, мы не можем быть с вами спокойны. Я призываю в этом отношении еще раз подумать и, главное, сегодня на сессии рассмотреть те вопросы, которые остались нерешенными. Спасибо.

т.Москаленко В.М. Слово для выступления предоставляется депутату Закроу Владимиру Николаевичу. Прошу вкладываться в регламент, товарищи, пять минут.

Депутат Закрой В.Н., избирательный округ № 29. Мені здається, що всі шановні депутати розуміють ту відповідальність, яка покладена на нас в виборі керівних органів обласної Ради. Від цього залежить, яким шляхом підем далі. Чи шляхом плідної праці і в обласній Раді, і на благо наших виборців, і може, ми щось зможемо змінити в цьому існуванні, або знову ми зациклимось. Справа в тому, що, хочу сказати своє особисте враження, зараз відбуваються такі процеси в обласній Раді, переосмислення і зрушення до спілкування. Така новація від аграріїв – про висування свого кандидата на пост голови і це приводить до того, що радикальне крило, скажім "більшість", примикає до цієї ситуації і виражає про підтримку цього кандидата т.Гречаного В.М.

Тепер про кандидатів. Бондаренко Анатолій Дмитрович, довгий час працюючи в цих структурах, добре знаючи справу, міг би стати першим претендентом. Але ця перевага в нинішній ситуації становиться не перевагою, а навпаки. Той механізм, та моторика роботи, яка була раніше в обласній Раді, облвиконкомі, вона зараз заважає переходу і на ринкові відносини, і праці в рамках нових стосунків, які будуть. Раніше, концептуально, сама направленість була керівництва і сам смисл керівництва полягав в деяких не тих принципах, на які зараз ми виходимо. У виступах наших претендентів були порушені різні питання. Найбільш широко висвітлені вони були у кандидата Бондаренка А.Д. Висвітлені якимсь чином, саме в нових аспектах у Гречаного В.М. Але чомусь, мені так здається, не було висвітлене основне питання, яким же чином більш швидко, буквально місяць, другий, третій, що треба буде робити в оперативному плані, щоб якось зрушити, вийти з сьогоднішньої ситуації. Я маю на увазі, перш за все, і в місті, зараз немає ніяких товарів. У місті розгул

правопорушень. Оці питання, мені здається, треба було б включити у виступ наших кандидатів, показати, яким чином їх розв'язати. Мені здається, що зараз товарну кризу можна було б вирішити шляхом видачі якихось сертифікатів, чи чеків, чи іншого...

т.Москаленко В.М. Владимир Николаевич, время ваше закончилось, излагайте предложения.

т.Закрой В.Н. ... з тим, щоб кожна людина знала, незалежно, де проживає, чи в місті, чи в селі, вона знала, що є товар і він має право отримати свою долю. Пробачте.

т.Москаленко В.М. Слово для виступлення предоставляется депутату Баштовому Владимиру Ефимовичу.

Депутат Баштовой В.Е., избирательный округ № 21. Нарешті на душі моїй наступила якась полегкість. Сьогодні я бачу, наша Рада нарешті повертається своїм обличчям до тієї проблеми, яка, на мою думку, повинна бути найперша, тобто ми повертаємося до села. Нарешті ми бачимо, що наша фракція аграрників про себе заявляє чітко і ясно, і однозначно. Вона говорить, що все починається від жита. І слово жити – це теж від одного кореня. Тому я однозначно підтримую тих, що основним конкурентом старих консервативних сил стали люди-аграрники. І тому я, звичайно, перевагу в цьому розкладі сил, які склалися на сьогодні, віддаю т.Гречаному В.М., як людині, як сказав сам професор Положій, я тут абсолютно згоден, у його аналітичній статті "Кому очолити Раду". Думаю, що ви з нею впевнено і досить розважливо познайомилися. Він сказав, що ця людина, як і кандидат Борзунов В.І., не зв'язана з тими старими корумпованими структурами, що сьогодні тяжіють над ними. Тому, звичайно, цій людині буде легше підбирати кадри і вирішувати проблеми. Він сьогодні прямо зв'язаний з селом, безпосередньо з виробництвом. Тому я, звичайно, розумію, у декого виникає сумнів, що він не досить має досвіду і таке інше. Давайте зрозуміємо, що досвід приходить з роботою, були б бажання і розуміння. За плечима цієї людини аграрна академія, це вчена людина, вірно орієнтується в сучасних політичних ситуаціях.

Другий претендент, також від аграрного комплексу т.Чернявський О.П. Ця людина трошки більше може зв'язана з старими

структурами, але не настільки, щоб бути зовсім від них залежним. Але досвіду у нього більше, ніж у Гречаного В.М., і тому я вважаю, що для нашої Ради не було б великого програшу, якщо переможе той, або інший аграрій. Давайте одне скажемо, сьогодні повинні повернутися лицем до землі, до села і тому на чолі Ради повинна стати людина, яка представляє інтереси села. Нагодуємо ми місто і місто заспокоється, і місто дасть свій відгук на всі проблеми. Мене радує те, що обидва кандидати вірно розуміють питання приватизації. Саме виробничник, та людина, яка виробляє засоби для життя, повинна ними і розпоряджатися.

У цьому плані ми повинні створити максимально більші умови для того, щоб вона мала максимально рівні умови для того, щоб людина стала вільною у праці, у політиці, у своєму культурному житті.

Що ми будемо мати, якщо переможе третій кандидат – т.Бондаренко А.Д.? Тут уже говорили "символ" і таке інше. Але є ще страшніша характеристика, є ще гірша для нас реалія. Давайте дивиться прямо на життя, у нас є корупція, у нас є мафія. Не треба лякатися цього слова, воно лякливе, коли стоїш один на один з ними, коли розмовляєш один з ними... Але якщо людина залежна від цих кругів, якщо вона підпадає під вплив цих кругів, мафіозних, корумпованих, то, вибачайте, буде щастя народу, який є під цим владарем? Було часу достатньо у Анатолія Дмитровича, щоб порвати з цими всіми ділами. Але подивіться, ще в роки, коли був головою Сумської міської Ради у нього заступником працював всім відомий т.Тесленко – непотопляємий мафіозі. Дійсно, це так.

т.Москаленко В.М. Извините, у вас время заканчивается, может, надо было с этого начинать?

/В зале шум, смех/.

т.Баштовой В.Е. Якщо товариші хочуть послухати про мафію сумську, то я хотів би, якщо у кандидата, який переможе, якщо у нас тверезий глузд стане, то я думаю, що підтримали б мою кандидатуру у склад виконкому, а у виконкомі я боровся б з мафією. І я вам розказав би про всі ці діла, що воно, як і до чого, і з чим його їдять. Тому я підтримую ваш здоровий

глузд, який існує в цьому залі і благаю вас, виберіть аграрія на першу роль.

г.Москаленко В.М. Слово предоставляется депутату Коваленко Леониду Алексеевичу. Прошу депутатов относиться с уважением к регламенту.

Депутат Коваленко Л.А., избирательный округ № 59.

Уважаемые коллеги, приглашенные, я встречаюсь накануне сессии в кулуарах, слушая выступления коллег, хотел начать с того, что каждый из нас должен определить позицию. У меня складывается впечатление, что начинаем грешить со своей совестью, с логикой, заниматься лавированием. Моя точка зрения такова, что областным Советом должен управлять прежде всего политик. Не аграрник, не обижайтесь, т.Гречаный В.Н., к вам это не относится, я просто вас не знаю. Поэтому я говорю, что руководить должен человек, который обладает даром политическим, который умеет определить направление и аграрное, и промышленное, и культурное... Слушая кандидатов, я ни у одного из главных претендентов, ни у Анатолия Дмитриевича, ни у Алексея Филипповича не услышал главного в их программе – программы культуры. Потому что отсутствие таковой является свидетельством тому, как проходят наши сессии. Это именно то фундаментальное, которое должны закладывать в вопросы культуры, а отсюда появляется и культура земледелия, и культура промышленности, и решение других вопросов. Это первое.

Второе. Я буду голосовать против Анатолия Дмитриевича и против Алексея Филипповича, почему? У меня есть документ, резолюция встречи с избирателями г.Шостка, где они высказали свое отношение к Анатолию Дмитриевичу, требуя его отставки. Я хочу сказать, что на той встрече группы "Выбор", собралась не вся, но они не поддержали кандидатуру Анатолия Дмитриевича.

Третье, у меня не укладывается в голове, как могут нами руководить люди запрещенной партии? Это не распространяется на всех коммунистов, те люди, которые тогда были первыми, и позиция которых нам известна, мы сейчас пытаемся им дать возможность нами руководить.

Последнее. Я не верю в благородные и благовидные цели, о которых в своих программах сказали Анатолий Дмитриевич и Алексей Филиппович. Пройдет время и мои слова окажутся

пророческими, потому что подпольный обком ЦК КПУ действует, а мы должны все сделать для того, чтобы у нас не повторилось того, что было в масштабе страны, а такая реальность существует. Благодарю.

т.Москаленко В.М. Подходит время перерыва. Потом продолжим обсуждение кандидатур. Объявляется перерыв до 15.00.

После перерыва.

т.Москаленко В.М. По регламенту у нас остается 25 минут для обсуждения выдвинутых кандидатур. Слово предоставляется депутату Маслаку Николаю Михайловичу.

Депутат Маслак Н.М., избирательный округ № 132. Шановні депутати, шановні запрошені, я перш за все вдячний депутату Гречаному В.М., тим, хто його підтримує, за ту позицію, яку вони проявляють сьогодні. Я радий, що позиція Олексія Пилиповича і моя збіглася, і як розцінював, так і розцінюю його кандидатом № 2 на посаду голови Ради. Я, як і раніше, виступаю, що головою Ради повинен бути т.Бондаренко А.Д., і дещо хотів би висловитися в цьому плані.

По-перше, я бачу ту еволюцію від лозунга "Геть Бондаренка?" до тієї консолідації різних політичних сил, до якої ми підійшли на цій сесії. Коли вперше на "Виборі" я заявив про цю кандидатуру від недригайлівців, то вона відміталася і тільки один Піскун О.І. її підтримував, двічі піднімався, старався "Вибір" тоді повернути. І от уже останні дні я чув за підтримку т.Бондаренка А.Д. від багатьох людей, в особистих розмовах, в інших стосунках, від яких 5-8 днів це не можливо було чути. Я хотів би сказати Анатолію Дмитровичу, що сьогодні Ви знаходите підтримку у депутатів різних напрямків, різних груп, але це сталося тому, як говорив т.Воробйов О.М., а може я його так зрозумів, не тому, що ми в один прекрасний день полюбили вас, не тому що у нас появились якісь симпатії, а тому що склалися та обстановка та розкладка сил і позицій, при яких Ви повинні очолити оцю Раду і вивести її із критичного стану. Я вважаю, що особисті амбіції почали пересилюватися об'єктивними обставинами, які склалися в області. Я думаю, що буде вірно, якщо згадаємо, що за кожним із нас стоять виборці, які вимагають на сьогодні одного – стабілізації обстановки любым чином і в найближчий час.

Я хочу, Анатолію Дмитровичу, зробити декілька зауважень на Вашу адресу, поскільки ми обговорюємо зараз кандидатуру. Перше, Ви говорили з турботою в кінці про те, що є якісь протиріччя і хотіли б консолідації. Я підніму ось оцей блокнот з останньої нашої партійної конференції, де були Ви і був я. Перед тим, як виступав Митрофанов, я записав собі в блокнот записку, а потім передав конференції. Вибачаюсь, було тоді по-російськи: "Не считаете ли Вы, что вместо поиска путей компромисса и сближения, на конференции несколько обостряется противоречия между городом и селом, консерваторами и демократами, "східниками" и "галичанами", единоначалием руководителей и властью коллектива, исполнительной и законодательной властью?" Все це накручувалось на останній партійній конференції, все це накручувалось людьми, які говорили про диктатуру пролетаріату, але мали на увазі диктатуру партії. Все це накручувалось людьми, які говорили про гегемонію пролетаріату, але мали на увазі гегемонію партактиву. Я хотів би, Анатолію Дмитровичу, щоб ми зрозуміли реально, звідки воно йшло, 70 років йшло. Зараз є момент для консолідації, зараз ми це страхиття пережили. А тому, один із основних моментів, поскільки тут я звертаюсь до більшості, яка буде голосувати, виникли трошки різні сторони. Група "Вибір" підтримує вашу кандидатуру у зв'язці з Борзуновим В.І. Це вона благословила Борзунова В.І. на цю посаду, це вона дала добро Вам, підтримку при такій обставині. Якщо Ви забудете, будучи обраний, про те і відступите від цього, то це буде не консолідація.

Друге, я хотів би, користуючись тим, що вчора виступав у прямому ефірі і одержував питання, я говорив, що я впевнений, що т.Бондаренко А.Д. змінить свої позиції по референдуму. Я прошу Вас зробити заяву по референдуму, якщо будете обрані. Ні, звертаюсь до Вас, як до депутата від нашого району, зробіть на користь незалежності нашої республіки, народів, які живуть на Україні. Спасибі за увагу.

т.Москаленко В.М. Товарищи, ко мне поступила записка, минуя секретариат, от имени президиума Сумского областного совета профсоюзов просит слово председатель Плюйко Леонид Алексеевич. Как поступим?

Голоса в зале: Дать слово!

т.Москаленко В.М. Дадим слово. Пожалуйста, Леонид Алексеевич, в пределах регламента.

т.Плюйко Л.А., председатель президиума областного совета профессиональных союзов.

Уважаемые товарищи депутаты, товарищ председательствующий, для профсоюзов небезразлично, кто первый руководитель в области. Тем более, что вопросы социальной защиты, вопросы экономического положения жителей области, особенно сегодня, это те вопросы, которые совместно профсоюзам надо решать с первым руководителем, с руководством области.

Областной совет профсоюзов, имеется в виду президиум облсовпрофа, вчера обменялись мнением. Все-таки, кто же есть та фигура, которая должна возглавить наш парламент областной? В президиуме облсовпрофа от всех отраслей есть представители и все в один голос сказали, что это тот человек, который имеет соответствующую подготовку, масштабность и все остальные качества, чувство высокой ответственности — это Анатолий Дмитриевич Бондаренко. И попросили меня, как приглашенного на сессию областного Совета, выступить перед вами, товарищи депутаты, с просьбой при избрании председателя Совета, председателя исполкома учесть наше мнение и нашу просьбу. Почему? Не потому, что у Анатолия Дмитриевича нет недостатков, у всех они есть. Но я его, например, знаю 20 лет, как человека, который на разных должностях был и на самых тяжелейших участках работал. И то, о чем и предлагали товарищи, хорошо, что у нас есть потенциальные, перспективные руководители. Но давайте подумаем, разве можно сегодня, в такое тяжелейшее время, рисковать? Ведь человек на ходу, который знает народное хозяйство, многоотраслевое народное хозяйство. Разве можно позволить молодому человеку, который очень потенциальный, талантливый и так далее, потерять его там и не найти вот здесь. Я за то, чтобы растить таких людей, но растить постепенно, разумно, чтобы здесь была логика. И я вас, товарищи, очень призываю учесть мнение профсоюзов области.

И одно замечание. Товарищ, выступал, председатель комиссии т.Ришняк Иван Николаевич, надо, когда готовить материалы

учитывать то... Он сослался на то, что в составе этой комиссии 10 человек, в том числе представитель рабочего движения Совгигра Иван Иванович от завода имени Фрунзе, он сказал, что от стачечного комитета. Это заместитель председателя профкома СМНПО имени Фрунзе. Мы тоже несколько ревностно относимся, когда стачечные комитеты пытаются там, где слабовато, создать. Ну и, все-таки, профсоюзные комитеты есть у нас. Стачечного комитета городского у нас нет, правда у учителей есть, и мы стараемся функции профсоюзов выполнять. Спасибо за внимание.

т.Москаленко В.М. Депутат Манько, вы по какому вопросу?

Депутат Манько М.А., избирательный округ № 28. Сесія починає фальсифікуватися. Пропущено депутата Самуса І.О., дано слово Маслаку М.М., пропущено Мусієнка В.К., пропущено Панченка І.І., пропущено Любчака В.П. і потім дано слово не депутату Плюйко Л.О. Я думаю, що головуючий повинен пояснювати, чому він так робить.

т.Москаленко В.М. Поясняю. От Плюйко Л.А. записка поступила в тот момент, когда у меня был список, один листочек, первый раз, когда получил от секретариата. Передали мне его на виду у депутатов областного Совета. Леонид Алексеевич о своей просьбе выступить заявлял мне... Когда скажите пожалуйста, чтоб я не говорил? Когда?...

Голос в зале /Не слышно/.

т.Москаленко В.М. Речь идет о порядке выступлений сегодня. Поэтому, если вы найдете тот список, первый, я там красным карандашом написал выступление т.Плюйко Л.А. с тем расчетом, чтобы попросить у вас разрешение. Самус И.А., да, записан впереди Маслака Н.М. Мы ему сегодня предоставим слово, сейчас предоставим слово. Поэтому, меня можно обвинять во всем, но я не жонглер. Давайте будем доверять друг другу.

Слово предоставляется для выступления депутату Самусу Ивану Александровичу. Что касается Панченко В.Ф. он десятым записан. Мы зря потратили вот это время.

Депутат Самус И.А., избирательный округ № 110.

Дорогие товарищи депутаты, прежде чем выходить за эту трибуну по сегодняшнему вопросу, который мы обсуждаем, мне приходилось около 20 раз встречаться в трудовых коллективах

со своими избирателями. В подтверждение этому имеются протоколы. Все избиратели краснопольщины, а я от их имени заявляю, когда мы обсуждали вопрос по отношению к областному Совету, по отношению председателя областного Совета, единодушно заявляют, что областной Совет должен возглавить такой человек, который бы не учился работать на этой должности, который бы в этой сложной ситуации мог организовать работу Совета с такого расчета, который бы стабилизировал обстановку, улучшил жизнедеятельность трудовых коллективов и улучшить жизнь нашего народа. Поэтому я заявляю не голословно.

Я сам аграрник. Здесь выносились разные кандидатуры на пост председателя исполкома. Я родился в селе и всю свою жизнь неизменно тружусь в Краснопольском районе. Прошел также от рядового колхозника до председателя Совета, в том числе 10 лет работал председателем колхоза, 7 лет — председателем агропромышленного объединения. И сегодня, уважая все кандидатуры, которые здесь были представлены, я присоединяюсь к тем депутатам, которые вносят кандидатуры и видят аграрников. Это от-
радно. Но я, работая в агропромышленном комплексе и на сегодняш-
ний день, работая председателем исполкома, не вижу, товарищи, решение сельских проблем без промышленности, без города. И не увязав вот эти два фактора, город и село, не найти человека, который бы владел промышленностью, агропромышленным комплексом, который бы мог нас всех объединить на выполнение всех тех решений, которые мы здесь принимаем, товарищи, обстановка может быть значительно хуже, чем имеем сегодня.

Кому быть сегодня председателем Совета? Я считаю, тому человеку, который на сегодняшний день достойный. Об этом было сказано выступающим предыдущим и я тоже от своего имени, от имени своих избирателей предлагаю отдать голоса за Бондаренко Анатолия Дмитриевича. Спасибо.

т.Москаленко В.М. Слово для выступления предоставляется депутату Мусиенко Владимиру Кирилловичу.

Голоса в зале: /Не слышно/.

т.Москаленко В.М. Нет не прошел, извините.

Депутат Мусиенко В.К., избирательный округ № 55.

Уважаемые товарищи депутаты, приглашенные, у нас сегодня очень ответственный час. Не ошибиться, не ошибиться в выборе

человека, который поведет область по новому пути, мы надеемся, на лучшее. Чтобы он уже сегодня работал, а не завтра, после-завтра, образно говоря. Плохо, с моей точки зрения, что претенденты, которые сейчас о себе заявили, да и другие, которые не заявили, не выступили с программами или с позициями, хотя бы как т.Борзунов В.И., в прессе. Тогда они имели бы только плюсы, тогда люди могли бы разобраться, что к чему, а так экспромтом...

Они выступили с программами и мы на полном серьезе говорим, что то или другое упущено, а как же не упустить? Так не делается. Мы в таком положении, что принимаем на слух их программы. Это я отмечаю слабости этого вопроса. Дальше, товарищи. Из трех кандидатур я делаю предпочтение т.Бондаренко А.Д. и за него буду голосовать. Его жизненный опыт, опыт парламентской борьбы, опыт работы. Вот говорят, что партократы и т.д. Вы извините, меня, никто не заставлял говорить за Бондаренко А.Д., на приеме я никогда не был. Но я помню, когда 10 лет назад в забродских сапогах двое ночей не отходил он, в Засулье на газу дом взорвался, люди погибли, и работал, не покладая рук. Так что ж такого, вот говорят, что все плохое. Я в своей статье писал в "Сумщине", что если противостояние сделаем старым руководителям и новым, дела не будет. Зачем сыпать соль на рану, упрекать Бондаренко А.Д., что когда-то он что-то сказал, так или не так. Мы здесь порой такие резкости говорим друг другу, что порой стыдно за себя.

Дальше, товарищи. В прошлом году медики выходили бастовать, хотели выйти, но только консенсус, вот т.Доляр Г.Я. может подтвердить, только договоренность, холодная рассудительность т.Бондаренко А.Д. предупредили это выступление. Давайте не сделаем ошибку, как мы сделали на первых порах. Претендентов должно быть больше, мы должны видеть лидеров своих и это делает честь вот тем, которые за Бондаренко А.Д. Стали два, а можно и пять, и десять, чтобы мы знали актив, кто есть кто. Если кто из них не пройдет, надо, чтобы они были в аппарате.

И тот т.Гречаный В.Н., нужно взять его то ли в областной Совет, районный. Нужно дать возможность товарищу проявить себя. Мы в одно время тт.Самардака А.Ф. и Борзунова В.И. отвергли, а что хорошего получили? Сейчас бы они уже работали,

уже посмотрели бы, что они наработали. Это очень ответственное дело. Смотрите, товарищи депутаты, а мы все демократы, никто не встал и не сказал: вот я выведу область. Да я не знаю, как ее сейчас вывести! Очень сложно, очень трудно, тем более, я удивляюсь вот этим товарищам, в том числе и т.Бондаренко А.Д., что они в такой период переходной взяли на себя бремя ответственности. Будут президентские выборы, будет чехарда, Григорий Львович говорил, депутат Елишевич, дадим срок год. Да год ничего не поможет, год будем только крутиться в этих реформах. У нас есть такое право, что исполком отчитывается за полугодие. Вот мы и послушаем, кто и как работает и председатель, и заместители и т.д. А "Сумщина", которую сегодня, наверное, утвердим нашей газетой, должна писать об этом.

На Бондаренко А.Д. были нападки, а хоть кто-нибудь взял интервью у него, у других заместителей, да раскрыли эти вопросы. Так получается, что Бондаренко А.Д. трудится, другие трудятся, а мы там пишем, с своими программами выступаем, создаем видимость работы. Мы работаем, мы в почете, а люди нет. Поэтому, давайте смотреть, кто есть кто. Призываю голосовать за Бондаренко А.Д., а остальных товарищей использовать на виду, а не на задворках.

т.Москаленко В.М. Товарищи депутаты, время, отведенное для обсуждения, истекло. Я хотел бы об"явить по списку, кто просил слово в порядке обсуждения кандидатур: Панченко В.Ф. — директор Ивановской опытной станции, депутаты Любчак, Тищенко, Фенько, Турченко, Сытник, Фесюн, Черниенко, Фесенко, Деняк и вот поступила записка мимо секретариата, просит слово т.Колиенко Павел Николаевич от всеукраинского об"единения солидарности тружеников.

Мы приняли с вами решение обсуждать кандидатуры один час.

Голоса в зале: Хватит, достаточно.

т.Москаленко В.М. По утвержденному регламенту я в общем-то вправе заявить о том, что прения в порядке обсуждения кандидатур прекращаются.

Голоса в зале: /Не слышно, шум/.

Депутат не представился. Вопрос серьезный, сегодня решается судьба области. Кто будет руководить областью...

/Шум в зале/.

т.Москаленко В.М. По какому вопросу вы, депутат Черниенко...?

Депутат не представился. Товариші депутати, я член облвиконкому, працюю рік. Раніше не працював у цих органах і якраз, коли йшла тут мова про земельну реформу, про землю, я хотів би поділитися з вами цікавим досвідом, який мною, як аграрником, а я маю стаж 32 роки аграрії, розповісти, що вийшло, коли ми роздали землю 109 чоловікам. Я звертаюсь до депутатів, я вкладаюсь у 5 хвилин.

/Шум в зале/.

т.Москаленко В.М. Нет, нет с выступлениями мы закончили. Если у вас по процедуре или еще что, пожалуйста. Все. Двигаемся дальше.

/Шум в зале/.

т.Москаленко В.М. Если вам предоставит слово, вот двадцать человек дальше записаны. Давайте тогда, что решили в сторону и работать, кому как вздумается? Двигаемся дальше.

Прежде чем приступить к самой процедуре выборов, я хотел бы напомнить, что согласно ст.42 Закона Украинской ССР о местных Советах народных депутатов Украинской ССР и местном самоуправлении, председатель Совета народных депутатов избирается тайным или открытым голосованием из числа депутатов. Поэтому нам необходимо определиться. Как мы будем проводить выборы — открытым или тайным голосованием?

Голоса в зале: Тайным, открытым.

т.Москаленко В.М. Тогда давайте так. Я слышал предложения: два-тайным и открытым.

Кто за то, чтобы проводить выборы тайным голосованием, прошу поднять приглашения.

Счетная комиссия, пожалуйста, прошу по секторам считать.

За — III. Не будем тратить время, решение принято. Процедура выборов будет проходить тайным голосованием.

Следующий вопрос. Мы в начале сессии договаривались при избрании счетной комиссии, чтобы эта комиссия несла функции счетной комиссии по выборам председателя.

Нет возражений?

Голоса в зале: Нет.

т.Москаленко В.М. Нет. Тогда прошу счетную комиссию приступить к исполнению своих обязанностей по проведению тайного голосования по выборам председателя. А мы предоставим слово в это время от имени секретариата его руководителю Мотренко Николаю Степановичу.

Депутат Мотренко Н.С., избирательный округ № 31.

Шановні депутати, запрошені. На адресу сесії надійшли деякі документи, заяви, листи.

Позачерговій сесії Сумської обласної Ради від жителя Сум Матяш Станіслава Станіславовича /про реабілітацію/. Секретаріат вирішив надіслати цього листа для розгляду голові комісії з цих питань т.Сумцову Г.П.

Голос в залі. /Не слышно/.

т.Мотренко Н.С. Комісії, комісії. Сумчанка Фролова – про норму забезпечення житлом в м.Сумах. Секретаріат вирішив направити цього листа т.Єпіфанову А.О., голові міської Ради. Житель м.Сум, інвалід війни Лойченко – про передачу приміщення обкому. Прийнято до відома, це питання буде обговорюватись сьогодні.

Резолюція зборів громадян про проведення обласного референдуму. Прийнято до відома, пропонуємо згідно Закону України про референдум.

Голова Білопільського райвиконкому т.Глущенко Л.Ф., ви вже мабуть чули, дав нам письмову заяву про рішення виконкому районної Ради з питання індексації заробітної плати працівників народної освіти і медицини. У проекті рішення нашої сесії це питання буде відображене.

На попередній сесії була заява групи народних депутатів, в якій ідеться про допущення по відношенню до них неправомірних дій під час останньої сесії. Цей документ направлений прокурору т.Кравченку М.Г. Просимо його проінформувати депутатів по цьому питанню.

Від жителя смт Липова Долина т.Яроша про організацію структури управління народним господарством – передати в робочу групу по розробці структури народного господарства. Буде створена, як ми передбачаємо, на цій сесії така група.

Без адреси. Чайка, Юхновська, Кравченко, Вакуленко про депутатів Козіна, Воробйова і Піскуна. Ми вважаємо прийняти до відома. Тут говориться про те, що "тройка" – Козін, Воробйов, Піскун керують нами і нав'язують нам свої думки, тобто нашій сесії.

Від жителів м.Суми Суханос, Кімлик, Чевік, Дядченко про виділення додаткового поїзда-напряму Суми-Білопілля. Звичайно, треба вивчити це питання і ми пропонуємо направити для розгляду начальнику відділення залізниці.

Без адреси. Про питання соціальної справедливості. Воно без прізвища. Рекомендуємо не приймати на розгляд.

Від жительки м.Суми, пенсіонерки Бондаренко про компенсацію за знесений будинок в 1974 році, провулок Холодногірський. Пропонуємо направити на розгляд в міськвиконком.

Жителька м.Суми Бондаренко про перехід через вул.Металургів, також направляємо в міськраду.

Від жительки м.Суми Лой про ремонт бані № 2, вул.Псільська. Також рекомендуємо направити для розгляду і відповіді.

Голос в залі. /Не слышно/.

т.Мотренко Н.С. ...заявнику. Товариші не треба реплік.

І нарешті, не зрозумійте, що я використовую службове становище керівника секретаріату. Ми порадилися у перерві з начальником обласного управління т.Чернявським О.П., я хотів би, від імені депутації охтирської внести пояснення по одному питанню. Великого шуму набула заява деяких жителів Охтирки про ніби-то переорану плантацію з кавунами у колгоспі імені 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції, голова правління т.Огреб Іван Павлович. Ця теза була вложена в уста народним депутатам, які приїздили до нас на святкування річниці Івана Багряного, Івану Драчу, Павлу Мовчану та іншим. Це питання набуло доброго розголосу. Кілька разів виїздили туди з перевіркою. Був сумнів. Я особисто виїздив на ту плантацію, вона не переорана, а злущена і посіяна пшениця, і ніяких переораних кавунів там немає. Я просив би прийняти це до відома. Тому що потім там інсинуація була про переорані помідори. Жодного гектару ще переораних помідорів у нас немає. Прошу прийняти і це до відома. У мене все. Дякую за увагу.

т.Москаленко В.М. Єсть вопросы к Николаю Степановичу?
Голоса в зале: /Не слышно/.

т.Москаленко В.М. А, да, была просьба депутата Казбана В.П. зачитать...

т.Мотренко Н.С. Я вибачаюсь. Я думав зачитати його при обговоренні другого питання. Є така можливість, будь ласка.

Про відношення до Сумської обласної Ради народних депутатів, рішення Сумської міської Ради народних депутатів, позачергова третя сесія, 21 скликання.

Виходячи із ситуації, що склалася в громадсько-політичному житті області, розглянувши резолюцію мітингу у м.Суми від 18 вересня 1991 року та концепцію реформи обласної Ради народних депутатів, яка запропонована депутатом обласної Ради Борзуновим В.І., Сумська міська Рада народних депутатів вирішила:

1. Констатувати, що суспільно-політична ситуація вимагає докорінної зміни діяльності Сумської обласної Ради народних депутатів та її виконавчих органів.

2. Вважати, що діяльність та взаємовідносини між Радами області повинні базуватися виключно на повноваженнях та правах, які передбачені Законом України "Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування".

Компенсація обласної Ради викладена в ст.37 пункти І-ІО Закону України "Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування". Інші питання загальнообласного значення обласна Рада може вирішувати, лише якщо при цьому не обмежується самостійність та незалежність Рад інших рівнів /п.10 ст.37/.

3. З метою приведення діяльності обласної Ради народних депутатів та структури її виконавчих органів у відповідність до Закону України "Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування" запропонувати депутатам обласної Ради:

3.1. Створити координаційний комітет, в склад якого ввести:
голів Рад базового рівня міст обласного підпорядкування;
голів районних Рад, які представлятимуть Ради базового рівня, розташовані на їх території;
голову обласної Ради та його заступника;
голів постійних депутатських комісій обласної Ради.

3.2. Скасувати постійні депутатські комісії обласної Ради з питань, вирішення яких потребує повноважень, що не передбачені ст.37 Закону України "Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування".

3.3. Залишити постійні комісії, створення яких та їх повноваження передбачені Законом України "Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування" /ст.46,47/:

мандатну, з питань депутатської діяльності та етики;
з питань планування бюджету та фінансів.

3.4. Реорганізувати відділи і управління облвиконкому та інші структури обласного рівня, компетенція яких не передбачена ст.37 Закону України "Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування" з керівних у координуючі структури. Відповідні повноваження їм можуть бути делеговані лише рішеннями Рад базового рівня.

3.5. Вирішити негайно за узгодженням із Радами базового рівня питання про розподіл комунальної власності. У підпорядкуванні реорганізованих обласних структур залишити /як комунальну власність обласної Ради/тільки те майно, яке необхідно їм для виконання координуючих функцій. Всі інші виробничі об'єкти та майно, які повинні бути у комунальній власності передати в комунальну власність Рад базового рівня, на території яких ці об'єкти та майно розташовані у відповідності до Закону України "Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування".

4. Звернутися до Рад, демократичних блоків у Радах Сумської області, депутатів всіх рівнів з проханням підтримати пропозиції про реорганізацію обласної Ради народних депутатів та її виконавчих органів з метою приведення їх діяльності у відповідність з Законом України "Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування".

Голова міської Ради
народних депутатів

А.Єпіфанов

І нарешті, щоб не повертатись ще. У секретаріаті є депутатський запит командира авіапідприємства депутата обласної і міської Рад т.Безбородова В.В. Йдеться про невикористання

додаткових заходів для задачі об'єктів аеровокзального комплексу. Ми вважаємо також треба передати облвиконкому для вивчення цього питання.

г.Москаленко В.М. Спасибо. Николай Степанович, когда докладывал о тех письмах, обращениях, запросах, он говорил и вносил предложения от имени секретариата, кому рассмотреть их. Может у кого-нибудь есть другие варианты поручений? Если нет, тогда давайте согласимся с предложением секретариата.

Что касается решения городского Совета об отношении к нашей сессии, я считаю необходимым принять к сведению и использовать в работе редакционной комиссии при формировании решения по второму вопросу повестки дня нашей сессии. Так?

Голоса в зале: Так, согласовано.

г.Москаленко В.М. Так. Тогда давайте проголосуем за то, чтобы дать такие поручения. Кто за поручения, сформулированные секретариатом и внесенное мною по решению сессии городского Совета, прошу проголосовать.

Прошу опустить. Большинство.
Кто против? Нет.

Воздержались? Нет. Принимается.

Пожалуйста, депутат Баштовой В.Е.

Депутат Баштовой В.Е., избирательный округ № 21.

Шановні депутати, я вважаю, що такі звертання громадян, організацій повинні на сесії розглядатися і прийматися рішення, як цього вимагає регламент. Такі перепоручення, вибачайте, не завжди доходять до мети. Наприклад, те ж саме звертання до введення додаткового поїзду по маршруту Білопільля-Суми чи Ворожба-Суми. Звичайно ж, якщо воно буде підкріплене авторитетом сесії, її рішенням, воно для начальника тієї самої залізниці буде більший мати вплив, чим просто прохання до нього розглянути це питання.

Друге питання. Перехід через вулицю Металургів у м.Суми. Я підтримував громадян, щоб направити на адресу обласної Ради. ...Потрібен вплив УКСу облвиконкому і фінансового управління.

Третє питання, яке б я хотів поставити. Я хотів би, щоб дали слово представнику страйкового комітету вчителів міста Суми для зачитання вимог.

т.Москаленко В.М. Этот вопрос нашел отражение в нашей сессии. Мы его записали и дали соответствующее поручение.

Слово предоставляется от счетной комиссии депутату Доленко И.П., избирательный округ № 80.

Депутат Доленко И.П.

Товариші депутати, лічильна комісія розпочала свою роботу. На ній були присутні члени лічильної комісії депутати Доленко, Фенько, Тімченко, Поляков, Рябіченко, Любчак, Сугак, Фесюн. Порядок денний: розподіл обов'язків між членами лічильної комісії. Головою лічильної комісії обраний Доленко І.П., секретарем — Фенько Г.Д.

Бюлетень для таємного голосування на сесії обласної Ради народних депутатів по виборам голови обласної Ради народних депутатів. В бюлетені пропонується викреслити прізвище кандидата, проти якого ви голосуєте. Форма бюлетеня: в бюлетень внесено тт.Бондаренко А.Д., Гречаний В.М., Чернявський О.П. Виборчий бюлетень, в якому при голосуванні залишено більше одного кандидата, вважається не дійсним.

Порядок голосування: вихід через праве від мене крило, чотири члени комісії будуть видавати бюлетені від "А" і до "Я". Ми запросимо вас до голосування дзвінком.

т.Москаленко В.М. Мы должны протокол № I счетной комиссии утвердить. Кто за то, чтобы утвердить протокол № I счетной комиссии, прошу проголосовать. Кто против? Воздержался. Нет. Утверждается единогласно.

Депутат Левицкий А.В., избирательный округ № 60. Запитання до лічильної комісії. Скільки депутатів є в залі?

т.Москаленко В.М. 152 депутата присутствует на сессии. Давайте мы сделаем так, чтобы каждый депутат, получивший бюллетень, расписался за него, чтобы не было никаких лишних разговоров.

Прошу рассмотреть предложение депутата Любчака В.А. о решении вопроса о медикаментах и заявление т.Касьяненко.

Приступаем к голосованию.

Объявляется перерыв.

т.Москаленко В.М. Для оглашения результатов голосования слово предоставляется председателю счетной комиссии т.Доленко И.П.

Депутат Доленко И.П. Товариші депутати, дозвольте зачитати протокол № 2 засідання лічильної комісії і по підрахунку результатів таємного голосування по виборах голови обласної Ради народних депутатів.

На сесії присутні 148 депутатів. В списки для таємного голосування по виборах голови обласної Ради народних депутатів занесені такі депутати: Бондаренко А.Д., Гречаний В.М., Чернявський О.П.

Для таємного голосування по виборах голови обласної Ради народних депутатів видали 148 бюлетенів. При відкритті урни виявлено 148 бюлетенів. Недійсних бюлетенів – 5. Внесені в бюлетені депутати для таємного голосування по виборах голови обласної Ради народних депутатів:

Бондаренко А.Д. "за" – 89, "проти" – 54. /Бурные аплодисменты/.

Гречаний В.М. "за" – 33, "проти" – 110.

Чернявський О.П. "за" – 21, "проти" – 122.

Дописаних в бюлетенях немає, проти – немає, недійсних бюлетенів – 5. Таким чином, головою обласної Ради народних депутатів обраний депутат по виборчому округу № 109 Бондаренко А.Д.

Є підписи

Голови лічильної комісії.

Секретаря лічильної комісії.

Членів лічильної комісії.

т.Москаленко В.М. Какие есть вопросы к председателю счетной комиссии?

т.Любчак В.А. Сколько недействительных бюллетеней?

т.Доленко И.П. Недійсних бюлетенів – 5.

Викреслені всі три претенденти.

Два бюлетеня погашені.

т.Москаленко В.М. Мы должны утвердить протокол № 2 счетной комиссии. Кто за то, чтобы протокол № 2 счетной комиссии утвердить, прошу голосовать? Большинство. Кто против? Нет. Кто воздержался? Тоже нет. Принимается единогласно.

Мне остается передать полномочия по ведению сессии председателю областного Совета народных депутатов Бондаренко А.Д.

Я поздравляю Анатолия Дмитриевича с избранием его председателем областного Совета народных депутатов и передаю ему полномочия по дальнейшему ведению сессии. /Аплодисменты/.

т.Бондаренко А.Д. – председатель областного Совета.

Уважаемые депутаты, продолжаем нашу работу. На предыдущей сессии областного Совета народных депутатов заместитель председателя областного Совета народных депутатов т.Москаленко В.М. заявил о своей отставке. Мы ее не приняли. Однако т.Москаленко В.М. обратился с заявлением к областному Совету об освобождении его от занимаемой должности в связи с ухудшением состояния здоровья. Какие к нему будут вопросы? Нет вопросов.

Вопрос из зала: Где будет работать т.Москаленко В.М.?

т.Бондаренко А.Д. По договоренности с Виктором Михайловичем он будет работать в главПЭУ на прежней должности, там, где работал до избрания его в Совет.

Как будем поступать?

Кто за то, чтобы удовлетворить просьбу Виктора Михайловича, прошу голосовать. Прощу опустить руки. Кто против? Кто воздержался? Воздержался – один человек.

Я хочу от имени облисполкома и большинства депутатов областного Совета поблагодарить Виктора Михайловича за работу, за его терпение, за его мужество, пожелать ему поправить здоровье. Работать он умеет. Я думаю, что мы все вместе с ним будем долго работать. /Аплодисменты/.

т.Москаленко В.М. Спасибо за поддержку, спасибо за внимание, за все хорошее, что удалось нам сделать за короткое время совместной работы. Всего вам доброго. /Аплодисменты/.

т.Бондаренко А.Д. Уважаемые депутаты, в таком случае нам необходимо избрать заместителя председателя областного Совета народных депутатов. Прежде всего хочу напомнить, что согласно ст.43 Закона УССР о местных Советах народных депутатов УССР и местном самоуправлении, заместитель председателя областного Совета народных депутатов избирается Советом из числа депутатов по представлению председателя Совета на срок полномочий тайным и открытым голосованием. По согласованию с согласительной комиссией, оргкомитетом по подготовке сессии вношу предложение избрать на эту должность заместителя председателя областного Совета народных депутатов депутата по избирательному округу № II Борзунова В.И.

В процессе работы согласительной комиссии, работы с разными течениями, фракциями, сторонами было на эту должность предложено две кандидатуры. Согласительная комиссия вынесла на рассмотрение сессии кандидатуру т.Борзунова В.И. Вместе с тем депутат СССР т.Козин Э.Г., депутаты УССР Воробьев А.Н. и Пискун А.И. внесли предложение на эту должность избрать т.Коваленко Л.А. Я и тогда говорил и сегодня скажу, на мой взгляд, депутат Борзунов В.И. — это та сила, которая будет вместе со мной объединять депутатов, тем более после всех этих разговоров я твердо настаиваю на том, чтобы заместителем председателя Совета был избран депутат Борзунов В.И.

Надо заслушать его биографию? Надо.

Коротко биографические данные В.И.Борзунова.

1958–1961 годы — учащийся Харьковского радиотехнического техникума. Год рождения 1941. Закончил Уральский политехнический институт.

1961–1963 годы — служба в рядах Советской Армии.

1963–1970 — студент Уральского политехнического института.

С 1971 года по настоящее время работает на ПО "Химпром" /руководитель группы, начальника отдела АСУ, главный приборист, заместитель главного инженера/.

Я просил бы вас поддержать эту кандидатуру.

т.Бондаренко А.Д. Как будем голосовать? Есть предложения избрать т.Борзунова В.И. открытым голосованием. Кто за это предложение, прошу голосовать. Кто против? Кто воздержался? Воздержался — один депутат. Приняли решение избирать т.Борзунова В.И. открытым голосованием.

Кто за то, чтобы депутата Борзунова В.И. избрать заместителем председателя областного Совета народных депутатов, прошу голосовать. Прошу считать.

"За" — 131. Кто против? Против нет. Кто воздержался? Воздержалось — четыре.

Таким образом, депутат Борзунов В.И. избран заместителем председателя областного Совета. /Аплодисменты/.

Слово предоставляется т.Борзунову В.И.

т.Борзунов В.И. — заместитель председателя областного Совета.

Уважаемые товарищи, я благодарю вас за доверие и думаю, что в этот тяжелый период, а мы действительно переживаем тяжелый период, и, наверное, будем его переживать еще не один месяц, опыт т.Бондаренко А.Д. и мое желание внести что-то новое, реформистское помогут нам найти тот путь, который мы так долго выстрадали за эти полтора года. Спасибо за доверие. /Аплодисменты/.

т.Бондаренко А.Д. Переходим ко второму вопросу повестки дня сессии "О реформировании структуры областного Совета народных депутатов и его демократизации". Слово для информации по этому вопросу предоставляется заместителю председателя областного Совета народных депутатов т.Борзунову В.И.

т.Борзунов В.И.

Уважаемые товарищи, прежде чем информировать вас, я хотел бы с вами посоветоваться. Есть ли необходимость мне делать достаточно обширный доклад? Почему я задаю такой вопрос? Потому что на заседаниях постоянных комиссий два дня мы рассматривали этот вопрос. Было достаточное количество присутствующих депутатов. Если есть необходимость, я буду делать доклад. Нет необходимости — я ограничусь только результатами или анализом того, что сделано на этих комиссиях.

С мест: нет необходимости делать доклад, только о результатах проинформировать.

т.Борзунов В.И. Хорошо.

На заседаниях постоянных депутатских комиссий рассматривались те предложения, которые были направлены вам еще на прошлой сессии в виде проекта постановления. В порядке подготовки к нынешней сессии была сделана пояснительная записка, так можно условно назвать ее, и положение о тех некоторых структурных подразделениях, которые предполагалось бы создать или реорганизовать.

Какие основные моменты по результатам обсуждения?

Первое. Все мы пришли, наверное, за полтора года к тому пониманию, что работа областного Совета должна измениться. Или, точнее, как-то реформироваться. К этому нас подводили и неудовлетворенность результатами работы, и требования и городского Совета, других разных Советов, и представителей стачечных

комитетов, которые по праву, я так считаю, не были довольные нашей работой.

И то, что произошло на прошлой сессии, при всех отрицательных моментах /об этом много было сказано/, но все же один момент, один акцент существует. Одна из причин — это неэффективная наша работа. Это первая цель.

Второе. И в Законе о местном самоуправлении, и в тех проработках, которые так или иначе сегодня уже проводятся и на уровне Верховного Совета, и я знаю, что есть заготовки, проработки на уровне районных Советов, городских Советов, роль областного Совета или регионального Совета видится уже совершенно в другом плане. И от оперативно-хозяйственного управления так или иначе Совет должен переходить к координирующим функциям деятельности Советов более низкого уровня. Это одна глобальная функция. И вторая — это реформирование экономики, реформирование организационно-экономических структур. Вот в связи с этим и были внесены определенные изменения.

Сразу хочу сказать, что как бы мы ни подходили умно к этой проблеме и какие бы у нас проработки и фантазии не были, но мы сегодня с вами ограничены рамками Закона. Плохой он или хороший, но он действует. И все изменения мы обязаны делать в рамках этого Закона. Поэтому третий тезис — это те изменения, которые мы сегодня предлагаем на ваше обсуждение. Они находятся в рамках закона.

В связи с этим предлагается координационный совет. В состав координационного совета предлагалось вводить председателей райисполкомов и горсоветов независимо от того, является ли он депутатом областного уровня и председателей постоянных депутатских комиссий. В процессе обсуждения этого вопроса ни у кого не возникло сомнения, что такой координирующий орган должен быть, с тем, чтобы решать проблемы регионального или территориального принципа и иметь полномочных своих представителей. Но предлагаются такие изменения. Забегая вперед, хочу сказать, что не у всех получила поддержку та реорганизация постоянных депутатских комиссий, которую я предлагал и которую мы обсуждали на комиссиях.

Речь идет о том, чтобы сохранить три комиссии, предусмотренные законом, с некоторыми изменениями и реорганизацией их.

чтобы предложить уже сессии более четкую систему найма работников исполкома.

Это еще одно изменение, которое произошло.

И последнее изменение по результатам работы. Это по ряду мер, связанных со стабилизацией общественно-политической ситуации, о чем здесь говорили и еще будут вести речь. Некоторые изменения такого плана. Ни у кого не возникло сомнений в том, что пресс-центр нам нужен. Ни у кого не возникло сомнений в том, что областной Совет не должен плестись в хвосте тех политических и общественных событий, которые происходят у нас в городе. Мы должны работать со всеми этими движениями, не только работать, но и пытаться формировать их мнение и сознание. Но то, что касается формулировки создать общественно-политический центр, здесь возникло такое мнение. Сама идея поддерживается, но терминология — создать—это как-бы директивная такая. Что областной Совет должен создать какую-то координационную структуру, которая, якобы будет руководить этими общественно-политическими организациями. В принципе, наверное, это неправильно. Никакой Совет не будет партиями руководить. Поэтому предложение было такое, что облисполкому совместно с горисполкомом решить вопрос о выделении соответствующих помещений. А в рамках этого помещения какого-то партии, общественные организации сами сформируют у себя структуру, если такая потребуется. Допустим, у нас сегодня существует такая структура "Демократическая Сумщина". Наверное, они сами будут решать, по каким структурам им работать.

Вот основные изменения, или основные разногласия, которые возникли при обсуждении вопросов на депутатских комиссиях и на оргкомитете.

В основном, так мне кажется, основные все вопросы были поддержаны.

т.Бондаренко А.Д. Есть вопросы к т.Борзунову В.И.?

Депутат Самардак А.Ф. Валерій Іванович, я подавав пропозицію: ввести в структуру нову постійну комісію в трудових справах робітників та колгоспників. Давав я і проект положення комісії. Подавав я це два рази. Поясніть будь ласка, чого вона пропала? Тепер я з вами буду вести боротьбу, розмовляти як

з бюрократом. Куди вона пропала і як вона зникла?

т.Борзунов В.И. Три момента по этому вопросу. Я предполагал, что через некоторое время меня начнут бить слева и справа, но не так быстро.

Второе. К сожалению, я не знаю, в какой бюрократической нише застряло ваше предложение, но уже в оргкомитете это предложение у нас не обсуждалось, нигде оно не прозвучало. Поэтому, я бы считал так, чтобы Алексей Филиппович выступил с этим предложением и обосновал его. Хотя свое собственное мнение по этому вопросу я выскажу.

С точки зрения любых защитных функций нецелесообразно выделять группы рабочих, интеллигенции, крестьян и кого угодно. Есть понятие человеческое и все должны пользоваться одними правами с точки зрения защиты.

Депутат Тищенко В.Г. Как вы смотрите на введение контрактной системы в исполкоме?

т.Борзунов В.И. При подготовке к этой сессии возражений ни от кого не поступило. В принципе возражений никаких нет. Нужно подготовить сам проект контракта, обсудить его и в ближайшее время утвердить на сессии.

т.Коваленко Л.А. У меня три маленьких вопроса. Мне непонятна ваша позиция по исключению председателей постоянных комиссий облсовета в этом территориальном совете. Я сразу поясню, чтобы потом не выходить на трибуну.

Мы тем самым, как мне кажется, лишаем права депутатов облсовета использовать этот орган, все-таки участвовать в работе и внедрять свою политику как депутат областного Совета.

Второе. Как вы смотрите в развитие вашей концепции о создании депутатской комиссии по контролю, той комиссии, которая бы контролировала выполнение решений Совета, исполкома, и мы бы имели еще один рычаг активного участия депутатов в управлении областью.

Третий вопрос. Как вы смотрите на то, чтобы первые три лица области решили свои отношения к партиям. Я знаю, что вы являетесь членом об"единенной социал-демократической партии? Как вы решаете свое членство в этой партии?

Т.Борзунов В.И. Начну с последнего, я считаю, что руководители уровня областного Совета должны приостанавливать свое членство в партии. Что касается контрольной комиссии, ее надо переименовать и назвать по правам человека, законности и правопорядку и добавить ей дополнительные функции: рассмотрение жалоб, заявлений и контроль за выполнением депутатских запросов.

Что касается взаимоотношения законодательной, так сказать, власти и исполнительной, к сожалению, в законе этот момент выхолощен. И фактически наши комиссии бесправны и в какой-то степени и депутатский корпус. Но тем не менее я стою на той позиции, что здесь должно быть четкое разграничение. Депутатский корпус должен принимать глобальные решения, они должны быть достаточно ограничены. Типа, допустим, бюджет, распределение средств, куда это должно идти, набор команды по контракту, контроль за их реализацией и оценка этих реализаций. Вот четыре функции должна решать представительная власть. То, что уже сегодня делается и мы пытаемся решить профессионально в комиссиях, это извините, дилетанство и успехов мы здесь не достигнем. Но на сегодняшний день, я пока не вижу, что это можно реализовать в рамках того Закона, который существует.

По следующему вопросу есть две версии, два варианта. Я считал бы или сделать один орган — совет и назвать его координационным и тогда сюда вводить и председателей Советов, и председателей постоянных комиссий. Или делать два органа, которые будут друг друга дополнять и уравнивать.

Если бы мы пошли на реорганизацию комиссий, так, как я говорил, оно так и просилось бы. Но, оставляя функциональные комиссии, больше схема противовесов пока на сегодняшний день не существует. Это мои такие рассуждения. И последнее, у меня много вот таких наработок и не только у меня, но их имеют и сидящие здесь депутаты. Но, наверное, сегодня нет смысла в каких-то радикальных изменениях. Мы через три-четыре месяца втянемся действительно в радикальные изменения структуры и представительной, и исполнительной власти.

Остальных депутатов сформировать по территориальному или региональному признаку. Есть комиссии, которые почти полностью не поддерживали, в частности, на комиссии по экологии большинство не поддержало. Есть комиссии, мнения которых разделились. Но я чувствую по общему состоянию, что все-таки территориальный принцип большинством не поддержан. И поэтому на ваше обсуждение и выносятся два варианта — все-таки пойти по пути реорганизации тех комиссий, которые у нас есть, или пойти по пути создания региональных комиссий.

Я думаю, что этот путь все равно будет, и при очередном реформировании Совета, а мы, наверное, еще много ^{раз} будем возвращаться к этому вопросу, мы все равно придем к этому варианту. Потому что в соответствии с Законом о местном самоуправлении очень много функций так или иначе должны быть делегированы вниз, т.е. местным Советам. И поле деятельности отраслевых комиссий так или иначе будет уменьшаться. Но на сегодняшний день большинство придерживается того мнения, что на территориальные комиссии все-таки не идти. Я просил бы вас высказаться и принять по этому вопросу решение.

В связи с этим координационный совет предлагается назвать территориальным советом и коль у нас сегодня действует совет председателей постоянных комиссий, то его сохранить, реорганизовав постоянные депутатские комиссии. А в территориальный совет включить всех председателей городских и районных Советов, так как мы и договорились.

Таким образом, это будет баланс — противовес, региональные проблемы — отраслевые проблемы. Пока через 3-4 месяца, наверное, не будет решен более радикально вопрос по реформированию структуры. Это одно существенное изменение, которое вносится на ваше рассмотрение по результатам работы комиссии.

Не возникло проблем и по реформированию, условному такому, частичному, реформированию исполкома, с точки зрения довыборов в его состав депутатов. И такие кандидатуры будут предложены. Но вопросы контрактной системы, вопросы дифференциации заработной платы в принципе поддержаны, да, на это надо идти. Но на этой сессии мы целостной системы перехода на контракты не имеем. И было предложено все-таки доработать этот вопрос в достаточно короткое время, изучить опыт работы, и в Союзе у нас такой опыт уже существует, в некоторых регионах, с тем,

Депутат Любчак В.А. Валерий Иванович, вы на заседании комиссии ушли от ответа, а на сессии я настаиваю, чтобы вы ответили на мое предложение. Учитывая, я не потому, что врач, большую важность имеют просвещение и здравоохранение, я предлагаю четвертую комиссию именно по этим отраслям. Я хочу услышать ваше мнение. Вы все-таки дадите мне ответ?

т.Борзунов В.И. Я не ушел от этого вопроса. Сегодня существуют две версии. Та, которую я предложил. В ней все функции, в основном, которые носят отраслевой характер, они больше спускаются вниз. Но если вы не поддерживаете, а большинство из вас против нее, то ваша комиссия остается.

т.Тимошенко А.И. Валерий Иванович, вы затронули комиссию по правам человека и в ней предусматривается работа с письмами и заявлениями граждан. Но существуют законодательные акты и созданы под них структуры при исполкоме, которые предусматривают эту работу. А депутатские комиссии как-то Законом не оговорены. Как быть тут со стыковкой?

т.Борзунов В.И. Я здесь не вижу противоречия. Я с этими жалобами работаю. И я думаю, не будет нарушением Закона, если эти вопросы будут рассматриваться и в комиссиях. Это не будет подмена функций исполкома. Это будет коллективное воздействие на ту бюрократическую волокиту, с которой мы с вами постоянно сталкиваемся при рассмотрении жалоб и запросов.

т.Мусиенко В.К. Уважаемый Валерий Иванович, идею реформирования структуры облсовета здесь поддерживает большинство. Многие позиции принимаются, но есть и противоречивые. Один из вопросов координационного совета. Если его даже и оставить, я в этом сомневаюсь.

Как вы считаете, можно ли полноценно управлять таким огромным Советом 54 человека, где каждый по минуте выступит, и то будет час? Может, его как-то нужно сократить?

т.Борзунов В.И. Эти цифры из 54 человек получились из простых арифметических действий, из количества городов областного подчинения, количества районных Советов и количества депутатских комиссий. Ужимать — это значит, какой-то регион не включить в этот состав. Это не приемлемо. А с учетом, что это

будет территориальный совет, то уже будет не 54 человека, а 29 человек.

т.Бондаренко А.Д. Я хочу высказать и свое мнение по этим вопросам. Я за то, чтобы отраслевые комиссии были сохранены. Я против того, чтобы создавать комиссии по территориям. Потому что, если мы создадим комиссии по территориям, это будет трагедия для нашего Совета. Это пойдет все вразнос. И каждая территория будет вести борьбу за решение своих вопросов. Нечего будет делом заниматься. Я за то, чтобы в состав территориального совета входили председатели горрайисполкомов, председатель облисполкома, заместитель и заместитель по Совету. Тогда у нас будет получаться. Отраслевые интересы прорабатываются, здесь прорабатываются территориальные интересы. Но территориальные интересы прорабатываются в составе равноправных членов. Если кто-то на что-то претендует, то его там урезонят. Все решения комиссии будут прорабатываться здесь, решения территориального совета будут прорабатываться в этих комиссиях. И рано или поздно все это попадает на Совет, т.е. мы получаем такую структуру, которая и здесь, и здесь работает. Как это мы все совмещаем? Будут определенные сложности. Я хотел бы рассмотреть такой вариант и поддержать его.

Слово предоставляется депутату по избирательному округу № 148 Конотопу М.А.

т.Конотоп М.А.

Шановні депутати і запрошені, необхідність формування, а вірніше, вдосконалення організаційної структури обласної Ради з метою демократизації і підвищення результативності її діяльності, на мій погляд, незаперечна, про що наочно свідчить ряд факторів, а головне – досвід нашої роботи більш ніж за півтора року. Основна справа полягає в тому, щоб це реформування носило дійсно творчий характер і не перетворилось в чергове перекроювання "скрутка", шитого не життєвитривалими нитками.

В запропонованих сьогодні останніх документах на розгляд Ради з цього питання відчувається багато реалістичного і значно відмінного від того, що надсилялось нам раніше до розгляду на депутатських комісіях. Перш за все це говорить про наявність потенціалу депутатського корпусу працювати плідно.

По-друге, нас всіх єднає одне бажання – покращити роботу з метою стабілізації соціально-економічного стану в області, розпочати плідну працю.

Наскільки дозволить час для аналізу запропонованих документів, поспробую в стислій формі виразити своє відношення до них.

Взагалі запропоноване рішення носить конструктивний характер і підлягає прийняттю з тими зауваженнями, що надійдуть від депутатів і зацікавлених осіб. В період багатопартійності і, коли Ради залишились основним виразником головної лінії в політичному і економічному житті, прес-центр край необхідний. Без заперечення і той факт, що потребує поліпшення і робота депутатських груп.

Пройшов відповідний час нашої депутатської роботи, багато хто розібрався в своїх познаннях, хисті і так далі. І, можливо, сьогодні після часткової реорганізації депутатських груп слід законодавчо надати право депутатам в міжсесійний період визначитись в переході в ту чи іншу групу. З ліквідацією президії обласної Ради мабуть необхідним є і реорганізація виконкому в кількісному і персональному складі.

Заслугує уваги необхідність вдосконалення структури управління народним господарством області, в чім ця необхідність, не буду аргументувати. Мабуть, це кожному зрозуміло. Зрозуміло і те, що цей процес непростий і потрібна кропітка праця групи компетентних спеціалістів, щоб підготувати справді найбільш оптимальну схему, яка б врахувала і вимоги поточного періоду і перспективу реформації економічної політики. Вважаю, що наробок даної комісії, яку ми створимо, слід чітко проаналізувати, обговорити по різних форумах, щоб на сесію, тобто пленарне засідання Ради, винести добре підготовлені необхідні документи.

Відверто кажучи, для мене не зовсім зрозумілі функції, компетенція і взагалі передбачувана роль територіальної ради обласної Ради. Тут поєднуються функції виконкому, комісії і самої Ради. Не зовсім я бачу місце цієї ради в усій управлінській системі. А що, як ця додаткова управлінська ланка лише буде брати на себе управлінську енергію, як любий передаточний механізм, частково зніме відповідальність виконкому за стан справ, тоді як дана рада нікому не підзвітна?

В положенні про територіальну раду обласної Ради народних депутатів немає чіткої регламентації, що це за орган, чи він добровільне депутатське об'єднання з дорадчим голосом, чи базується на якійсь юридичній основі. По-перше, юристи облради повинні нам дати юридичну оцінку даного положення, щоб кожен депутат при обговоренні і голосуванні міг більш чітко визначитись.

Вважаю такі слова як, підготовляє проекти рішень – це не зовсім компетенція даного органу. Сюди більш підходять слова: "Дає оцінку підготовлених проектів документів" тим органом, який готує пленарні засідання. Так, в пункті про порядок підготовки засідань територіальної ради констатується, що матеріали для розгляду територіальною радою готують депутатські територіальні групи, облвиконком, нижчестоящі місцеві Ради. Не зрозуміло, де це записано в законодавчих актах. Аналогічно можна говорити і про пункт І.2. Основні функції, на стор. 10 абзац 3: "Заслуховує інформацію керівників Рад і виконкомів всіх рівнів і підготовлює пропозиції по призначенню і звільненню керівників для послідовного прийняття рішення на відповідних сесіях Рад".

Я не юрист, але поскільки я читав Закон про місцеві Ради, це також не підтверджується законодавчими актами.

Лише з цих деяких пунктів випливає, що редакційній комісії з залученням юристів потрібно добре пропрацювати цей проект положення і ті чи інші пункти прокоментувати. Аналогічно слід проробити і пункти концепції. Пропоную даний проект рішення прийняти за основу.

г.Бондаренко А.Д. Слово предоставляется депутату по избирательному округу № 31 Мотренко Н.С.

Депутат Елишевич Г.Л. Я вибачаюсь, Миколо Степановичу, ми щоб не забули ще один момент. Зараз працює редакційна комісія і нам на руки роздані документи. Давайте не забудемо нашу позитивну практику попередніх сесій. Хто хоче внести якісь зміни в ті документи, які нам роздані, зараз передавайте туди в письмовій формі, а не тоді, коли вийде редакційна комісія і почнемо знову базар. Не приймати ніяких усних зауважень, крім тих, що будуть передані зараз.

т.Бондаренко А.Д. Очень правильное предложение. Нет возражений? Нет. Давайте сразу замечания и дополнения подавать в письменном виде, пока работает комиссия.

Депутат Мотренко Н.С.

Шановні депутати, запрошені, що імпонує в концепції Валерія Івановича? Дійсно, революційна, смілива пропозиція про реорганізацію наших постійних комісій. Ї зрозумілі вони нам і близькі, тому що все-таки постійні комісії практично не працювали. Ї тут доброї пам'яті треба згадати першу сесію, коли ми все-таки, особливо кадрове питання, так уважно і так сміливо обговорювали в постійних комісіях. Оце, мабуть, єдине, де ми показали, на що здатні постійні комісії.

Ї тому є необхідність саме тут проводити реформацію, але дуже уважно, щоб не створити все-таки великий депутатський пасив тут при реорганізації, скажімо, злитті комісій, ліквідації їх.

Знахідка, і я повністю підтримую Валерія Івановича, в нього добра знахідка – це координаційна рада. В основному я підтримую цю концепцію.

Але, товариші, сьогодні волею долі у нас оновила Рada, оновився виконком і, мені здається, є необхідність, щоб прагнути реформувати нашу роботу, знов і знов повертатись до пройденого нашого півторарічного шляху, тобто глянути в ретроспективу. Врахувати ті недоліки, яких ми припустилися.

Депутатська більшість та всі депутати, заглинались у суперечках, невивстачало елементарної культури, допускалось затупування з місць і, як не прикро, тут попереду йшла більшість. Меншість також груба, невитримана, недопустимі форми використовувала. Але заздрісні її сміливість, творчість, працездатність. З цим не рахувалась більшість.

Результати цього – на жодній сесії не було часу для роботи.

Товариші, в результаті, мені здається, і сформовані наші структури, скажімо так, вони непрацездатні. Я наведу такі факти.

В Охтирському районі за півтора минулих роки, крім голови обласної Ради, жодного заступника і жодного завідувачого відділом не було з робочим візитом. Я проекту такий факт на роботу сільських Рад. Ї уявимо собі, що за півтора року з

виконкому районної Ради не побував жодний представник відповідальний. Я не боюсь цього проектування, не боюсь цього порівняння, тому що це повинно так бути.

Ну, скажімо, я наведу кілька останніх проблем, при вирішенні яких необхідне було втручання обласних структур, і зокрема заступників, начальників відділів галузевих і т.д. Ну от, "одісея", райони знають, з заготівлею картоплі. Почали ми по карбованцю її заготовляти. Сусіди - харків'яни - по I крб.20 коп., полтавчани - по I крб.50 коп. Ми дзвоним, питаєм, розказуєм. І нарешті, в кінці заготівельного періоду дійшли думки - по I крб.20 коп. Ось вам приклад.

Другий приклад, болючий приклад такий. Та ж чи індексація, чи реформування, чи добавка до нашої заробітної плати? Поки що не виступили наші незалежні профспілки і республіканська сесія з запитаннями такими, з шпильками подавала ці запитання і запит цей прийнято, а відповіді немає. Але ми півтора чи місяць намагались також консультуватись з Охтирською Радою, з обласною Радою, структурами обласними. Відповідь - ми вам прислали, дивіться на місці.

До речі, посилення на місцеву ініціативу. Товариші, давайте отут не перебільшувати і не закриватися. Тут є певна межа, тому що іноді дійдемо ми до місцевої ініціативи, до абсурду. І тоді риторичне питання виникає, навіщо ж тоді обласні структури? Тому ініціатива місцева має свої межі.

Я також хотів би привести ще приклади по працездатності наших структур, які ми створювали на першій сесії.

В плані того, щоб врахувати недоліки і щоб оновлені наша Рада та облвиконком враховували їх.

Юридичний відділ. І дзвінки, і на засіданнях нашої сесії ми звертаємось до товаришів. І в більшості випадків конкретної, прямої відповіді на наші запитання немає.

І нарешті отой смішний, анекдотичний випадок, коли ми о 2 чи о 3 годині шукали наших правозахисників, коли нас тут зачинили і ми не знали, чи правильно це, чи неправильно. Очевидно, і тут є над чим подумати.

Ці всі структури повинні бути мобільними, на рівні заступників, на рівні відділів, здатними допомогти нам,

консультувати нас, підказати. І, можливо, навіть підготувати відміну рішення неправомірного на місцях.

Нарешті, я б звернувся до горезвісного путчу, до прикладу. Не будемо тут звинувачувати ні виконком, сприяв він чи ні. Скажімо, що героїв на місцях, які виступили проти подій 19-21 серпня, було на місцях обмаль, тому і не треба тут взаємних звинувачень. Мені так здається.

Але, скажімо, обласні депутати, місцеві Ради на рівні сільської Ради, ми не знали позиції облвиконкому. Я не говорю 19, я говорю за 25, 27, 28, коли зібралися голови постійних комісій, нас потім, після 28-го зібрали. Ми питаємо голів постійних комісій: "Все-таки яка ж позиція?" Позиції, товариші, не було.

Весь світ, товариші, знав подробиці, скажімо, тих же путчистів і характер, і тиск артеріальний. І той же Гена Янаєв, ми знаємо, що в нього задатки побутового п'яниці. Весь білосенський світ знав.

А ми не знали, чи виконувать його розпорядження, чи не виконувать? Очевидно, в цьому плані також треба не страусову позицію займати. А коли вимагають обставини, треба обов'язково бути принциповими і вести за собою. Спасибі за увагу.

г.Бондаренко А.Д. Слово предоставляется депутату по избирательному округу № 21 Баштовому В.Е.

Депутат Баштовой В.Е. Шановні депутати, я вважаю, що в цілому концепцію реформування облради ми повинні прийняти за основу. Але деякі зміни, деякі погляди я хочу висловити. Я вважаю, що реформування повинно заключатись в тому, що ми повинні добитись права законодавчої прямої ініціативи. Майбутнє нашої Ради – це земельний парламент Сумської землі чи Сумської області, чи як ми її потім назовем. Але ми будемо парламентом земельним. І тому ми повинні мати право, як на своє законодавство у Верховній Раді, право, щоб потім не розбиратись, чому Закон про землю не діє, чому Закон про інше не діє. Також мати право приймати свої законодавчі акти, які відображають інтереси тільки наших громадян і співзвучні з інтересами наших громадян. Ну, подивіться, як в США. Має штат право приймати свої закони? Має. Має він право вносити в Конгрес свої законодавчі ініціативи? Має. Тому і ми повинні добитись такого права.

Друге питання. Про територіальний устрій України. Я тут цілком згоден з Валерієм Івановичем. І як ви тут би не називали, але так історично склалося, що Україна мала свої певні історичні рамки земельні, в які вкладені свої етнографічні, історичні, географічні та економічні закономірності, які об'єднували ці землі. Тому, мабуть, наші вчені мужі і в Верховній Раді, і ті мужі, які доповнюють її і ми, державні мужі, повинні своє відношення у цьому питанні виразити. А на наступній сесії, мабуть, треба відвести цьому питанню чільне місце і обговорити його. Ну от, давайте подивимся на проектну схему. Наша земля – Сумщина нинішня. Що вона собою в історичній ретроспективі уявляла? Севірщина – земля севірян, Слобожанщина, Харківська губернія, сьогодні – це Сумщина. Якщо викинути Харківську губернію, то три "С", тобто: Севірщина, Слобожанщина і Сумщина. Я думаю, що і надалі тут є свої особливості цього регіону. І нас не сплутаєш ні з яким Закарпаттям і іншими представниками Криму и т.д. Тому, звичайно, це питання не потрібно так відкидати, його потрібно врегулювати, так, щоб не було протиріч на Україні по цих питаннях.

Наступне питання. Координаційна рада або як тепер ми хочемо її назвати – територіальна рада при обласній Раді повинна бути. Тут однозначно, тобто перші люди на місцях, в зонах, в районах і таке інше повинні мати право представляти тут інтереси цих територій, які вони представляють. І тому тут я вважаю, що це дійсно, правильно знаходити і це дійсно той орган, який допоможе знайти нам злагоду.

Четверте. Комісії функціональні наші, я вважаю, повинні максимально співпадати з тими міністерствами, які повинні бути, і Комітетами державними при Раді Верховній, які регулюють ту чи іншу ланку господарства. Тобто, наприклад, сільське господарство, економіка, федеральний устрій, законодавство, права людини і таке інше. Тобто, ми повинні зберегти ці комісії, мабуть. І в той же час розширити інші деякі функції. Створити деякі нові. Я про них скажу трошки пізніше.

Але і поряд з цим, тим, що представники територій – голови Рад міських і районних – будуть представлені в обласній Раді в цій координаційній раді. Ми повинні надати нам, депутатам обласним, право входити в комісії територіальні. І буде

баланс інтересів. Тобто, що ми, як депутати, реалізуємо себе в двох іпостасях. Перше – як спеціалісти в тій чи іншій галузі, або як люди, що цікавляться цим питанням, тобто функціональна комісія. І друге – територіальні комісії, які повинні якраз іти працювати. Тут, якраз, інтереси наші не розбігаються. От мені часто говорять, депутат Сумської міської Ради Баштовий і спорить з депутатом обласної Ради Баштовим. Я, звичайно ж, слухаю того і того, і звичайно, вирішую ті питання, як хочеться і жителям міста Сум, але ж я, наприклад, хотів би іншим образом прийняти участь і в Лебединській районній регіональній, так сказати, Раді, які тут представляють. Щоб захистити інтереси тієї території, звідки я виходець. І багато із вас таких же виходців. Тобто, ми повинні тут зробити якийсь баланс рівноваги. І те, і те повинно існувати, мати право на життя.

П'яте. Пункт моїх пропозицій, що я хотів би бачити нового у нашій реформі Ради. Ми сьогодні і особливо під час путчу, зрозуміли, що ми не можемо жити без того, щоб не контролювати, не мати впливу на органи державної влади, такі, які пронизують структурно під центру до місця. Такі, наприклад, як: КДБ, МВД, армія. Ми розуміємо, якими ми заложниками себе робимо, коли ми їх віддаємо повністю на управління тільки з центру. Тому я вважаю, що в нас повинно бути. Поки комісія при облраді, яка повинна мати вплив і контроль над тими структурами. Тобто, якщо КДБ реформується сьогодні, то в ньому не буде вже структури, яка слідує за інакомислящими, ми дзвонили. Якщо армія сьогодні реформується, то ми повинні знати, що ця армія не вийде на територію якогось колгоспу і не причинить йому зла, і потім ні в яких судах, арбітражах не доведеш цього. Тобто, інтереси території області захищати – ось ця комісія повинна при обласній Раді, яка повинна мати законодавчий вплив на ці органи. Інакше ми не зможемо ось так жити.

Третє. Органи внутрішніх справ. Сьогодні наш генерал Сітало нам, що? Не підчиняється фактично. Він підчиняється напряму Міністру. От відти і він мав можливість отримувати вказівки і виконувати їх. Питається в заданії, він повинен нас захищати, громадян? Ми повинні вищий законодавчий орган мати вплив на нього, повинні, і повинні цю структуру вернути

в підпорядкування нам, обласній Раді. І останнє, товариші. Я хотів би, щоб той склад керівництва обласного, який сьогодні починає формуватись, був до кінця радикально змінений в тому плані, що баланс інтересів політичних сил повинен бути відображений. І тому я звертаюсь до внов зібраного голови облради з тим, щоб він при підібранні кандидатур і в облвиконком, і в інші структури все-таки зважив на ті політичні, економічні і соціальні інтереси, які ви представляєте, які є в ваших думках. Спасибі за увагу.

т.Бондаренко А.Д. Владимир Ефимович, но только не "внов зібраного", хоть вновь wybranного председателя областного Совета народных депутатов.

Слово предоставляется т.Самардаку А.Ф.

Шановні депутати, шлях, по якому ми йдемо, не дає ніяких результатів. Та конфронтація, яку ми входимо, не мала ніякого виходу. Я чотири місяці назад порвав зв'язки з групою "Вибір", прийняв статус незалежного депутата і провів роботу для того, щоб в окрузі організувати робітничу групу. Є комітет підтримки, є робочий комітет. Я всі сесії стукаю, як той дятел, водне і те саме місце. Я хочу наголосити, що депутація є найскладніша частина своєї управлінської структури, якою є демократична держава. Виконавча, судова влада, преса – третя влада. І найтяжча частина – представницька влада, які не шляхом насилля повинні висвітлювати інтереси колгоспника, робітника, селянина, горожанина, керівника, науки. І в цій боротьбі висвітлення інтересів шляхом цивілізованим повинна бути злагода, а не злагода, а не злагода знаходилась на майдані. Тому я хочу сказати т.Коваленку. Такі люди як Коваленко, вони в майбутньому і будуть очолювати Ради, представницькі структури. Бо Коваленко, це та людина, яка, дійсно, обособлював в собі правозахисника. Ми перетворилися в господарчий актив. Рада повинна керуватись і розбиратись в усьому силою Закону. Сьогодні потрібний цивілізований бюрократичний механізм по захисту інтересів всіх. Ми повинні саме таку комісію створити і сказати людям, що ми тут не кинули їх, а ми маємо зараз механізм, маємо структуру, яка буде силою Закону захищати права цих людей. Це моя пропозиція. Я пропоную підтримати ці комісії.

т.Бондаренко А.Д. Есть предложение дать слово представителю народного образования т.Гвоздецкому Н.М.

т.Гвоздецкий Н.М., председатель забастовочного комитета работников народного образования г.Сумы /зам.директора по воспитательной работе СШ № 7 г.Сумы/.

Товарищи депутаты, товарищ председательствующий, присутствующие, я обращаюсь в первую очередь, как к родителям. Послушайте, пожалуйста, в каких условиях существуют наши дети, посмотрите на наши дошкольные учреждения, где дети в одной комнате вынуждены и обедать, и проводить занятия, еще и отдыхать, т.е. спать. Посмотрите на наши общеобразовательные школы. Сегодня наши школы терпят нищенский крах. Школа нищая, попросайка, классных кабинетов не хватает, классы перегружены и поэтому администрации наших школ вынуждены ломать стены, чтобы бывшие туалеты оборудовать в учебные кабинеты. Посмотрите на наши внешкольные учреждения. Мы говорим, что наших детей надо вывести из подвалов потому, что они там занимаются бог знает чем. Но кто же этих детей загнал в подвалы? В подвалы мы их загнали сами. Посмотрите, все внешкольные учреждения, клубы, кружки, как правило, находятся в полуподвальных помещениях или в неблагоустроенных помещениях. А ведь каждый из нас имеет непосредственное отношение к школе, к народному образованию и воспитанию детей. В этих условиях существуют не только дети, а существует и отряд педагогов, который там работает.

Почему сегодня мужчины не идут работать в школу? Зарплата низкая, особенно у молодого специалиста. Жилищный вопрос для учителя практически не решается. Школа осталась на дореволюционном уровне преподавания. О какой компьютеризации можно говорить? Переходим на украинский язык обучения, а учебников нет, программ у нас нет. И целый ряд проблем у нас не решается. Мебели нет. Ведь в каждом районе освобождаются здания партийных органов, их можно передать для школ нового типа, то ли гимназии, лицей и т.п. Ее практически не нужно ни ломать, ни дооборудовать потому, что эти помещения соответствуют нормативам и требованиям учебных заведений подобного типа. Там все есть, мы взываем просто к вашей совести, подумайте, помозгуйте. Уже есть целый пакет предложений на разные уровни

в Верховный Совет, исполком областного Совета, горсовет. У нас завтра собирается комиссия по этому вопросу. Я всех убедительно прошу вас, депутаты, что нас поддерживают учителя многих районов области. Мы должны поднять уровень народного образования. Ведь от этого зависит наше завтра. Мы не сторонники крайних мер, стачек и забастовок. Мы понимаем, что это отразится на наших детях, в первую очередь. Мы просим мирным путем решить наши насущные проблемы.

т.Коваленко Л.А. У меня есть предложения по второму вопросу повестки дня.

Первое. Я поддерживаю предложение в концепции о создании территориальных депутатских групп, в плане реформирования нашего областного Совета. Ведь постоянные комиссии, без исключения, практически не работают. И это, чистой воды, самообман. Поэтому мы должны позволить себе провести эксперимент, мы в принципе, от этого ничего не потеряем. Только лишь приобрели определенный опыт, которым мы можем воспользоваться в дальнейшем для улучшения организации работы Советов. Поэтому я предлагаю поддержать ранее высказанное предложение о территориальных депутатских группах. Давайте посмотрим, что из этого выйдет.

Нам надо ввести депутатскую комиссию по контролю. Это будет действенный контроль и создание условий активного участия группы депутатов по контролю за нашими решениями, которые мы принимаем на сессии, исполнение. Есть наработки по этой комиссии. Это не противоречит Законам. Это оздоровит работу нашего депутатского корпуса.

По газете "Сумщина", мне кажется, коснемся моральной стороны дела. Газета "Сумщина" — это "Ленинская правда", только наоборот. Они поменяли форму, но не поменяли своего содержания, своего корреспондентского корпуса. Поэтому мы должны сегодня решить вопрос по газете "Добрый день". Это единственная в области газета, которая внесла в себя формы демократичности в нашей области. Я прошу поддержать предложение по газете "Добрый день". И наконец, последнее. Через некоторое время будет реформирование в объеме Украины Советской власти на местах. И мне, кажется, что не надо ждать, надо уже делать

первые шаги и нарабатывать опыт. Поэтому я предлагаю председателей двух комиссий, предусмотренных Законом, я имею в виду, планирование, законности и, если вы примете мое предложение, депутатской комиссии по контролю, их председатели должны работать на постоянной, профессиональной основе. Это первый шаг к муниципалитету, к которому мы так или иначе придем. И его надо делать, так как это новация. И еще один момент: в проекте решения записано, что, значит, переименовать плановую комиссию и создать в ней подкомиссию по социальной защите населения, это же колоссальнейшая работа. На бумаге это звучит очень красиво. Но надо это дополнять решениями. Это с одной стороны. И с другой стороны: вопрос о комиссии по законности. Ей еще возлагаются обязанности и контроля за депутатскими запросами. Это очень большой об"ем работы. И если мы с вами не пойдем на это, не поручим, скажем, профессионально, хотя бы работать их председателям, то мы, тем самым, загубим красивое, нужное и полезное дело. Благодарю вас за внимание.

т.Бондаренко А.Д. Слово предоставляется т.Тищенко В.Г.

т.Тищенко В.Г. Уважаемые коллеги. Я остановлюсь на трех моментах. Я выражаю одобрение тем попыткам реорганизовать работу Совета в целом, исполкома. И эту попытку я рассматриваю не с точки зрения, так сказать, какой-то моде, велению времени. А с точки зрения для пользы дела наших Сумчан. Я согласен в основном с предложенным проектом решения. Но у меня есть сомнения к вопросу территориальных групп. Я считаю, что на современном этапе, наиболее активной и действенной формой депутатской работы было бы создание депутатских групп. Но я вот такой единицей вижу округ областного депутата. На уровне округа областного депутата. Чтобы в эту группу вошли депутаты городского, районного Совета. Потому что все перекладывается на практике на депутата облсовета. Мы должны на уровне облсовета, именно попробовать задействовать это звено, на уровне округа активизировать работу депутатов всех уровней.

Второй момент. Я имею в виду активизацию работы всего депутатского корпуса.

Меня удивляет позиция моих коллег - депутатов, тех, которые за полтора года просидели здесь на сессиях, ни один раз

не выступили, ни один раз не внесли ни одного предложения. Ну, неужели нельзя ничего сказать депутатам от профсоюзов? Сегодня такая у нас скрута в нашем обществе. Правильно здесь говорили о защите трудящихся. Ну, неужели, именно у депутата облсовета от профсоюзов нечего сегодня предложить? В решении сессии, в комиссиях активно поработать и действительно, используя мандат депутата, отстаивать эти интересы. Большая вина в пассивности депутатского корпуса от того, что у нас в комиссиях очень и очень на низком уровне находится работа. Я один-два раза помню, что на нашей комиссии был кворум. Я не обвиняю депутатов в том, что они не являются на заседание. Роль комиссий настолько принижена, что депутату просто на них не интересно присутствовать. Комиссия практически никак не может воздействовать на тех, кто не выполняет эти решения. Мы много рассматривали вопросов, например, по транспорту, ну и что толку? Да никто в этом вопросе и пальцем не пошевелил. Поэтому нашему руководству Совета нужно этому вопросу уделять больше внимания, для того, чтобы польза была. Я считаю, проблему контрактов надо решать. Исполнительному органу надо переходить на контрактную систему. Надо стимулировать высококвалифицированных работников. Высококвалифицированный специалист предприятия в исполком работать не пойдет потому, что там зарплата в два-три раза ниже. Как же мы будем входить в рынок без интеллекта, без профессионалов, только через стимул. Рынок предусматривает только интерес. Без интереса никакого рынка не будет. Ни какой отдачи не будет.

Вы возьмите, товарищи, проект решения по основному вопросу. Я не знаю, кто его готовил. Но вчитайтесь в этот проект. Это же набор лозунгов, набор призывов, набор благих пожеланий. Это антинародно, антиполитично писать такие вещи. Мы лучшее выхватываем, а о худшем замалчиваем. Это говорит об уровне квалификации тех людей и об их ответственности, о их гражданственности, которые вот именно занимаются этими вопросами. Поэтому, я бы считал, Анатолий Дмитриевич, у нас у соседей Полтавской области уже есть опыт перехода на контракт и давайте этим займемся. Я согласен туда поехать, изучить, у нас есть опыт на предприятиях, в объединении, в министерстве

о контрактній системі. Надо активизировать эту работу. Мы сможем на этой основе подобрать специалистов, но тогда можно и спросить с них, но и заплатить им, как положено. Благодарю за внимание.

т.Бондаренко А.Д. Слово предоставляется депутату по избирательному округу № 50 Моргун Анне Матвеевне.

Депутат Моргун А.М. Шановні депутати, Ви знаєте, мені подобається сьогоднішній початок сесії і виступи цих двох попередніх депутатів. Вони висловили те, що думала сказати і я. Якщо і далі так піде робота, то ми до чогось таки прийдемо.

Вчорашня сесія, яка йшла цілий день, і прийшли до висновку, вибравши голову обласної Ради. Вийшовши на вулицю, зустрілася я з сумчанами. Не вперше я з ними зустрічаюсь, і ті проблеми, які хвилюють всю область, в більшій мірі вони хвилюють сумчан. Негативно відкликаються про нас за те, що ми вибрали т.Бондаренко А.Д. головою Ради. Що ми скажемо людям, що скажемо тим страйкуючим, які вимагали, щоб була відставка тих трьох керівників, які тут? Хочеться звернутись до депутатів Сумської Ради і до жителів міста, що так ставити питання просто неможливо. І на комісіях, і на погоджувальній комісії, і з групою "Вибір" я запитувала, за кого ж віддати свій голос. Всі майже одностайно говорили, що кращої пари ніж Борзунов і Бондаренко немає.

Чому ж сьогодні тоді шельмувати депутатів за неправильний вибір? Я боюся страшнішого. Сьогодні ми зробимо зміни у виконкомі, а завтра знову скажуть, що депутатів треба провчить, щоб вони думали головою, кого і куди вибирати. Ставлять питання, чому не вибрали Коваленка? Я звернула увагу на те, що до обвиконкому прийшли люди другої групи. Жінка стоїть 20 років на черзі для одержання квартири. Це Бондаренко винен, чи може ми всі винні, що вона 20 років не може одержати квартиру? Чи знає вона свого депутата? Чому не звернулася до нього? Якщо ми реорганізуємо виконком обласної Ради, то повинна бути допомога з боку населення. Якщо буде в нас така конфронтація, мітинги, страйки, то нічого в нас не вийде.

Якщо народні депутати вели політичні дискусії і за пок-
ликом душі належать до якоїсь партії, то це не повинно бути

для них основною суспільно-корисною справою. Політика повинна залишити сесійні засідання, а обрані наші керівні органи повинні продуктивно працювати і всі зусилля направляти на виведення області в економічної кризи.

Політика, зрозуміло, поєднується з нашим життям. Користуючись нагодою, що на сесії сьогодні присутні народні депутати України, хотілося б сказати про те, що конотопчани дуже не задоволені вашими рішеннями з питань служби в армії, що в Сумах направляються хлопці служити на Україні, а попадають на Малу Землю, Нахичевань, інші гарячі точки. Матері плачуть від того, що прийняті закони не діють. На сьогоднішній день складається така думка, що Верховна, обласна Ради стали законодавцями, а контролювати їх виконання мабуть, буде добрий дядя.

Хотілося б нагадати про те, що під час проведення передвиборних зборів, кандидатів було по п'ять і більше, писали такі програми, обіцяли людям такі блага, що якби повиконували хоч десяту частину, то виборці б зрозуміли, що вибрали справжніх депутатів. Вони нам наказували не тільки владу змінити, а і покращати їх життя.

Безпосередньо по сьогоднішньому питанню. Я сиділа, думала за територіальні групи і вирішила підтримати депутата Коваленка про їх створення. В той же час і проти, більше згодна з Тищенком, тому, що в територіальних групах будуть і депутати міської Ради.

Доводилось чути від наших депутатів за соціальну несправедливість. Якщо сильна група в місті, то вони можуть нажати на Бондаренка, привести людей сюди і таке інше. А от із глухого села вони не приведуть, нічого не скажуть і нічого не одержать. Так що мені здається, що територіальні групи...

На десятій сторінці теж є питання таке, що ...

"Давать преимущество председателям отдельных комиссий". Я вважаю, що всі депутати на рівних правах і свою думку може висловити кожний.

При організації підкомісій, я вважаю, що треба виділити сільське господарство. В пункті 2.2. треба доповнити: підкомісію по сільському господарству. В п.5 рішення слід сказати:

"Создать областной центр политических организаций, поручить облисполкому решить вопрос о выделении необходимого здания".

Коли проходили вибори, то в нас в Конотопі був наказ забрати райком партії. Скажіть мені будь-ласка, ну для кого ми знову будемо його відкривати? Я не проти, щоб займалися політичною боротьбою, але політичні партії повинні самі собою розпоряджатись і допомоги обласна Рада не повинна їм давати.

Т.Бондаренко А.Д. Слово предоставляется депутату по избирательному округу № 55 Мусиенко В.К., за ним будет выступать депутат Пилипенко.

Депутат Мусиенко В.К. Уважаемые товарищи депутаты, я бы просил сегодня о председателе Совета не говорить, хороший он или плохой. Об этом мы вчера достаточно говорили, избрали и сегодня не надо к этому возвращаться.

По поводу обсуждаемого вопроса. Свои мысли я изложил в газете "Сумщина" и сегодня на них останавливаться не буду. Хочу остановиться на некоторых вопросах.

Товарищ Коваленко говорит, что нужны территориальные группы, а я считаю, что они не нужны, практиковаться на них нет времени. Надо все-таки заставить нас работать в комиссиях, а депутатские группы не нужны. Хорошее дело территориальный совет — координирующий орган из числа депутатского корпуса, инициативных товарищей, чтобы действительно он был координирующий. Надо всколыхнуть всех на местах, не только вот здесь. Вчера и сегодня мы видим, что так работать больше нельзя. Плохо работают постоянные комиссии, нет эффективности в их работе, отсутствует механизм в реализации решений постоянных комиссий.

Очень хорошо, что есть две альтернативные газеты "Сумщина" и "Добрый день". Но, честно говоря, многие избиратели еще не знакомы с газетой "Добрый день". Я предлагаю областному Совету быть соучредителем газеты "Сумщина". Товарищ Коваленко говорит, что эта газета не поменяла свое содержание, но я считаю, что это неправильно. С моей точки зрения содержание этой газеты заметно изменилось. Упрекают, что там не поменялся журналистский коллектив. Но ведь так же нельзя. У нас и фабрики, и заводы не поменялись. Я считаю, что коллектив там хороший, и пусть работают. Мы будем корректировать их деятельность, помогать.

Мне не понятно, зачем нужна депутатская комиссия по контролю. Профессионалы принимают решения, а не профессионалы будут проверять. Это, с моей точки зрения, неправильно. Проект решения я предлагаю принять за основу, но рассматривать и голосовать необходимо отдельно по каждому пункту.

т.Бондаренко А.Д. Товарищи, давайте посоветуемся. На выступления записалось 12 человек, выступило 9. Я об"явил депутата Пилипенко Л.В. – избирательный округ № 69, записался Любчак В.А. и я хотел бы несколько слов сказать по этому вопросу.

Какое есть мнение?

Из зала – согласиться.

т.Бондаренко А.Д. Договорились. Следующим будет выступать Любчак.

Депутат Пилипенко Л.В. Хочу звернути увагу на те, що сьогодні дуже порідів наш зал. Невже сьогодні будуть розглядатись питання не такі актуальні, які розглядали вчора? Не буду повторюватись, а закликаю всіх депутатів проект рішення про реорганізацію обласної Ради прийняти. Впевнена, що з цього буде лише користь для нас з вами і в цілому для нашої області.

Зокрема хочу зупинитися на тому, як працює наш облвиконком. Чому на цьому? Тому що, коли я після минулої сесії зустрілася із своїми трудовими колективами, вони висловили багато нарікань. Чому?

Ми з вами збираємося на постійних комісіях, працювали, не працювали, але ж ми збирались і вважали, що ми працюємо. Збираємося на сесіях, чергових і позачергових. Облвиконком нашої Ради працює постійно і там, де він не спрацьовує, де ігнорує наші з вами вимоги, ми з вами на місцях одержуємо ці зауваження. Я наведу такий приклад. Пригадуєте, як вивчалось питання, яке розглядалось на сесії обласної Ради по екології. Розпочата дуже хороша робота. Представники постійних комісій виїжджали на місця, зустрічалися навіть з головами сільських Рад. Ми виставляємо там свої нарікання. І ви знаєте, наскільки ж дивуешся, коли приїжджавши, візьмеш проект рішення, читаєш і не знаходиш того, що ми подавали в районах, постійними комісіями обласної Ради! А така ж робота була проведена. Значить, початок був дієвої праці, а де воно все згубилося, невідомо.

Мені зараз можуть заперечити, що то колись було, а зараз після реорганізації обласної Ради все буде. Та не буде! Анатолій Дмитрович, якщо ви не зрозумієте, а вірніше, не заставите склад облвиконкому дійсно працювати по всіх тих пунктах, які ми тут приймаємо. Я можу навести такі приклади. Область велика, а скільки ж в цій області дуже великих сіл? Це ті села, які раніше були районними центрами. Хто на них на рівні області звертає увагу? Дуже гарно, коли десять років тому навіть програми приймалися по розвитку бувших районних центрів. Адже це оті мікрорістечка, які залишилися в нашій області. Там все є — каналізація, газифікація, електрифікація, але воно кинуте. Для кого кинуте?

Я хочу звернутися, якщо тут присутній, до т.Лаврика А.Ф. — заступника голови облвиконкому. Коли мені довелося звернутися до нього, реакція була дуже гарна. Мені сподобалося. Думаю, де та Грунь, а все-таки приїхала ціла делегація за завданням т.Лаврика. Вони ходили, брались за голову. Куди ж та каналізація тече? Як це так? Хто робив ці проекти? Повиводили на лужки і все тече туди, а звідти тоді в колодязі. В нас нітратів 800—900 одиниць при нормі 46. Щось будемо робити. А що на сьогоднішній день зроблено? А нічого нічого. Село існує, воно ж не зупиниться.

Я звертаюсь до всіх депутатів, коли будемо вносити зміни в склад облвиконкому, давайте ще заслухаємо тих членів облвиконкому. Які завдання вирішувати, що конкретно треба зробити не тільки в моєму селі, а в усіх селах. Ви пригадуєте мій виступ, коли я і на обласному семінарі, і тут ставила конкретні питання? Хто на них дасть відповідь? Як село забезпечити газовими плитами? Мені відповідають. Все буде гаразд. Через СМУ-І4 села будуть одержувати, але ж немає цього, шановні депутати! При планових вводах нещасних 40 будиночків ми одержуємо лише 10—12 газових плит. Де ж останні брати? Не вирішується і це на рівні облвиконкому. Чому йде розподілення цих газових плит порівну? Як можна ділити порівну, якщо поряд село не газифікується і там можна використати титани, таганочки? Я прошу на всі ці питання звернути увагу.

І останнє. Чому ми так зразу беремо в штики нову назву, вірніше не назву, а якщо ви ознайомилися з статутом газети "Сумщина", то побачили б оте все нове, до чого зараз прагнуть працівники редакції. Чому з такою недовірою, що буде не та газета, яка нам буде потрібна? А хто впевнений, що газета "Добрий день" – це те, що нам з вами потрібно? Адже статут газет говорить про те, що повністю нам з вами вирішувати так, чи не так вона працює. А хто ж ми з вами? Ми ж з вами сумчани. Давайте роботи так, щоб ця газета відповідала тому, що нам з вами треба. Побачимо, що не так там щось друкується, що не відповідає дійсності – сюди редактора, на оцю трибуну, хай він перед нами дасть свій звіт, чому так газета працює. Але так зразу брати в штики те, що наша з вами "Сумщина" нам не підходить – нас люди в районах не зрозуміють...

т.Бондаренко А.Д. Слово предоставляется депутату по избирательному округу № 17 Любчаку Виктору Афанасьевичу.

Депутат Любчак В.А.

Уважаемые коллеги, я не думал выступать, но решил все-таки по нескольким вопросам высказать свое мнение.

Я думаю, что это не догма, но прошу Анатолия Дмитриевича и Валерия Ивановича подумать о том, что в моем представлении в ~~преддверии~~ ^{преддверии} рынка работа Советов всех уровней должна проводиться типа биржи. Должны собрать все сведения, что от производства колхозы, совхозы могут продать и что им надо. Выйти на область, которая тоже должна собрать все эти сведения – что мы можем продать, что нам нужно купить и переходить именно на эту форму. Это потому, что все эти поставки доводят к тому, что мы не знаем, что, куда деваается. Именно вот эта формула "продал-купил" внесет свой вклад. Я может, несколько утрированно говорю, специалисты по этим вопросам, может быть, более квалифицированно подойдут, но я прошу к этому вопросу вернуться и подумать.

Я не понимаю, как можно распределить равные условия городу и селу. В селе есть корова, есть гуси, свинья, а у меня на балконе, кроме мухи, ничего нет. Как можно давать одинаковое количество мяса городу и селу. Поэтому тут надо посмотреть, по каким вопросам уравнивать, а по каким может быть и не следует уравнивать. Надо подходить трезво и оценивать обстановку.

Меня депутаты Тищенко и Мусиенко несколько опередили и я не просто не согласен, я возмущен неконкретными решениями, которые подготовлены к сессии. Я считаю, что должен быть четко отведен срок и затем контроль за выполнением. За другие решения я лично голосовать не буду.

Я предлагал в своем заявлении и считаю, что к этому вопросу нужно вернуться. Время очень тяжелое, сложное, поэтому должны ужесточиться требования к работникам исполкома. Нужно четко определять сроки по тому или иному вопросу и если мы видим, что какой-то отдел или специалисты не способны работать, надо просто им, не так, как мы Шевченко увольняли, а надо порядочно поступить, как в развитых странах. Предложить уйти с поста, так как он не соответствует занимаемой должности, не способен решать поставленные задачи. Надо прекратить ту практику, чтобы при увольнении человека надо его опозорить на всю область.

Я поддерживаю депутата Мусиенко, считаю, что решение постоянной комиссии должно стать основным документом для исполнительных органов. Ведь у нас в комиссиях собрались специалисты, впервые за всю историю советской власти. В комиссии по здравоохранению одни медики, врачи — это люди высокой квалификации, а то, что они решают и предлагают, зависит в воздухе. Я лично этим возмущен и считаю, что к этому надо вернуться и в самое ближайшее время принять конкретные меры. Это, очевидно, раздел работы Валерия Ивановича. Я прошу вас обратить на это внимание.

И последний вопрос, о газете "Сумщина". Мы собрались группой "Выбор" по этому вопросу. Не знаю, почему-то не выступил здесь никто. Решили все-таки нашей газетой избрать газету "Добрый день".

Я выскажу свое личное мнение. Я контактирую с газетой "Ленинская правда" давно, уже порядка 15 лет, с "Добрым днем" — с момента ее образования. Я за то, чтобы нашей газетой была "Добрый день". В моем понятии там более квалифицированные специалисты и более принципиальные. Я приведу только несколько примеров. В моем выступлении на последней областной партийной конференции четко сказал, работу областной партийной

организации считать неудовлетворительной. Газета "Ленинская правда" себе позволила написать "не зовсім задовільною". На мой звонок редактору все-таки опечатку эту потом об"яснить в газете, так и не об"яснено.

Часто я сталкиваюсь с этими газетами. То, что депутат Любчак полгода ждал, пока опубликуют его статью в газете, так и не дождался, хотя я имею право как депутат. Все-таки я считаю, что газета "Добрый день" более прогрессивная, более принципиальная и она больше будет соответствовать нашим требованиям. У меня все. Спасибо за внимание.

Т.Бондаренко А.И. Я хотел бы несколько слов сказать по обсуждаемому вопросу. Во-первых, сложились у нас разные мнения. Есть мнение создавать территориальные комиссии по территориальному признаку, есть не создавать. Я выскажу свое мнение. Я глубоко убежден, что если создадим эти комиссии, то будет разброд и шатание. Хотя бы по той причине, что территориальные группы не одинаковы по численности. Я не хочу кого-то обидеть и по профессионализму. Одна комиссия территориальная будет 30 человек, вторая — 2 человека. И я думаю, та комиссия, в которой будет 30 человек, она и убедит, и задавит, и все, что хотите. Это первое. Но когда идут территориальные вопросы, то идет разобщение. Для того мы и создали, чтобы знать мнение территорий. Мы создали структуру представительства — это территориальный совет, в который входят все председатели горрайисполкомов. И когда будут собираться вместе, то там будет представляться один голос из района. Я думаю, что они договорятся.

Теперь еще одно. Все тут отмечают то, что комиссии не работают, что они не дееспособные. Я с этим категорически не согласен. Во-первых, нельзя всех под одну гребенку, потому что они работали по-разному.

Одни более эффективно, другие менее, но когда мы говорим о консолидации, об уменьшении какого-то накала и раздора, то появляется реальная почва, чтобы комиссии работали так, как требует Закон. И кто, кроме профессионалов, может сказать, чем больна медицина, народное образование, сельское хозяйство? Кто, кроме них, действительно будет заниматься этим делом? Поэтому я стою за то, чтобы у нас был территориальный совет и комиссии остались.

В отношении того, какая роль постоянных комиссий, я считаю, что надо соблюдать Закон о местных Советах народных депутатов, в котором определены их полномочия. Я хочу, чтобы у нас было доверие. Но если пойдет по принципу, что каждая комиссия будет командовать и ставить вопрос ребром, то опять у нас все пойдет в разное.

Мы буквально два часа с забастовочным комитетом учителей, группой медиков говорили. Вроде бы договорились. Заканчивает выступление товарищ Доляр Г.Я. и говорит, что это в конце концов не наше дело, а вот дело исполкома, руководства. Вот, где хотите, найдите деньги, и мы знать ничего не знаем! И на этой ноте мы почти разошлись. Но потом будем еще собираться, потому что на такой ноте нельзя расходиться. Так я хотел, чтобы мы еще раз уяснили свою позицию, что это дело не исполнительного органа — искать деньги. Распорядителем всех финансов является Совет. Поэтому в любом деле нам вместе необходимо находить выход из создавшегося положения. Вот от этого будет зависеть работа комиссий. Я, например, склонен поддерживать комиссии.

В отношении предложения депутата Тищенко. Предложение хорошее. Я тоже склонен поддерживать, но давайте подумаем, чтобы это не получилась такая структура административная. То есть, мы должны способствовать тому, чтобы об"единить усилия и создать эти группы на местах. Я думаю, что общая тут вина всего депутатского корпуса, потому что все-таки у нас до вчерашней сессии шла конфронтация. Я думаю, что она должна уменьшаться и мы должны работать на то, чтобы находить общее мнение и принимать такие решения, которые будут действительно реально осуществляться.

Что касается увеличения численности исполкома? По-моему, никаких сомнений ни у кого этот вопрос не вызывает. Мы договорились и будем обсуждать. Предлагается контрактная система. Я не против контрактной системы, но она очень сложная. Если она где-то внедряется, пошлем, ознакомимся. Ведь вся трагедия в том, что каждый человек считает, что он больше всех работает и он самый выдающийся. Но как оценку сделать реально? Нам найти необходимо этот механизм. Может, эта система нам поможет

вместо трех иметь одного, вместо пятерых иметь двух человек, но таких, которые эту работу будут действительно тянуть. Я хотел бы вот получить поддержку в этих вопросах.

Из зала: Депутат не представился.

Областной Совет является организатором всей экономической деятельности в нашей области. Все врачи, учителя, которые сегодня собирались, действительно, официально мы являемся нагрузкой на бюджет. Но ведь ни одно общество мира не отказывается от этой нагрузки, а наоборот, считается система та дееспособна, которая выделяет, сколько надо, денег на эти три службы. И никуда мы не денемся, если мы хотим сделать перестройку, повернуться к человеку, то эти три службы должны быть основой. Как хотите, понимайте меня.

Насчет денег я считаю так. Не умеем хозяйничать — это один разговор. Значит, надо менять структуры и не тянуть, а быстрее это делать. Но это ж не дело, чтобы доктору искать деньги на больного. Вы извините меня, или учителю искать деньги на обучение ученика. Это ж ни в какие рамки не влазит. Это забота Совета, прямая его задача, найти эти деньги, чтобы этот коллектив людей был обеспечен социально. Все у меня.

г.Бондаренко А.Д. Я согласен с вами в том, что это основная задача Совета. Поскольку обсуждение этого вопроса мы закончили, есть предложение предоставить слово депутату Сумбатову Р.А. — председателю редакционной комиссии.

Депутат Сумбатов Р.А., избирательный округ № 157.

Уважаемые товарищи депутаты, надо сказать, что мы вчера после завершения сессии оставались работали, сегодня утром начали работать и, честно говоря, поток вопросов нескончаем. Поэтому я бы вас просил, учитывая новизну дела для меня, если я буду в чем-то ошибаться, то помогать мне не выкриками, а дополнением. Если мы в чем-то не найдем решения, поскольку дело новое — реформировать моментально то, что годами складывалось и сегодня принять однозначное решение. Замечания я просил бы передавать рабочей группе, которая будет продолжать эту работу.

Материалы сессии у вас находятся на руках. У комиссии есть предложение проект решения принять за основу.

т.Бондаренко А.Д. Есть другие предложения? Поступило от редакционной комиссии предложение проект решения по обсуждаемому вопросу принять за основу.

Кто за это предложение, прошу голосовать.

Кто против? Нет.

Кто воздержался?

Принимается единогласно за основу.

т.Сумбатов Р.А. Поскольку вопрос серьезный и я слышал в выступлениях депутатов о том, что нужно принимать решение по пунктам, считаю необходимым доложить депутатам, что те пункты, к которым не было замечаний, принять рабочим голосованием, а по тем пунктам, которые подверглись каким-нибудь дополнениям, доложить всем депутатам.

т.Бондаренко А.Д. Нет возражений?

Из зала: Нет.

т.Сумбатов Р.А. По пункту первому замечаний не было. Поэтому есть предложение пункт первый на странице четыре принять.

т.Бондаренко А.Д. Другие предложения будут?

Из зала: Есть.

Депутат Коваленко Л.А. Вы не совсем правильно сказали о том, что по концепции реформы одобрить и прилагается. По самой концепции были предложения и следовательно их надо рассмотреть. Примутся, тогда полностью принимать первый пункт.

т.Сумбатов Р.А. Я от вас получил буквально четверть часа тому назад на пяти листах информацию. Поэтому есть вопросы, на которые мы будем отвечать в рабочем порядке. Я думаю, что это будет домашним заданием для будущего заседания Совета.

т.Коваленко Л.А. Мне бы не хотелось, чтобы это было домашним заданием. Мне хотелось, чтобы это было рассмотрено сейчас. Вопрос это новый, серьезный, поэтому к нему надо серьезно и отнестись.

т.Сумбатов Р.А. Я на всех пунктах, к которым есть какие-то замечания, остановлюсь. Если у вас есть какие-то предложения, то помогайте мне.

т.Коваленко Л.А. Я согласен Вам помогать, но дело в том, что если мы сейчас примем первый пункт...

т.Бондаренко А.Д. Рубен Ашотович, у меня есть предложение, чтобы за этот пункт мы проголосовали после рассмотрения концепции.

Нет возражений? Нет.

т.Сумбатов Р.А. По второму пункту тоже замечаний не было.

т.Бондаренко А.Д. По второму пункту есть какие замечания? Нет? Нет. Есть предложение проголосовать.

т.Коваленко Л.А. У меня тоже есть шпаргалка. Я что хочу сказать? Получилась в принципе накладка. Не знаю, кого-то из депутатов интересует это или нет, но вчера мы прервали дебаты. Никто не сказал о том, что комиссия продолжает работу, никто не сказал о том, что комиссия сегодня начала работать с восьми часов утра. Почему?

Я вчера был на группе "Выбор", где мы обговорили некоторые вопросы. Потом я пошел вечером, писал свои замечания, другого времени у меня нет. Этот документ я получил, как и все остальные, перед сессией, пришел сегодня к десяти часам утра, а они мне говорят, почему не пришли раньше, ведь мы работаем с восьми часов. Поэтому на будущее надо давать все-таки такую информацию депутатам, что редакционная комиссия начинает свою работу с восьми часов, какие у вас есть документы — приносите. Я бы принес его сегодня в 8 часов.

Что касается второго пункта, то у меня было предложение о создании депутатской группы по контролю. Найдет оно поддержку или нет, но мы за него должны проголосовать. Поэтому ко второму пункту есть дополнение.

т.Бондаренко А.Д. Давайте мы так поступим. Голосуем за этот пункт, а потом за предложение депутата Коваленко. Поэтому есть предложение проголосовать за второй пункт. Прошу голосовать.

Кто за?

Кто против?

Против 1 человек.

Кто воздержался?

Воздержалось 2 депутата.

т.Бондаренко А.Д. Было предложение т.Коваленко. Давайте сделаем перерегистрацию. Прошу всех депутатов поднять карточки.

Присутствует 117 депутатов. Будем переголосовывать?

Кто за то, чтобы принять второй пункт в такой редакции, как записано в проекте, прошу голосовать?

Депутат Маслак Н.М. Уважаемый депутат Сумбатов, в комиссии я начал свою работу с пункта 2. Член комиссии, уважаемый депутат Конотоп, изложил его в другой трактовке и я не понял, почему вы говорите о том, что по этому пункту не было разногласий.

Депутат Сумбатов Р.А. Да, я нашел. Согласно предложениям Борзунова ...

/Запись прекратилась/.

/Продолжение записи/

Самардака, Коваленко редакционная комиссия считает, что комиссия по правам человека охватывает и вопросы комиссии по трудовым делам рабочих и колхозников. В связи с переименованием комиссии переработать положение, чтобы это нашло отражение в переданных предложениях товарищей. Просить председателя Совета рассмотреть возможность осуществления внесенных предложений на следующей сессии областного Совета по председателю этой комиссии.

т.Баштовой В.Е. Уважаемый Совет, если мы хотим стать действительно парламентом земельным, с сильными законодательными функциями, мы должны уважать себя. Уважаемый председатель, я прошу Вас просто-напросто поставить такой порядок обсуждения и, наверное, у нас в регламенте предусмотрено, что все предложения зачитываются и указывается мотивировка принятия их или отклонения. То есть, обосновывается. уважать мнение депутата.

т.Коваленко Л.А. Может мы так сделаем? Во втором пункте у нас три абзаца. Вот вы говорите, что ^{по} первому абзацу нет изменений. Вторым абзацем были предложения такие-то, такие-то, формулируется и мы голосуем "за" или "против". Иначе то, что вы прочитали, я внимательно слушал и ничего не понял, что говорил Самардак.

Депутат Лаврик В.Б. Редакционная комиссия работала, предложила свою формулировку этого пункта. Мы должны за эту формулировку голосовать.

Т.Бондаренко А.Д. Вся беда в том, что это все будет у нас на слух.

Депутат Елишевич Г.Л. Я хочу сказать, що ми ніяк не навчимося працювати в цьому питанні. На даний момент або ті, хто подавали свої пропозиції, або якщо вони цього не зробили, то редакційна комісія повинна нам висловити формулювання уже чіткі. По кожному пункту повинно бути зачитано так, як воно є, а потім будь-яке інше формулювання, сформульоване чи Коваленком, чи Самардаком, чи будь-кимсь іншим. Або якщо ними не сформульовано, то зроблено це редакційною комісією з їхньої подачі. Тоді б ми могли б за щось проголосувати, а якщо зараз ми почнемо обговорювати ідеї, то ми дуже довго засядемо. Редакційна комісія готова нам дати такі формулювання по кожному пункту, то ми будемо голосувати, а якщо не готова, то нехай допрацює.

Т.Бондаренко А.Д. У меня есть такое предложение. Давайте из всех предложений придем к такому мнению. Давайте все-таки пойдем по абзацам. Если ни у кого замечаний и дополнений нет, то мы за него голосуем. Если кто-то подавал и согласен с той редакцией, что комиссия предложила, но уже мы обсуждаем те моменты, которые подавались в редакционной комиссии в письменном виде. Иначе если сейчас мы опять пойдем по новой, то никогда не примем этот документ. Принимается такой порядок? Нет возражений?

Т.Маслак Н.М. Я полностью принимаю ваше предложение, но хочу сделать такое замечание, что пункт 2 касается комиссий. Поэтому и предложение Самардака, Коваленко о комиссиях должны решаться в этом пункте, а не в каком-нибудь другом.

Т.Бондаренко А.Д. Рубен Ашотович, я вас прошу по первому абзацу пункта второго, чтобы вы его зачитали и сказали, были там замечания или нет.

т.Сумбатов Р.А. По первому абзацу второго пункта изменений не поступило, по второму тоже не было. По третьему было дополнение.

т.Бондаренко А.Д. По первому абзацу изменений нет?

Депутат не представился. На засіданні комісії я говорила, щоб створити підкомісію по сільському господарству.

т.Бондаренко А.Д. У нас есть комиссия, зачем нам подкомиссия? Что ж мы будем эту комиссию уменьшать, когда у нас есть полнокровная комиссия?

Другие есть замечания по первому абзацу?

Кто за то, чтобы принять первый абзац?

Кто против? Нет.

Кто воздержался? Нет.

Второй абзац. Нет изменений?

Кто за то, чтобы принять этот абзац, прошу голосовать.

Кто против? Нет.

Кто воздержался? Нет.

Принято единогласно.

Третий абзац.

т.Сумбатов Р.А. Было дополнение о создании комиссии по контролю и это прозвучало от трех депутатов – Коваленко, Самардака, Борзунова. Мы оставили предложение по составу комиссии на рассмотрение Совета.

т.Бондаренко А.Д. Я так понимаю, что здесь речь идет о комиссии по законности. То, что предлагал Алексей Филиппович, я понимаю, что это самостоятельные комиссии. То, что предлагает Коваленко, я пока не понял. Это в составе этого подразделения или тоже самостоятельную?

т.Коваленко Л.А. Самостоятельную.

т.Бондаренко А.Д. Самостоятельную. Тогда давайте этот абзац проголосуем, а потом обсудим целесообразность создания тех комиссий.

Депутат не представился. Анатолий Дмитриевич, если мы будем положительно решать вопрос о комиссиях, мне бы казалось целесообразным вывести слова о правах человека и поручить ей также рассмотрение жалоб и обращений избирателей в

адрес сессии и оставить вот в такой редакции. И только потом голосовать. Поскольку, если мы будем создавать эту комиссию, то, мне кажется, что она будет по правам человека, по рассмотрению жалоб, защите интересов. Мне бы хотелось, чтобы было вот так.

Если мое предложение не пройдет, то пусть будет принято на 100 процентов так, как оно есть, но ...

т.Бондаренко А.Д. Давайте послушаем Валерия Ивановича, поскольку он автор этого. Давайте определим, какие бы мы хотели рассматривать жалобы именно этой комиссией. Если все, то чтоб вы знали, что их проходит через областной Совет всего-навсего 8 тысяч в год.

Если обращения, которые поступают на имя сессии, то это другой вопрос. Их значительно меньше и, наверное, тут логика есть. Эти письма комиссия могла бы рассмотреть.

т.Коваленко Л.А. Уважаемые товарищи депутаты, мне кажется, надо оставить полностью этот пункт. Единственное, что у меня вызывает сомнение — это контроль за выполнением решений о депутатских запросах. Они носят различный характер. Что касается законности, прав человека, охраны общественного порядка, жалоб — они неразрывны. Нельзя сказать, что законность мы будем рассматривать, а права человека оставим в стороне. Просто-напросто они юридически, логически завязаны. А вот что касается контроля за выполнением решений депутатских запросов? Казалось бы, идея привлекательная, но там же есть вопросы, которые не касаются прав и т.д. Надо либо убрать пока, либо уточнить, касающиеся прав, законности и т.д.

т.Бондаренко А.Д. Если мы поручим одной комиссии контроль за решениями о депутатских запросах, комиссии будет сложно. Может, мы к такому придем варианту, чтобы все-таки наши отраслевые комиссии контролировали и решения о депутатских запросах, касающиеся их отраслей? Если же мы поручим одной комиссии, то у нее не хватит ни компетентности, ни сил.

Тогда есть такое предложение убрать отсюда предложение о контроле за решениями о депутатских запросах.

Депутат не представился. По мотивам голосования. У нас сейчас 117 депутатов.

И если мы будем голосовать таким образом, посчитали против, посчитали воздержавшихся, а остальные автоматически "за", то это будет не верно, потому, что есть четвертый вариант поведения депутатов. Это неучастие в голосовании.

т.Бондаренко А.Д. Надо считать количество депутатов, проголосовавших "за". Хорошо.

т.Баштовой В.Е. Вчера в своем выступлении я высказал предложение о том, что мы обязаны контролировать органы государственного управления, правоохранные органы, КГБ и армию. Аргументы я свои приводил. Если армия, допустим, на территории области неправильно использует ядерное оружие, то мы это должны знать, как областной Совет. /Шум в зале/. Не смейтесь, не шуточка. Если правоохранные органы или КГБ попирают права человека, мы должны влиять на этот процесс, должны. Поэтому я предлагаю здесь наименование нашей комиссии по законности, правам человека, охране общественного порядка и контролю за деятельностью государственных правоохранительных органов и армейских формирований.

т.Бондаренко А.Д. Если мы говорим, что комиссия по законности и правопорядку, то она как раз и предусмотрена для того, чтобы контролировать деятельность правоохранительных органов.

Я не хочу, Владимир Ефимович, умалять ваше выступление, но давайте будем реальными людьми. Хотя мы сильная власть в области, но я не думаю, что в ближайшее время нам дадут право контролировать пусковые установки. Я что-то не верю в это. Мы вчера договорились, что все предложения необходимо подать письменно редакционной комиссии. Их подали. Вот мы получили такой документ. Сейчас редакционная комиссия вносит свои предложения, поэтому давайте будем голосовать. Было предложение проголосовать за этот третий пункт, отбросив контроль за выполнением решений по депутатским запросам и потом рассмотреть еще два вопроса, на которых настаивают депутаты Самардак и Коваленко.

т.Маслак Н.М. По мотивам голосования. Не считаете ли вы возможным поступить так, как мы поступили с первым пунктом? Сразу за предложение Самардака и Коваленко, а потом за весь третий пункт. Их позиция может измениться в результате голосования.

т.Бондаренко А.Д. Можно и так, но я понимаю, что это...

т.Самардак А.Ф. Я відстоюю те, за що я взявся. Створити підкомісію по правах робітників та колгоспників. Дійсно, створення самостійної комісії по правах робітників та колгоспників ріже вухо, а якщо її не буде, то діла ніякого не буде. Так що я середину вибираю таку. Нехай в цій комісії по правах людини буде підкомісія по правах робітників із заступником, з своїми функціями, які я пропоную. Якщо зараз підніметься робітник і скаже – не треба, то я зрозумію, а якщо скаже хтось інший, то я не зрозумію. Моя позиція така. Створити підкомісію в трудових справах робітників та колгоспників. Функції розписані і вручені кожному в руки. Якщо ви маєте аргументи по функціях, то підніміться й скажіть, що оцей пункт, який Самардак пропонує, якийсь такий не зрозумілий. Я пропоную так. До цього пункту доповнити "та підкомісію в трудових справах робітників та колгоспників і винести на чергову сесію по її складу" і таке інше.

т.Бондаренко А.Д. Хорошо. Есть одно мнение. Второй микрофон включите.

т.Мусяненко В.К. Товарищи, создание подкомиссий, я думаю, что это вправе решить сама комиссия. В комиссии по здравоохранению пять подкомиссий и мы не обсуждали на сессии. Поэтому пусть комиссия решит. Я считаю, что можно и нужно это сделать.

т.Дубровская С.М. У соціал-демократів є таке поняття, що якщо партія захищає підприємців, чи найманої робітничої сили, то в даному випадку т.Самардак дуже помиляється. Якщо ми почнемо зараз ділити робітників, інтелігенцію, інших працюючих, то це буде потрібно десять комісій. Якщо названо права людини, то воно сюди все входить, так як права людини в рішеннях ООН і все.

т.Бондаренко А.Д. У меня есть одно мнение. У нас есть комиссия по работе промышленности, транспорту и связи. И вот в составе этой комиссии создать подкомиссию, предложенную депутатом Самардаком.

т.Коваленко Л.А. Мне кажется, это будет яблоком раздора, но ведь очень правильно сказала Дубровская. /Запись прервана/. /Продолжение записи/.
...II2 человек.

т.Сумбатов Р.А. Я прошу, чтобы редакционная комиссия сократила перерыв и собралась в зале.

т.Бондаренко А.Д. Давайте посоветуемся. Для того, чтобы сократить время нашей работы, есть такое предложение в числе всех этих реформаторских дел. По-моему, мы пришли к единому мнению, чтобы увеличить количественный состав исполкома областного и ввести депутатов. Чтобы решить так, как положено по Закону, нам бы надо, чтобы кандидатуры депутатов в члены исполкома были обсуждены на заседаниях постоянных комиссий. На согласительной комиссии мы достигли, как теперь говорят, консенсуса. Есть такое предложение—поручить двум постоянным комиссиям: мандатной и законности. Они в перерыве бы рассмотрели и сделали свое заключение.

т.Самардак А.Ф. Анатолій Дмитрович, поскільки я вчора заявляв, що від оцих крил я вилетів ще чотири місяці назад, тому свою кандидатуру, яку мені виконком пропонував, знімаю. Я буду працювати в комісіях. Якщо я буду членом виконкому, то по Закону не буду мати права працювати в постійній комісії.

т.Бондаренко А.Д. Тогда давайте так. Если т.Самардак А.Ф. снимает свою кандидатуру, то я хотел бы, чтобы группа "Выбор" внесла свое предложение. Мы договаривались так, чтобы ввести членами исполкома т.Тищенко И.А., Самардака, Глущенко, Пулинского. Вот такая четверка.

т.Казбан В.П. В зв'язку з ситуацією, що утворилась в даному випадку по створенню нового виконкому, я пропоную на цю посаду депутата Коваленка Л.О.

т.Бондаренко А.Д. Значит, предлагается т.Коваленко. Это единое мнение группы "Выбор"? Чтобы мы потом не возвращались обратно. Но тут у нас еще есть несоответствие. Два человека из Шостки тогда получится.

Депутат не представился. Уважаемые депутаты, у меня есть предложение в обязательном порядке в члены исполкома ввести начальника управления сельского хозяйства облисполкома. Если это надо от левого или от правого крыла, то я предлагаю т.Чернявского ввести вместо т.Пулинского.

т.Бондаренко А.Д. Я не возражаю. Но давайте будем оставаться джентльменами. Сейчас сделаем тридцатиминутный перерыв. И левые, и правые, соберитесь еще раз и решите. Потом выносим на обсуждение комиссий. Фракции заседают и через 10 минут должны дать свое решение.

Объявляется перерыв на 30 минут.

После перерыва.

т.Бондаренко А.Д. Слово предоставляется председателю редакционной комиссии т.Сумбатову Р.А.

т.Сумбатов Р.А. Об увеличении численности исполкома областного Совета с 15 до 19 человек было принято решение до перерыва. Поэтому комиссии должны сказать, кого внесли персонально и затем решим голосованием.

т.Бондаренко А.Д. Товарищи, у нас было 15 человек членов исполкома. В связи с тем, что мы договорились, чтобы дополнить состав исполкома депутатами, вносится предложение, чтобы было не 15, а 19 членов исполкома.

Кто за такое предложение, прошу голосовать.

За — 107. Решение принято.

Кто против? Нет.

Кто воздержался? Нет.

Пользуясь своим правом председателя Совета, я вношу предложение избрать членами исполкома тт.Тищенко В.Г., Коваленко Л.А., Чернявского А.Ф. и Глущенко Л.Ф. Прошу комиссии высказаться по этому вопросу.

г.Губарь Н.Г. Комиссии согласились с количественным составом. Разошлись мнения между Коваленком и Самардаком. Комиссия настаивает, чтобы переговорить еще раз с Самардаком, чтобы он согласился быть членом исполкома.

г.Бондаренко А.Д. Насколько я понял, Алексей Филиппович сделал самоотвод.

г.Пилипенко Л.В. Анатолий Дмитриевич, ну чому нас знову ділять на лівих і правих. Я ні права, ні ліва. Я підтримую пропозицію мандатної комісії. Я не вірю в те, що Самардак не матиме права працювати в цій підкомісії. Навіщо ж наші Закони самоврядування? Ми ж можемо самі вносити корективи. В мене пропозиція така. До складу виконкому ввести Самардака. Давайте поставимо на голосування.

г.Бондаренко А.Д. Товарищи, Самардак А.Ф. взял самоотвод. Тут еще есть такой момент. Давайте посоветуемся. У нас был членом исполкома Савелий Петрович Черныш. Он подал заявление о том, чтобы по состоянию здоровья его вывести из состава исполкома.

Поэтому в связи с тем, что мы его выводим из состава исполкома, по закону мы должны обсуждать это на комиссиях. Есть ли смысл обсуждать этот вопрос на комиссии? Нет. Никто не настаивает? Нет. Тогда вношу предложение вывести из состава исполкома т.Черныша Савелия Петровича, согласно поданному заявлению.

Кто за это предложение, прошу голосовать.

"За" - II2.

Кто против? Нет.

Кто воздержался? Нет.

Вношу предложение избрать членом исполкома депутата Тищенко Василия Григорьевича. Обсуждать будем или нет? Нет.

Кто за это предложение, прошу голосовать.

За - II0.

Кто против?

Против - нет.

Воздержался? Один.

Таким образом, Тищенко Василий Григорьевич избирается членом исполкома. Поздравляем его, желаем успехов. Теперь Василий Григорьевич будет нести ответственность вместе со всем исполкомом.

Вносится предложение членом исполкома избрать депутата Глущенко Леонида Федоровича. /Запись прервана/.

т.Бондаренко А.Д. Давайте положение о пресс-центре рассмотрим на следующей сессии, если не возражаете.

Не возражаете? Нет.

За решение проголосовало II6 человек.

Кто против? Нет.

Кто воздержался?

Решение о создании пресс-центра принято.

Мы же так и не договорились, что будем делать с проектом положения о пресс-центре. Есть предложение принять его за основу. Нет возражений?

Кто за такое предложение, прошу голосовать.

За - II2.

Кто против? Нет.

Воздержался? Один.

Какие будут дополнения?

Депутат не представился. Очевидно, вы пропустили мимо своего сознания слова, сказанные Анатолием Дмитриевичем. Вы сказали о том, что сейчас давайте примем за основу, будет человек, будут у него какие-то предложения и уже к следующей сессии он внесет доработанный проект положения.

т.Бондаренко А.Д. Согласимся с таким предложением? Согласимся? Договорились.

т.Сумбатов Р.А. Шестой. О создании рабочей группы по разработке структуры управления народным хозяйством. В материалах предложено 36. От депутатов на комиссиях поступило предложение ввести в состав этой группы депутатов Коваленко, Любчака, Закроя, Тищенко, Доляра, Тугарова. Всего 6 человек.

Депутат не представился. Шановний Анатолій Дмитрович, шановні депутати, я хотів би нагадати всім, що є така категорія депутатів, як жителі села. Це люди, які живуть в інших соціальних умовах, інших виробничих умовах, зустрічаються з своїми виборцями, теж жителями села. Я хотів би, щоб при формуванні таких груп, завжди враховувалась і ця категорія депутатів. Я вношу пропозицію включити до складу цієї групи депутата по виборчому округу № I43 Фенька Григорія Дмитровича.

Депутат не представился. Шановний голово, шановні депутати! В зв'язку з тим, що депутат Гречаний опрацьовує наукову дисертацію з питань управління, доцільно, мабуть, ввести його в склад цієї групи.

В зв'язку з тим, що мене обрали в склад виконкому обласної Ради, я вважаю, що недоцільно працювати мені в цій комісії. Тому я роблю самовідвід з цієї групи.

т.Бондаренко А.Д. Имейте в виду, что эта комиссия будет временная. Пока мы сделаем эту схему.

Депутат Черниенко В.В., избирательный округ № 42. Зачем снова вносить новые кандидатуры, если на комиссиях уже рассмотрено. Дай бог, чтобы эти 36 человек пришли к единому мнению. Я предлагаю оставить в списке только эти 36 человек и больше никого не вносить.

Депутат Щепков М.Я. Я предлагаю рассмотреть состав этой группы на комиссиях. На комиссии по агропромышленному комплексу мы не рассматривали. Поэтому вношу предложение ввести в состав этой группы Чернявского Алексея Филипповича.

т.Бондаренко А.Д. Я не знаю, есть ли смысл рассматривать состав этой группы на комиссиях. Давайте посоветуемся. Насчет того, чтобы Чернявского добавить, то в этом резон есть.

Депутат Манько М.А. Я не вношу жодної кандидатури, але хотів би сказати, що система управління готується з школи. В цій же групі немає жодного представника освіти. Мабуть треба, щоб і вони приймали участь.

т.Доляр Г.Я. Уважаемый Анатолий Дмитриевич, уважаемые депутаты! Мы начинаем интересное дело, но в принципе эта комиссия не имеет четкой линии. Мне казалось, что тут группируются люди по разным направлениям народного хозяйства.

В предложенном составе не видно этой линии. Ни одного врача нет, поэтому возникает сыр-бор. Если бы по направлениям народного хозяйства составляла этот список, то был бы другой подход.

т.Бондаренко А.Д. Вы раскритиковали и сели. Но я бы хотел, чтобы у нас конструктивное дело было. Предлагайте фамилию.

Т.Пасяк В.Н. Охорона здоров'я дуже важка галузь. Я вважаю, що завідувачий відділом охорони здоров'я повинен входити в склад комісії, так як він акумулює всі проблеми охорони здоров'я в області.

Т.Коваленко Л.А. Я уже не буду називати фамілію тому, що ми групою "Вибір" определились, и то, что там названо — это наши предложения. Я только вот что хочу сказать, чтобы не проголосовали за этот список без дополнений. От аграрников тут должен быть представитель. Обязательно сюда должны войти люди, которые должны иметь другую точку зрения. В работе этой группы потом определится какое-то единое мнение.

Т.Самус И.А. Я не исключаю возможность, что эта комиссия будет иметь право привлекать к работе других депутатов и необходимые ей службы. Но я считаю, что в составе этой комиссии отсутствуют товарищи с торговли. Считаю бы целесообразным в эту комиссию включить юриста. Предлагаю включить Фильо И.М. и Спивака В.И.

Т.Руденко В.С. Здесь уже многие говорили, но я хочу сказать, что в эту рабочую группу необходимо включать тех, кто желает. А может здесь нельзя идти по принципу от каждой отрасли, от каждой группы, каждого округа и т.д. потому, что есть такие депутаты, которые сами не работают и другим не дают.

Т.Бондаренко А.Д. Я понял Вашу мысль, о том, чтобы эта комиссия не была закрытой. Вот у нас 48 человек уже есть. Кандидатуры давайте добавлять и примем решение, что желающие депутаты могут присутствовать и принимать участие в работе.

Т.Баштовой В.Е. Уважаемый Анатолий Дмитриевич, уважаемые депутаты, например, я создал и работаю сейчас с группой граждан города, которые наработывают свои предложения по Закону о приватизации. Есть и в других отраслях группы, которые работают в этом плане. Эта комиссия в своей работе должна не оттащить предложения этих групп, а принимать. Механизм должен быть принятия предложений от граждан. Потому что у нас много инициативных граждан еще есть. Давайте не забудем наших избирателей, которые еще имеют ум, честь и совесть.

т.Бондаренко А.Д. Да, в газету дадут об"явление, что разрабатывается система управления, просим давать предложения.

т.Сумбатов Р.А. Анатолий Дмитриевич, мы в начале сессии договорились о том, что вопросы и все предложения должны проходить через секретариат и дальше поступать в редакционную комиссию. Ведь если мы так будем работать, то я никогда с трибуны не сойду. Предложения, внесенные письменно, рассмотрены редакционной комиссией.

т.Глущенко Л.Ф. Шановний голову, шановні депутати! Я вважаю, що комісія в складі 50 і більше чоловік не буде працездатна. Як мені бачиться. Головою цієї робочої групи повинен бути голова Ради, голова виконкому. Це безперечно. У нього повинні бути по напрямках люди, які очолять цю роботу. Ці люди повинні створювати робочі групи з депутатів незалежно від кількості, якщо в них є на цей рахунок якісь думки. Сюди повинні запрошуватись люди, які є професіоналами в цій справі.

т.Бондаренко А.Д. Я понимаю, что количественный состав уже необходимо ограничить. Уже 48 записано и на этом подводим черту. Создать структуру управления — непростое дело. Набрали людей с разными мнениями, взглядами, из разных отраслей народного хозяйства, которые бы и спорили, доходили до истины и представляли все отрасли. Не могут же врачи предлагать, как, например, управлять строительством, или наоборот, строители будут предлагать, как сделать операцию...

т.Судьина В.В. Анатолий Дмитриевич, мы внимательно изучили в постоянных комиссиях состав этой группы и пришли к выводу, что нет ни одного председателя или заместителя председателя районного, городского Совета. Поэтому мы вносим предложение включить в состав этой комиссии Дробязко Василия Михайловича — заместителя председателя Роменского районного Совета.

т.Бондаренко А.Д. Я думаю, что мы вам уважим. С учетом дополнения у нас 49 человек. Я сейчас повторю — Коваленко, Любчак, Доляр, Тугаров, Закрой, Тищенко, Фенько, Гречаний, Чернявский, Нестеренко, Фильо, Спивак, Дробязко.

Кто за то, чтобы создать комиссию в таком составе, прошу голосовать.

За - 117.

Кто против?

Кто воздержался? Два.

Этот вопрос мы завершили.

т.Сумбатов Р.А. Седьмой. На странице 5 проекта решения.

Об учреждении совместно с журналистским коллективом редакции газеты "Сумщина" областной общественно-политической газеты "Сумщина". Проект решения у депутатов имеется, но в редакционную комиссию поступили такие замечания. Я хочу их огласить. "Доручити облвиконкому спільно з редакцією газети розробити і затвердити програму газети і договір на співробітництво." В нашем решении это предусмотрено. Второе: "Залишити майно "Ленінської правди" за колективом газети "Сумщина" і залишити за ним право користуватися коштами на їхньому рахунку".

Мнения членов комиссии в этом вопросе разошлись.

Поскольку вопрос об имуществе в четвертом вопросе нашей сессии, то считали бы правильным отдельного решения не принимать, а принять его в полном составе и рекомендовать учредителем выступить исполкому.

т.Бондаренко А.Д. Давайте будем двигаться по частям.

Первое - об учреждении совместно с журналистским коллективом редакции газеты "Сумщина" областной общественно-политической газеты. Кто у нас информацию делает по этому вопросу?

т.Мартыненко А.Д. - заместитель председателя облисполкома.

Уважаемые товарищи, есть необходимость ответить на некоторые вопросы, поступившие от депутатов. Прежде всего, все вы знаете, что в связи с Указом Президиума Верховного Совета Украины... /запись прекратилась/.

/Продолжение записи/.

т.Самарлак А.Ф. Планова комісія доручила мені і Баштовому зустрітись з колективом "Сумщини", обговорити це питання і доповісти обласній Раді. Я прошу після перерви 3-4 хвилини для того, щоб доповісти про результати. Ми з депутатом Лавриком Володимиром Борисовичем зустрічались, оформили документ і я його передам редакційній комісії.

т.Бондаренко А.Д. Хорошо.

Об"являється перерыв на 40 минут.

После перерыва.

т.Бондаренко А.Д. Продолжаем работу сессии. Слово предоставляется редактору газеты "Сумщина" т.Бойко.

т.Бойко В.М. Товариші депутати, перш за все я дякую за надану вами можливість для інформації про думку колективу.

т.Бондаренко А.Д. Я извиняюсь, но у нас тут запрос лежит. Разрешите я прочитаю, чтоб он пошел в работу.

"Председателю Сумского областного Совета народных депутатов т.Бондаренко А.Д. Убедительно настаиваю на том, чтобы на этой сессии т.Петрусенко А.К. зачитал мой депутатский запрос, поданный на шестой сессии 2 июля 1991 года, и проинформировал о ходе работы по пуску песколовки-жироловки на Шосткинском мясокомбинате. Депутат по избирательному округу № 64 Шашков".

Я просил бы Анатолия Кондратьевича подготовиться по этому вопросу.

Пожалуйста, т.Бойко.

т.Бойко В.М. Останні політичні події, маю на увазі не тільки Москву і Київ, а й Суми, внесли помітні корективи в наше життя. Змусили кожного, в тому числі й журналістів, по-другому подивитися на речі, переосмислити, переоцінити дещо з того, що раніше не піддавалося навіть найменшому сумніву. Переоцінка цінностей – явище нормальне. Не топтатись на місці, а йти вперед. Єдине – аби воно не відбувалося в таких екстремальних умовах і головне, щоб не позначалось негативно на долях людей. Говорю це з гіркого досвіду нашого колективу.

Олександр Данилович доповів тут в принципі цілком об"єктивно, на мій погляд, повно. Я хочу дати деякі уточнення. Після того, як було припинено випуск обласної газети "Ленінська правда", як виявилось, основним засновником був обком партії. Ми зібралися на збори і вирішили обговорити, що ж робити далі.

Вирішили створити нову газету "Сумщина". Чим ми керувалися? Насамперед Законом про пресу, здоровим глуздом, що людям потрібна обласна газета. В області є сім'ї, де "Ленінська правда" була єдиним джерелом інформації, в силу того, що зросли ціни на папір.

Вирішивши випускати цю газету, звернулися в той же день в обласне управління по пресі зареєструвати, але оскільки вже не діяв Закон про пресу союзний, дали нам тимчасовий дозвіл на випуск і письмове запевнення про те, що нас зареєструють, як тільки буде закон про пресу. Як тільки Закон союзний попав в перелік законів, що поширюються на Україні, нашу газету було зареєстровано.

В той же день, коли ми проводили ці збори, вирішили звернутись до обласної Ради з пропозицією виступити співзасновником. Чим керувалися в даному випадку? Насамперед тим, що обласній Раді, очевидно, потрібна своя трибуна, з якої б вона могла сказати людям, чим вона займається, що вона планує і т.д. Власне, весь комплекс питань, над якими працюватимете ви, товариші депутати. Є колектив, який може і хоче робити газету, є відпрацьована система випуску, розповсюдження і т.д. Весь цей механізм з найменшими затратами міг би налагодити випуск газети разом з обласною Радою.

Що це буде за видання? Перш за все колектив категорично виступив проти, щоб це був орган обласної Ради. Ми вже налякані одним органом. Не хотілось, щоб кожний інструктор командував, яке розпорядження ставити в номер, а яке ні. Тому орган відпав зразу.

Є два варіанти, на яких зійшовся колектив – це громадсько-політична газета або газета обласної Ради. З точки зору читабельності і журналістики краще залишити "громадсько-політична газета" з двома співзасновниками. З точки зору престижності – це для вас депутатів, газета обласної Ради. Як ви вирішите, так і буде. Колектив не проти ні того варіанту, ні другого.

Виникало питання з приводу сумнозвісного ІКЧП. На зборах колектив дав принципову оцінку колишньому керівництву газети в тих питаннях, вирішив за неможливе перебування окремих журналістів на керівних посадах редакції, які

підтримували дії колишнього керівництва. Обрав нових товаришів, відмовився від ідеологічного багажу "Ленінської правди", але не відмовився від користування майном, оскільки там немає жодного карбованця партійних коштів. Там тільки кошти, зароблені колективом. І на кошти, які залишилися на рахунку. Що це за кошти? Олександр Данилович говорив. В перерві питали мене, чи є документальне підтвердження, що немає партійних коштів. В бухгалтерії є документи, які підтверджують, що там немає партійних коштів.

Я не буду говорити про ті умови, в яких нам доводиться сьогодні випускати газету. Я думаю, хто читає зараз "Сумщину" і читав "Ленінську правду", може порівняти. Це відповідь т.Коваленку, який говорив, що вона не змінилась. Вона змінилась. Може не настільки, як хотілось би і колектив це розуміє. Давайте дамо колективу час для того, щоб вдосконалити її. Прагнення в колективу робити нову газету є. Якби ще ми могли мати нормальні умови, то вона була б набагато кращою, ніж вона є сьогодні. Мені легше сьогодні агітувати за свою газету тому, що вийшло вже 25 номерів і люди подивились на них і могли оцінити. Правда, не всі однієї думки.

Одні говорять, що це перефарбована "Ленінська правда", інші, що перекинулась до демократів в негативному розумінні. Треті байдуже сприйняли.

З юридичної точки зору. Ми звернулися до передплатників, хто не хотів би отримувати "Сумщину" замість "Ленінської правди". Ніхто не звернувся. В принципі передплатники не заперечували про те, щоб цю газету отримувати. Після реєстрації ми одержали вже індекс, за яким оголосили передплату на наступний рік. За неперевіреними даними на сьогоднішній день десть 17 тис. передплатили. Це більше, ніж інші обласні видання, разом узяті. Тобто, читач своєю передплатою голосує за "Сумщину". Давайте не будемо його розчаровувати.

За дорученням колективу хотів би звернутись до вас з проханням підтримати нашу пропозицію про співзасновництво і затвердити редакційний статут. Я розумію, що трихвилинною інформацією я не відповів на всі ваші запитання і тому готовий відповідати.

т.Бондаренко А.Д. Скільки минут на вопросы дадим?
/Из зала: Пятнадцать, десять/.

Давайте десять минут. Нет возражений?
Включите второй микрофон.

т.Рыбалко В.Д. Шановний Віктор Михайлович, переді мною газета "Сумщина", але я вже сказав, що це фіговий листок "Ленінської правди".

Номер один "Сумщини" і "Ленінська правда" за 27.08. цього року. До наших читачів. Шановні читачі, ви тут пишете. Послідовно будете принципи демократії відстоювати, здорові сили, захист трудящих "Сумщини" і т.д. Цілий ряд запитань. Це скільки послідовно, хто здорові сили, деструктивні. Ми знаємо, кого ви мали на увазі. Від кого ви будете захищати трудящих Сумщини? Ми всі знаємо, що захищають тільки закони і трудящих, і вас, і нас, а не якась газета. Різдв'яне побажання газети "Сумщина" рішуче позбутись ідейних постулатів, стереотипів минулого. Хто вам раніше не давав позбуватись оцих стереотипів минулого? Для цього ви маєте колектив журналістів, які є компетентні в різних галузях.

Хто журналіст Сіряченко, який тільки те й говорив, що компартія не винерпала всіх своїх можливостей? Мені зовсім не зрозуміле ваше звернення до читачів.

т.Бойко В.М. Я зрозумів, що основне питання, хто не давав позбутись стереотипів минулого. Я думаю, що той, хто й вам не давав. Я не думаю, що ви народились таким демократом, яким ви є сьогодні. Хтось прозрів раніше, як ви, хтось прозрів пізніше, як я. То чому ви забираєте в мене право на прозріння? Від кого і як ми будемо захищати? Тими способами, які має газета, керуючись здоровим глуздом і Законом в першу чергу.

т.Левицкий О.В. Скажіть, будь-ласка, крім того, що є суд, є якесь покавання за дії, за мовчання, но є каяття. Крім того, що звернення було, оце рішення зборів, де ви засудили своє керівництво. Воно десь друкувалось? Це перше. Друге питання. У вас серед журналістів, наскільки я знаю, були члени Комуністичної партії. Вони вийшли з Компартії чи просто їх заборонили?

Була хоч одна заява про те, що я виходжу з партії?

Третє. Ви назвали цифру 17 тис. Наскільки я знаю, на перше число було 7 тисяч. Наскільки я знаю, рентабельною стає газета, коли передплатників більше 40 тисяч.

Значить, всі ті збитки, які буде приносити газета, виконком буде покривати. Тоді ми знову ставимо в нерівнозначні положення і позиції всі інші газети.

Чому б нам не підтримати іншу газету? Ви так часто міняєте шапку. То була комуністична, то незалежна, тепер обласної Ради. Ви говорите, що читач щось там не відповів, а тепер читач підписується на незалежну газету, а до нього буде приходити газета обласної Ради, а він буде проти.

т.Бойко В.М. Давайте, я відповім вам з останнього. З приводу незалежної газети, комуністичної. Після того, як було заборонено діяльність компартії, припинила своє існування і газета "Ленінська правда" як орган обкому партії, засновником якої він був. З комуністичним ми закінчили. Заснувавши свою газету "Сумщина", і дійсно, ні в кого не маючи ніяких претензій на співзасновництво, ми випускаємо зараз нашими переконаннями громадсько-політичну і незалежну газету. З приводу незалежності. І ви, і я розумію, що незалежної газети в світі існувати не може. Незалежна ось в якому плані, що ми сьогодні незалежні ні від Ради обласної, ні від міської, ні від Руху, ні від СНУМу, ні від підпільного обкому. Хтось тут говорив, що такий є. В цьому плані незалежні, а так ми від всього залежні – від читача, передплатника, зв'язківців, поліграфістів і т.д. Після того, як ми змінимо статус наших співзасновників, тобто, поряд з колективом журналістським, який є сьогодні єдиним співзасновником, стане обласна Рада, засновник вправі внести зміни в статут газети.

Позицію колективу я вам сказав. Ми не проти залишити громадсько-політична газета, виключити слово незалежна, бо вже ми будемо залежні від обласної Ради, або як компромісний варіант тому, що частина депутатів наполягає, щоб газета стала органом обласної Ради. Так от, щоб не органом, а все-таки газетою. Це як компромісний варіант. Я не думаю, що зміна цієї вивіски дуже вплине на читача. На читача скоріше вплинуть матеріали, які друкуватимуться в цій газеті. Це перше питання.

Друге. Друкували ми звернення, рішення своїх зборів - ні. В зверненні до читачів ми своїми словами написали все те, що записано в рішенні зборів. Ну, правильно ми зробили чи неправильно? Ми може багато чого зробили неправильно тому, що в тих умовах, в тій ситуації важко було визначитись.

Про членство в Компартії. Е частина людей, які подали заяву про вихід з Компартії, а частина - припинила своє членство в зв'язку з заборонаю.

До сьогоднішнього дня газета сама себе годувала. Жодного карбованця дотації ми не використали. Ті 100 тисяч, які перерахував облвиконком, не використані, можете забрати їх хоч завтра. Але очевидно з Нового року в зв'язку з підвищенням тарифів на папір, поліграфію, зв'язок ми самі не виживемо. Е варіант такий, щоб підняти ціну на газету, але це не найкращий варіант, щоб взагалі людей позбавити друкованого слова. Очевидно, нам треба буде шукати якогось спонсора, співзасновника і т.д., хто б нас в першу чергу міг підтримати матеріально. Який це буде розмір, я не готовий сказати.

т.Закрой В.Н. Віктор Михайлович, справа в тому, що коли ви перезаснували газету, то зразу провели справу по приватизації тому що, наскільки мені відомо, то майна в вашій редакції щось на 30 з лишнім тисяч. Чим ви керувались, проводячи приватизацію? Це по-перше.

Друге питання. В яких співвідносинах тепер буде обласна Рада, якщо вам вкладе кошти і ви, як редакційний колектив у цій власності?

т.Бойко В.М. Щодо майна, є основні фонди і малоцінний інвентар. Керувались ми перш за все здоровим глуздом. Було прийняте рішення обласної ліквідаційної комісії про передачу нам майна. Ось цим документом ми й керувались. Оскільки ми обласна організація, за розпорядженням т.Кравчука ми повинні підпорядковуватись обласній Раді, обласній ліквідаційній комісії. Ми і керувались цим документом.

т.Дубровская С.М. Шановний редактор, коли ви складали статут новий, чи враховували ви те, що ви будете співробітниками з обласною Радою?

т.Бойко В.М. Перший варіант статуту, який приймався на зборах, цього не передбачив. Ми робили статут для єдиного колективу - засновника. Але в кінці залишили приписку. У випадку, коли з'явиться в нас співзасновник, він вправі вносити свої зміни в статут. Потім, якщо вже ми досягнемо домовленості про співзасновництво, то з'явиться ще два документи, які будуть регулювати наші відносини - це програма діяльності газети і договір між співзасновниками.

т.Дубровская С.М. Якщо ви враховували, що ще у вас співзасновників немає, скажіть будь-ласка, на якому юридичному, моральному праві ви зараз претендуєте на ті гроші, які були зароблені "Ленінською правдою", якщо ви зовсім нова газета? Адже на народну освіту, коли треба було на школу 150 тис.карбованців, то обласна Рада не знайшла, так, як і міськрада. 300 тис.карбованців вже заділ для нормальної роботи школи.

т.Бойко В.М. Я не хотів би відповідати за обласну Раду і міську. Я вам відповім за газету. Із тих 380 тис.крб., які є сьогодні в нас на рахунку, це гроші 210 тис.крб. передплатників, і ми навіть вважаємо своїм моральним і професійним обов'язком віддати людям продукцію, за яку вони заплатили гроші. Це перше.

Друге. Моральне право колективу, який працював і заробив ці гроші, мабуть розпорядитись цими грошима не в своїх особистих вузько-відомчих інтересах колективу, а в інтересах загальної справи, якою ми вважаємо випуск газети.

т.Коваленко Л.А. Насколько я понял, у вас было два выбора. Либо вы остаетесь газетой независимой общественно-политической, либо вы становитесь газетой областного Совета, исключая слово орган. Скажите, пожалуйста, вот в этой ситуации, в которой мы все с вами очутились, не является ли более удобной позицией остаться газетой независимой общественно-политической. Ни от кого не зависит и снять вот такое напряжение.

т.Бойко В.М. Отвечаю на первый вопрос. В принципе вариант, что мы останемся областной независимой газетой с единственным учредителем - коллективом, наверное, в силу тех причин, о которых я говорил раньше, мы не потянем газету. Нам не обязательно, чтобы это был областной Совет, может это будет совет

агропромислових формувань області, союз кооперативів чи ще хто-то. Варіантів багато, але кого-то нам потрібно шукати для того, щоб ми могли впевненіше себе почувати.

т.Бондаренко А.Д. Я не можу зрозуміти ці роздуми. Обласній Раді потрібна газета? Потрібна. Але давайте з цього виходити. Ну, давайте залишимося без газети, прес-центр організували. /Запис перервана/.

/Продовження записи/.

т.Бондаренко А.Д. Прес-центр організували з двох осіб. Газети не буде. Будемо глухі, німі і сліпі.

т.Бойко В.М. Все залежить від вас, депутатів. Ми готові залишитися незалежними.

т.Бондаренко А.Д. Час ваш вийшов за питаннями. Спасибі. Слово надається для обговорення цього питання депутату Самардаку А.Ф.

т.Самардак А.Ф. Я даю інформацію по виконанню доручення комісії і по тій зустрічі, яка була в мене і з т.Лаврика В.Б. з редакцією газети.

Розглянувши всі документи і одержавши відповіді на мої запитання, а засідання велось ще більше години, я вийшов з такою думкою і хочу її довести вам. Безумовно, що те, що було до майдану і те, що після майдану – це дві різні ситуації. До майдану одна частина думала, що сприятиме другій, збереже як кажуть свої привілеї, а після майдану зрозуміли всі, що це є утопія. До майдану одна газета, маючи своє тіньове бюро – "Добрий день" одне віддавала, друга газета, маючи своє політбюро – "Ленінська правда" віддавала другу. Після майдану "Ленінська правда" пережила шок, операцію, зробила реанімацію, стала на ноги і стала працювати. "Доброму дню" ще треба звільнитись від цього тіньового політбюро. Газета тенденційна.

Якщо буде потрібна наукова конференція для сумських депутатів і тих виборців, які мене висунули, я можу дати всі докази, яке зараз зло після майдану. Ті самі, які боролись до майдану, наносять місту Сум, продовжують ту політику, як проковтнувши кістку або лом. /Шум в залі/.

Тому, я прошу не заважати, позиція моя така. По-перше, тільки конкуренція і тільки читач повинен вирішити, бути "Доброму дню" обласною газетою, чи "Сумщині".

Тільки дві газети дадуть можливість відповісти на це питання. І тільки дві газети покажуть, чи відійде політичне бюро "Доброго дня" від нього, чи звільниться редакція "Доброго дня" від свого політбюро.

Тому я пропоную голосувати за те, що написано в цьому рішенні. Це є прогресивно, це є реформаторськи.

т.Маслак М.М. Вперше на виїзній комісії в Конотопі, це було місяців чотири тому, я заявив про те, що Раді потрібна своя газета. Щоб мені не дорікали в тому, що я не хочу, щоб у Раді була газета. Я постійно боровся, щоб газета обкому партії не була зв'язана з газетою обласної Ради. З цією позицією я виходив на перше засідання бюджетної комісії, де просив, щоб уже в бюджет 1992 року ми заклали такі кошти для своєї газети.

Другий момент. Я не зміг задати питання шановному редактору. Я не розумію, це була насмішка, чи оговорка. Керівник газети партійний, "Ленінська правда", який робив її зміст, обличчя, був відповідальним секретарем, а тепер обраний редактором. І заявляє, що колектив перебудувався. Він зробив висновки керівникам і мене з першого керівника зробив найпершого. Я не розумію – це оговорка, чи це насмішка.

Слідуючий момент. Я розумію цитату з промови Віктора Михайловича. Журналіст не помідор, він не може бути зеленим, через ніч жовтим, а потім красним. Ми знаємо, як журналіст проносить свою ідеологію через все життя. Не що інше, як ідеологічна одиниця номер один, є газета. Вона такою була, починаючи з трактовки всього життя, з Леніна, з кого захочте. Вона такою і залишається. Якщо нас хочуть сьогодні трошки болванити, то, вибачте. Я ще раз говорю за газету, але ж нехай цей колектив перебудується, нехай цей колектив визначиться. Я знаю, там куча наших недригайлівців – і Тимченко, і Науменко, і цей же самий Бойко і так далше, і тому подібне. Тому я вас, шановні, прошу проголосувати совістю, не законом. Я розумію, що таке переоцінка цінностей в технології, в організації і що таке в ідеології. Попробуйте владу Никанора за одну ніч чи за один день перебудувати!

т.Елишевич Г.Л. Ви розумієте, що ми робимо? Спочатку завжди звучить Інформація, а потім обговорення. Якщо народний депутат Козін має Інформацію, то ті, які хочуть виступити, мають врахувати і цю Інформацію, а ми позбавляємо такої можливості. Я вважаю, було б логічно спочатку заслухати Інформацію, а потім завершити обговорення.

т.Козин Э.Г. — народный депутат СССР.

Уважаемые коллеги, одним из сложнейших вопросов является тот, который мы рассматриваем. В связи с Законами, действующими на территории Украины, я проводил депутатское расследование по газете "Сумщина", "Ленинская правда". В результате рассмотрения деятельности газеты "Ленинская правда" я подготовил письмо прокурору с вопросом о приведении в соответствие всего комплекса вопросов, связанных с ликвидацией компартии и ее структур, с ГКЧП и принять меры прокурорского реагирования. В результате этого письма возбуждено уголовное дело. В результате рассмотрения уголовного дела, которым неоднократно подтвердил прокурор города т.Курило, будут рассмотрены все вопросы, связанные с "Ленинской правдой", начиная от "Ленинской правды", "Сумщина", "Сумы и сумчане".

Мой смысл выступления в следующем. Да, областная газета крайне нужна и для областного Совета, и для областных структур, и как, по крайней мере, конкуренция "Доброму дню". Но мне совершенно непонятны многие вещи. Подписчики "Ленинской правды", и я в этом числе, получают "Сумщину". Ни один юрист не скажет, что это правомерный законодательный процесс. Единственно, что могла бы "Сумщина", это выходить, но поступать только в розницу. Дальше. Можно было оставить "Ленинскую правду", но при этом изменить учредителя. Дальше. Совершенно неясен и не решен вопрос всех нормативных и законодательных актов, связанных с "Ленинской правдой". Ликвидация "Ленинской правды" должна проходить созданием ликвидационной комиссии, которая бы рассмотрела все имущественные и трудовые споры, которые могли возникнуть, удовлетворить их. После этого распустить коллектив редакции и на этой основе создать любую другую газету, какую захочет коллектив.

Дальше. Совершенно непонятным становится вопрос по регистрации. С какого числа зарегистрирована газета "Сумщина" и

совершенно непонятно, с каким превышением и каких полномочий начальник областного управления по печати т. Левада дает распоряжение о печатании газеты — незарегистрированной "Сумщины". Это является правовым нигилизмом.

Дальше. Совершенно непонятно финансовое положение газеты "Сумщина". На момент ее регистрации здесь вас несколько вводили в заблуждение, основателем газеты "Сумщина" является коллектива союза журналистов и трудовой коллектив данной газеты. В результате регистрации или открытия расчетного счета на этой расчетный счет было положено ноль рублей, ноль копеек и на протяжении почти месяца на этот счет поступило 14 тысяч рублей. Совершенно непонятно, как относится к хозяйственному праву главный бухгалтер и как к этому относится редактор. Ведь всю ответственность за финансовое нарушение несет главбух и вместе с ним первый редактор. Мне совершенно непонятно, на основании каких распоряжений и по чьей команде и по чьей воле переданы фонды по бумаге на эту газету, на которой расчетный счет стоит ноль рублей, ноль копеек. Мне совершенно непонятно, как исходя из того, что на расчетном счете ноль рублей, ноль копеек, почему она обеспечена полиграфической мощностью и кто будет оплачивать заработную плату работникам типографии, когда на счету две недели назад было 14 тыс. рублей. Мне совершенно непонятно об "яснение т. Мартыненко о том, что коллектив редакции газеты "Сумщина", получает заработную плату за счет фонда "Ленинской правды". Да, за август месяц была выплачена заработная плата. После этого прекращена "Сумщина", но на каком основании выплачивалась заработная плата работникам "Сумщины"? Это опять является вопросом для правоохранительных органов. Мне совершенно не понятно обращение коллектива редакции "Сумщины" к подписчикам, в котором высказывали такую мысль, о которой сейчас тут рассказывали.

Главный смысл, что мы вам предлагаем "Сумщину". Это обращение по типу одесского анекдота. Есть четкие правовые нормы, которые четко регламентируют эту деятельность.

Мне совершенно не понятна правомочность решения исполкома т. Бондаренко, которое находится здесь у меня. Называется оно "Розпорядження виконавчого комітету" и которое гласит следующий пункт: "п.5. Передати на основні фонди колишньої

газети "Ленінська правда" в сумі 54411 рублей, в тому числі дві автомашини, загальною сумою 17 тис. карбованців, а також малоцінний інвентар на суму 33277 карбованців і фонди на папір у власність редакції газети "Сумщина".

У нас на Україні об'явлен мораторий на передачу власності. Сейчас подготовлен только проект Закона о собственности. Это говорит о юридической безграмотности тех юристов, которые просматривали и подготавливали данный документ. Совершенно непонятно, как можно передавать в собственность. Это подписано первым заместителем председателя областного Совета, председателем ликвидационной комиссии, когда решением сессии областного Совета еще не принято имущество партии на свой баланс. Уже создана ликвидационная комиссия и уже делят. Мало того, что передают в собственность. Мне совершенно непонятно, как можно эти вещи допускать, как, мне непонятно, юридическая служба, которую возглавляет т.Спивак. Сказано т.Мартыненко, что все решения согласованы с юридической службой. Это готовил т.Заяц, согласовано с т.Кравченко. Я считаю, в первую очередь наводить порядок в облисполкоме в юридическом отделе.

Следующий вопрос. Мне непонятно, на каком законном основании газету финансировал т.Сергеев - национальный банк. Является ли достаточным основанием для Сергеева решение исполкома областного Совета от 25.09.91 № 160-р и как думает т.Сергеев Анатолий Петрович возвращать деньги на арестованный счет после прекращения действия п.4 и 5 данного распоряжения. Анатолий Дмитриевич отозвал свое распоряжение.

Я думаю, что все это позволяет сделать следующие выводы. Не уронят ли лицо областной Совет и депутаты областного Совета, если сейчас профинансируется газета, по которой возбуждено фактически уголовное дело?

Второй вопрос. В связи с тем, что я сказал, я сейчас сделаю депутатский запрос т.Кравченко - областному прокурору. Прошу дать правовую оценку учреждениям и деятельности газеты "Сумщина". Все документы, связанные с этой деятельностью и учреждением этой газеты, находятся в банке, областном управлении по печати и коллективе данной газеты. Второе. Дать правовую оценку пунктам 4 и 5 решения облисполкома и самому решению облисполкома от 12.09.91 № 161, подписанного т.Бондаренко.

Дать правовую оценку первому заместителю председателя облисполкома т.Бондаренко в связи с подготовленными документами и юристам, которые готовили данный документ. Третье. Дать правовую оценку должностному лицу - начальнику областного управления национального банка Украины т.Сергееву в связи с финансированием газеты "Сумщина" по распоряжению т.Бондаренко из арестованного счета "Ленинской правды". Прошу дать правовую оценку руководителю областного управления по печати т.Леваде в связи с его распоряжением печатать газету "Сумщина", не зарегистрированную на тот момент.

Я прошу ответ прокурора по этим вопросам дать в устной форме на этой сессии, а мне предоставить письменный ответ.

И последнее. Тот вопрос т.Мартыненко поднял об опечатавании "Сумщины". Никакого опечатавания "Сумщины" ни мной, ни Баштовым не было. В соответствии с распоряжением Президиума Верховного Совета Украины и временным регламентом комиссии по расследованию была опечатана партийная собственность. Все претензии, а именно мои претензии к "Ленинской правде", которые были рассмотрены в суде, в размере 30 тыс.рублей будут адресованы ликвидационной комиссии, которая будет рассматривать все вопросы, связанные с "Ленинской правдой".

Благодарю. И поэтому я предлагаю п.7 данного проекта решения записать так: создать газету областного Совета народных депутатов и провести подготовительные работы, связанные с созданием этой газеты. Спасибо.

Депутат не представился. Я згоден з тим, що говорив Козін, я згоден з тим, що наші юристи, наші виконкомівці дуже погано працюють, я згоден з тим, що ми повинні приймати відповідні рішення, але я за те. Я виступав проти цієї газети декілька років і відмовився друкуватись в ній три роки. Я правда тільки нагадав би, що "Червоний промінь", так само, як "Ленінська правда", з тією самою редакцією Фадеева, як тільки попадалась якась демократична думка, так само її перечеркували і не друкували. Я можу це сказати Фадееву, Чернову і Іншому. Коли говорять про "Добрий день" - та сама редакція. Вони теж пристосованці. Я, можливо, відкидаю Федорину. Так що давайте дивитись об'єктивно. Я відмовлявся друкуватись, а тепер буду друкуватись в цій газеті.

Для чого нам потрібна газета? Газета нам потрібна для Інтелігенції. Багато нашої обласної Інтелігенції відмовлялось, коли "Ленінська правда" була органом партійним. Ми рубаємо наших майбутніх вчених кандидатів наук, в яких немає публікації. Я б ще хотів сказати. Зараз у нас кандидатами в Президенти є різні люди. Серед них і Чорновіл. Він більш демократично поступає від інших депутатів України і Союзу і просто згоден, щоб виходила ця газета обласної Ради.

Депутат Шпетная А.И., избирательный округ № 113.

Я проти того, щоб раніше часу шельмувати газету і її журналістський корпус. Я за те, щоб кристи вірно розібралися в усьому. Згодна з депутатом Маньком, але шельмувати раніше часу не треба. І не можна всю роботу газети і її журналістського корпусу розглядати крізь призму отих трьох днів.

Справа в тому, що всі матеріали путчистів, як ми говоримо, друкувала не тільки наша "Ленінська правда", а всі газети, які тільки виходили в країні, і ніхто не кричить про те, що давайте зараз всі ці газети закриємо.

Журналістський колектив, редакція газети зробила певні висновки. Ми бачимо на сторінках альтернативні матеріали друкується і читачі з великим задоволенням читають цю газету. Давайте врахуємо і інтереси багатьох виборців. Давайте пригадаємо один з номерів "Сумщини" як доказ того, що я тільки що сказала, коли відбувся тут в Сумах.

18 вересня мітинг і на ньому все після того, як ми розіхалися з сесії, виступали депутати обласної Ради і народні депутати. Всі їхні думки газета все-таки надрукувала і надруковала слова шановного депутата Козіна про те, що обласна Рада, яка підтримала своїми діями злочинні дії свого керівника, теж є злочинною. І ось ми отут всі злочинці сидимо і по логіці т.Козіна злочинцями є і депутати Верховної Ради. Давайте добре подумаємо і дамо змогу журналістському колективу проявити себе. Я за те, щоб газета "Сумщина" була газетою обласної Ради.

т.Бондаренко А.Д. Я, товарищи, хотел бы так поставить вопрос – нужна областному Совету газета или нет? Это первое. Второе. Я не хотел бы, чтобы ту борьбу, которая была до того, продолжали и после сегодняшнего дня. Я расцениваю пока это

дело как сведение счетов. личных с газетами. Мы сейчас будем здесь счета сводить, а журналистский коллектив уйдет и скажет: "Мы организовали газету, все там юридически правильно, мы работали сами. Как работали сами, так сами и будем выпускать". А областной Совет потом будет создавать новую газету, а сделать это не так просто.

Мы сейчас тут легко все рассуждаем. Те виноваты, или другие, но 19 никто в Сумах не организовал митинга крупного со стачкомами. Поэтому давайте кончать это 19, а начинать работать. Если есть какие-то сомнения в отношении деятельности, то давайте примем такое решение. Газету областного Совета организовываем, авторский коллектив согласен, 100 тысяч там наших лежит. Учредительный взнос мы сейчас этот утвердим, назначим группу специалистов, чтобы посчитали, чьи там деньги, чтобы там спора не было. Идет следствие. А следствие — это еще не значит, что все виновные. Еще есть презумпция невиновности. Да, будет там кто-то виноват. Будет отвечать перед законом. Зачем же перекладывать виновность одного-двух человек на весь журналистский коллектив, на всю республику? Зачем мы сегодня людей обвиняем? Будет виновный, получит по заслуге. Лицо наше, я думаю, нормальное будет. Мы идем сознательно на это дело. Люди хотят работать, пусть работают. Какая газета будет, у нас всегда будет время послушать редактора, посоветоваться, упрекнуть, а может, мы его хвалить будем. Почему мы сегодня говорим сразу уже, что газета не такая? И самое главное. Есть газета городского Совета — хорошо. Она, теперь говорят, областная. Хорошо, будет вторая газета. Будем читать одну газету — будет мысль, будем читать другую — будет мысль, будем сопоставлять.

Вот так бы я рассуждал. Давайте уточним тонкости, потом будем голосовать. Мы утверждаем сегодня областную газету, наделяем ее фондом. То, что я подписал, я не отказываюсь. Счет сегодня закрыт. Ликвидационная комиссия есть. Дальше, когда будем о партийном имуществе говорить, мы обсудим это. Инвентаризацию сделаем и поступим по закону, но не надо сводить счета. Вот и все.

... Мы закончили, давайте голосовать. Тов.Козину мы слово дали. Пожалуйста, по одному вопросу.

т.Козин Э.Г. Мы избрали новый состав исполкома, обновили Совет. Стоит ли сейчас, в данной сложнейшей политической ситуации, взять на себя ответственность, связанную с газетой "Сумщина"? Или подождать, пока пройдет следствие, принять на баланс эту газету и помочь ей? Нам нужна областная газета. Чистая. На нормальной правовой основе. Я обращаюсь к коллективу "Ленинской правды". Я буду очень благодарен, если сегодняшнее мое выступление вы напечатаете дословно.

т.Бондаренко А.Д. Эдуард Геннадиевич, я думаю, что вы понимаете, что значит-подождать с газетой. Это значит - лишиться газеты. Если мы подождем еще два месяца, то газета распадется, люди разойдутся. Мы идем к этому с открытым забралом. Мы здесь ничего не темним. Если есть виноватый, то его отдадут под суд. Такое может быть в любом коллективе. Причем тут лицо всего органа? А может, он еще не будет виноват. А мы сегодня уже не персону, а целый коллектив делаем виноватым. Кто дал нам такое право?

т.Сумбатов Р.А. Прежде чем перейти к голосованию, я должен сказать, что поступил ряд вопросов. Тов.Коваленко предложил, чтобы Совет стал учредителем газеты "Добрый день". Тов.Мазной - член союза журналистов и тов.Елишевич внесли предложение назвать газету областного Совета как-то иначе. Например, "Сумські Вісті". Выпуск газеты начать с первого номера, а все остальное оставить так, как у нас в решении. Мы постоянно отходим от утвержденной повестки.

т.Бондаренко А.Д. Представляете, после этих замечаний газета обращается к читателям и говорит, что позавчера была "Ленинская правда", сегодня "Сумщина", а на третий день еще что-то.

т.Елишевич Г.Л. Я висловлю протест голові редакційної комісії. Давайте бути об'єктивними. Давайте подивимось, що там написано. То заявка того товариша, якого ви причитали, а внизу моя приписка. Прошу розглянути дану пропозицію. А він подає це, як пропозицію мою. Ви ж прочитайте уважно!

т.Коваленко Л.А. По процедуре. Я хотел бы попросить вас, Анатолий Дмитриевич... Вчера вы мне сказали, что мне не дано

право комментировать, а сами нарушаете это право. По-видимому, вам комментировать выступление не нужно.

т.Чернявский А.Ф. Шановні колеги, я під час "круглого стола" в відношенні газети говорив і сьогодні вважаю за доцільне децю повторити. Газета "Сумщина" на сьогоднішній день в силах, які ми збираємось захищати, єдине джерело Інформації із області. Я підтримую те, що сказав Анатолій Дмитрович. "Зарізати" цю газету сьогодні неможливо ще і тому, бо йде підписка, є план роботи і так далі. Висловлюючи думку моїх виборців, я і пропоную – газету створити і вона буде основним джерелом Інформації про події в області, країні, обласній Раді для селян і робітників.

т.Бондаренко А.Д. Прежде чем приступить к голосованию... Было два предложения.

т.Кравченко Н.Г. На устный запрос я никакой ответ давать не буду . Пожалуйста, на письменный запрос будет дан ответ. По факту возбуждения уголовного дела. Уголовное дело возбуждено по фактам фальсификации отзывов на обращение ГКЧП. Идет расследование и лица, виновные в этой фальсификации, будут привлечены к ответственности. Это не говорит о том, что весь коллектив виноват.

Второе. Газета в настоящее время образована на основании закона. Другого я ничего не скажу.

т.Козин Э.Г. Я хочу сделать одну маленькую реплику. Я обращаю внимание всех на то, что депутатский запрос в соответствии с законами СССР, которые сейчас действуют на Украине, и прокурор обязан знать, что депутатский запрос может быть подан как в устной, так и в письменной форме. Он подтвердил свое незнание законов.

т.Бондаренко А.Д. Если у вас есть желание вести дебаты с прокурором, ради бога... Встречайтесь после сессии толи в кабинете, то ли за круглым столом и ведите полемику. Зачем вы втягиваете всех депутатов? Прокурор не подотчетен Совету. Зачем все это начинать?

Поступило два предложения Совету. Быть соучредителем газеты и быть создателем газеты.

т.Баштовой В.Е. Я роблю заяву. В зв'язку з тим, що ви порушили мое суверенне депутатське право на виступ, я вам об'являю недовіру. Друге. В зв'язку з тим, що шановний редактор... Предложеніє таке. Я виношу офіційну недовіру редактору такої газети.

т.Бондаренко А.Д. Поступило два пропозиції. Я хотів би друге пропозицію поставити на перше місце, то єсть, щоб газета стала газетою обласного Ради, а не органом. В отношении капітала давайте порадимося, поработаем и на следующей сессии вам доложим, а вы по капиталу проголосуете. Учредительный договор будет вынесен, и мы окончательно примем решение. Кто за такое предложение, прошу голосовать. 97. Принимается решение. Кто против? Кто воздержался?

У меня есть предложение. Пока там будут судиться, делать ревизии... У нас на спецсчете обласного Совета было у "Ленинской правды" 100 тыс.рублей, 120. Я вношу предложение решить, как часть учредительного вноса, чтобы газета могла жить, пока разберутся со всеми этими деньгами. Что с подписчиков брали? Что обком вложил? Чтобы все было по закону. Давайте 100 тыс. дадим, пока разберутся со всем имуществом. Куда закон скажет, туда мы эти деньги и направим.

Кто за такое предложение, прошу голосовать.

т.Маслак Н.М. Якщо я правильно зрозумів, то пункт 7 рішення ми відкидаємо. Він у нас не пройшов. Я правильно зрозумів?

т.Бондаренко А.Д. Он у нас прошел – как газета обласного Совета. Все. Кто за то, чтобы газете передать пока-что 120 тыс. рублей как часть уставного фонда? 104. Решение принято. Рассмотрение этого вопроса закончили.

Нам надо утвердить редактора, коллектив вышел с предложением, чтобы редактором был т.Бойко.

т.Маслак Н.М. По мотивам голосования. Я бы вас понял, если бы мы сразу 7 пункт убрали и начали рассматривать предложения. Почему вы не пошли по абзацам? Кто за первый абзац, за второй и так далее? Сейчас вдруг вырываем третий абзац по Бойко. Я только что спрашивал, ликвидировали ли мы 7 пункт? Вы сказали, да. Сейчас мы переходим к 3 абзацу 7 пункта. Если мы

решили, что даем коллективу подумать, мы готовы дать деньги. Но мы не принимаем этого положения и партийного секретаря, который делал лицо этой газеты, делаем редактором. Он придет и скажет, что выбил деньги, выбил позицию, мы идем правильным путем. Этой идеологической позиции я не понимаю.

т.Бондаренко А.Д. Я понимаю вас. С учетом вашего мнения мы сейчас и будем голосовать. Мы 7 пункт приняли, но в другой редакции. В редакции такой, что газета будет областного Совета. Это первый абзац. Теперь второй пункт. Редакционный устав газеты утвердить. Пожалуйста, что комиссия скажет по этому поводу?

т.Сумбатов Р.А. Те члены комиссии, которые присутствовали на заседании, другого мнения не высказали.

т.Закрой В.Н. Дело в том, что если их составлять в письменном виде, то это значит просто не подготовить....

...это получается просто, что нужно готовить устав. В этом уставе не заложены взаимоотношения между учредителем и учреждаемым. Я понимаю, что будет отдельный протокол, договор и тому подобное. Где оно? Его нет. Есть нерассмотренные финансовые вопросы. Мы что сейчас делаем? Мы учреждаем. Вступаем во взаимоотношения с учреждаемыми.

Мои предложения. Необходимо полностью разработать весь пакет документов для учреждения. Необходимо переработать устав и заложить туда финансовые взаимоотношения. Нельзя говорить, что газета должна быть обязательно убыточной. Областной Совет, вложив деньги, должен получать доход. Все эти вопросы в учредительных документах должны быть обговорены.

т.Бондаренко А.Д. Мы посоветовались и склонны поддержать такое предложение. Давайте доработаем устав и вынесем на следующую сессию. Нет возражений? Мы немного им денег для жизни дали, они работают и на следующую сессию готовят устав. Нет возражений? Снимается вопрос. Теперь о редакторе.

т.Сумбатов Р.А. Было одно предложение. Других предложений не было. Я имею в виду фамилии.

т.Маслак Н.М. Я не считаю, что без коллектива мы можем здесь поднять другую фамилию. Я еще раз настаиваю на том, что коллектив должен реально оценить свою позицию.

Я звертаюсь до депутатів. Якщо ми хочемо отримати криве дзеркало, а газета буде дзеркалом нашої роботи, тоді ви проголосуєте. Але, якщо ви ще раз дасте можливість попрацювати колективу, по цьому питанню, це піде тільки на користь. Я ще раз говорю. Мотив один. Якщо редактор сьогодні виходить і заявляє вам прямо в вічі, що колектив перебудувався, він з мене – головного редактора за всю ту роботу, яку він по партійній газеті зробив, зробив редактора, тоді вибачте мене. Або це оговорка, або це насмішка.

т.Бондаренко А.Д. Позиция депутата есть и такая. Давайте успокоимся. Давайте порассуждаем. Я смотрю, что над этой бедной газетой уже так поиздевались... И запечатывали, и отпечатывали, и с милицией приходили. По-моему, в этом коллективе нервы у людей на пределе. Есть документ. Собрание проходило? Проходило. Избрали человека. Почему мы не должны коллективу верить? Не правится нам Бойко – это другой вопрос. Коллектив же решил.

т.Самардак А.Ф. Ото, що ми говорили про самоочищення, то ... Я підтримую Козіна і Маслака у чому? В тому, що, якщо ми зробили цілий ряд кроків до закону... Немає висновків, які зробила комісія по розслідуванню. Нема? Так от, може статися так, що особистість товариша Бойко буде прямо замінена в оцих подіях і ми тоді станемо в дуже неприглядному виді. Тому я пропоную до висновків комісії утриматись від виборів головного редактора.

т.Бондаренко А.Д. Вся беда в том, что всю жизнь то партия нами распоряжалась, то чекисты. Собрались пьяной компанией и решили за государство, за народ. И мы сегодня берем и вешаем на Бойко ярлык. Давайте, как в мировой практике, не доказано – не преступник.

Депутат Рыжкова Л.Г. Як депутат і як представник спілки журналістів по Сумській області, я була присутня на всіх зборах трудового колективу в газеті "Сумщина", де були присутні також представники міськради та інших альтернативних груп. Там прозвучав дуже інтересний афоризм журналістки однієї. У нас так – півкраїни злочинці, півкраїни герої. Потім все міняється. Коли ж ми будемо просто людьми?

Маленька довідка. Бойка вибрав своїм редактором колектив "Сумщини". Бойко, з 19, як і я, був у відпустці. Ніякого відношення до редакційних матеріалів не має. У мене прохання від усіх журналістів. Не тягнути. Проголосувати за редактора Бойка Віктора Михайловича. Тут прозвучала абсолютно здорова думка про те, що якій бути газеті, вирішувати читачеві. Нехай між газетами буде здорова конкуренція.

І ще одне. Щоб була консолідуюча газета, щоб вона знаходила лідерів. Журналістам формувати громадську думку, знаходити не по чийсь команді, не по якимось-там віянням. В жодній області журналісти не перебувають в такому стані. Говорили про медиків, учителів. Все правильно. Але хочу сказати, хай буде будинок преси. Хай журналісти будуть мати не якісь виняткові, а нормальні умови. Давайте сьогодні зробим те, що велить голос розуму. Давайте сьогодні затвердимо рішення трудового колективу газети обласної Ради "Сумщина" і затвердимо редактора Бойка. Я кажу вам, що він, слава Богу не має ніякого відношення ні до яких путчистських подій.

т.Бондаренко А.Д. Кто за то, чтобы утвердить редактором газеты областного Совета "Сумщина" т.Бойко, прошу голосовать. За - 97. Кто против? 7. Кто воздержался? Нет.

Таким образом, по большинству голосов главным редактором газеты утвержден т.Бойко В.М. Желаем ему, прежде всего, объективности.

Следующий вопрос.

т.Сумбатов Р.А. Восьмой пункт. Поручить облисполкому совместно с исполкомом Сумского городского Совета народных депутатов рассмотреть возможность выделения помещений для работы общественно-политических организаций. Есть добавления депутата Коваленко. После слова "рассмотреть", дописать ... "и решить вопрос". Комиссия согласилась.

т.Бондаренко А.Д. Других замечаний нет? Кто за такое предложение, прошу голосовать. Не каждой общественной организации помещение, а всем одно, где они будут собираться и за которое будут платить.

За - III. Кто против? Один. Кто воздержался? Нет. Принято решение.

Т.Сумбатов Р.А. Казалось бы, мы подошли к концу, но чтобы возвратиться к первому пункту, чтобы одобрить концепцию, я должен зачитать те предложения, которые пришли дополнительно к нашим 8 пунктам. "З метою активізації та поліпшення якості роботи депутатського корпусу пропоную ввести депутатський день щотижня, краще четверг, для депутатської діяльності" – пропозиція депутата Казбана.

Т.Бондаренко А.Д. Этого не было в повестке дня. Его нужно изучить, хотя логика в этом есть. Но нужно посчитать, сколько это будем стоять, кто будет платить, где взять деньги. Надо подумать.

Зачитайте все, чтобы оно у нас было.

Т.Сумбатов Р.А. По концепции, 6 страница депутат Коваленко предлагает... найдите слова: "...для обеспечения действенной самостоятельности Советов базового уровня. Перед этим предлагается... но формируют условия, при которых работа становится малоэффективной...."

Комиссия сочла необходимым внести это в преамбулу решения по концепции.

Далее. После слов: "... орган реализации дополнить фразу"... трансформировать облсовет в координационный орган по реализации законов Украины и других правовых актов республиканских и региональных программ". Появился девятый пункт решения. Имеющиеся наработки и предложения по реформированию облсовета и его органов оформить надлежащим образом и направить в Верховный Совет Украины. Мы сочли необходимым и возможным направить.

Десятый пункт. "В целях повышения эффективности деятельности двух постоянных комиссий, предусмотренных Законом о местном самоуправлении, планирования и законности, а также новой постоянной комиссии по контролю, кстати, мы ее не создали, считать целесообразной работу их председателей на постоянной основе." Предлагается пункт включить, но изучить его для доклада на следующей сессии.

Внести вновь вопрос по территориальным депутатским группам, так как они в такой структуре, как есть, не работают и работать не будут, если не перейдут на профессиональную основу. Поэтому есть смысл без ущерба попробовать это предложение в

качестве эксперимента в этой ситуации. Мы ничего не теряем. Комиссия сочла необходимым изучить данный вопрос и в качестве предложения вынести на следующую сессию.

Депутат Коваленко согласился с таким предложением.

Дополнительных предложений у меня больше нет.

Есть заявление депутата Любчака В.А. Оно тоже об"емное, но поскольку затрагивает обсуждаемый сегодня вопрос и вопрос будущий, мы его разделили.

Мы решили, что редакционная комиссия поработает, чтобы я урывками не читал. Может быть, к следующему вопросу, когда он будет обсуждаться, мы уже подготовим свои предложения.

И последнее. Вы чувствуете, что у нас очень много разногласий в зале. Это говорит о том, как работали сегодня депутаты и как работала комиссия. Ведь 50% членов комиссии не работали. В такой обстановке нельзя работать. Приближается третий вопрос. Я бы просил отпустить членов комиссии, чтобы они безвыходно ловили вопросы на ходу.

т.Бондаренко А.Д. Мы договорились, что все вопросы принимать только в письменном виде. Кто за то, чтобы принять решение в целом, прошу голосовать. 110. Принято решение /прилагается/. Кто против? Нет. Кто воздержался? Тоже нет. Давайте сделаем 10 минут перерыв.

После перерыва.

т.Бондаренко А.Д. Вопрос о стабилизации экономического и политического положения в области обсуждался на прошлой сессии. За это время появились новые документы и Верховного Совета, и Кабинета Министров, да и ситуация изменилась. Есть предложение предоставить порядка 10-15 минут т.Минченко, чтобы он проинформировал о дополнительных мерах, потом оперативно обсудить и принять этот документ, чтобы закончить сегодня сессию.

/Запись прервана/.

После перерыва.

т.Бондаренко А.Д. предлагает провести регистрацию депутатов.

Депутат Лаврик Н.И. ... даже я бы сказал, в критический момент положение в экономике области. Мы, депутаты, вносим такое предложение. В 10-дневный срок вопрос коренным образом доработать с учетом тех предложений, которые поступили в редакционную комиссию. Мы считаем, что очень много здесь неконкретики. Необходимо поработать на местах. Внести эти предложения сходу и уже через 10 дней собраться снова. Внести это первым вопросом. Вообще, вопрос экономики мы рассматриваем в последнюю минуту, вечером. Затем, может быть, вы будете готовы, Анатолий Дмитриевич, предложить сессии кандидатуру на пост первого заместителя председателя исполкома областного Совета. Рассмотреть капитально и принять эту программу, чтобы была настоящая программа выхода из кризиса. Такое мое предложение. Я хотел бы, чтобы его поставили на голосование, а сейчас сессию прервать.

т.Бондаренко А.Д. Хорошо. Есть такое предложение. Давайте так сделаем, только, чтобы опять не было программа одной стороны, программа другой стороны. Я думаю, что 10 дней—это мало. Если мы все время сессией будем заседать... Я думаю, хотя бы дней 15-20. Теперь, давайте так договоримся. 10 дней мы отпускаем на то, чтобы все депутаты дали свои предложения в главПЭУ т.Минченко. Он создаст группу. И где-то через 20 дней собираемся и рассматриваем этот вопрос.

Еще какие есть предложения?

т.Зайцев А.В. —сместа, не слышно.

т.Бондаренко А.Д. Мы здесь не организуем этого дела. Комиссии не будут принимать участия в этом деле. Я знаю. Давайте все, что будет поступать, ^{передадим} в главПЭУ, а потом все это обобщается на комиссиях, комиссии это дорабатывают и опять отдают в главПЭУ. И уже после этого выносим на сессию. Договорились? А исполкому поручим создать комиссию.

т.Черниенко В.В. Есть предложение четвертый вопрос рассмотреть сегодня.

Депутат Фесенко В.М., избирательный округ № 175. Я прошу очень внимательно отнестись к моему предложению. Пока мы будем ждать 15-20 дней утверждения мероприятий по неотложным

мерам по стабилизации экономического положения в области, я просил бы незамедлительно решить вопрос обеспечения сельского хозяйства бензином. Сегодня утром я связался с районом. Приостановилась уборка кукурузы. Урожай по Ямпольскому району - 64 центнера с гектара. Это 212 тыс. тонн зерна вывезти нечем. Больничные машины, скорые помощи заправить нечем, милицию заправить нечем. Нужно поделить и решить вопрос для села срочно.

т.Бондаренко А.Д. Принимается к сведению. Будем все, что можно, делать, но имейте в виду, что положение архисложное.

т.Доляр Г.Я. ... вот эту программу, что нам предлагают. Должна быть в самом начале четко определена задача этих мероприятий. Что мы хотим добиться? Какой экономический эффект будет, если мы скрупулезно все выполним, чтобы потом не было разговоров.

т.Елишевич Г.Л. Я вважаю, ми повинні розумно оцінити ту пропозицію, яка прозвучала в цьому залі щодо того, щоб в останній момент на наступній сесії не кинулись приймати пропозиції до проекту рішення. Тому є така пропозиція. Якщо в кого є зараз думки по поліпшенню становища області, то ці думки подати у голову ПЕУ до наступного засідання і до розгляду на комісіях. Але потім, коли воно вже буде подане, переварене, потім обговорене на комісіях, знов погоджено у голову ПЕУ. Після цього за кілька днів дати нам текст рішення і щоб, якщо хтось захоче щось внести, то тільки по тексту.

т.Бондаренко А.Д. Договорились. Крайний срок сдачи - 20 октября.

т.Сумбатов Р.А. В принципе все дают предложения, которые нашли отражение в наших документах, которые всем разосланы. Я хотел бы так, если останусь членом комиссии или председателем, что у нас есть наработки по третьему вопросу. Чтобы каждый, давая предложения, вписал их в те предложения, которые уже есть. Это облегчит дальнейшую работу комиссии.

С места, не слышно. /О временном статуте газеты "Сумщина"/.

т.Бондаренко А.Д. Давайте сначала по мероприятиям. Мы договорились и этот вопрос закончили. Так? Возник новый вопрос, чтобы сделать временный устав газеты. Утвердить временный устав, пока решаются вопросы с финансами и другие. Давайте примем временный устав, а на следующей сессии его доработаем. Нет возражений? Давайте голосовать. Кто за? Очевидное большинство. Кто против? Нет. Воздержалось 4 человека.

У нас осталось два вопроса. Об имуществе КПСС и доклад комиссии о ходе разбора.

Слово от комиссии по созаконности предоставляется депутату Тимошенко А.И.

т.Тимошенко А.И., избирательный округ № 28. Вы знаете, что в августе т.г. произошли события, которые отразились и на нашей области. Если бы оперативно действовало руководство областного Совета, то этих вопросов, наверное, не возникло бы. Но поскольку сессия не было вовремя созвана, городской Совет Сумской опередил нас и сделал с точки зрения Закона неправомерные шаги.

Мне тяжело говорить по этому вопросу, так как я являюсь еще и городским депутатом, и коренным жителем г.Сумы. Но одновременно я должен стоять, в отличие от органов нашей прокуратуры, на стороне закона.

Я хочу вам зачитать справку "Про стан виконання Указів Президії Верховної Ради України від 26 серпня 1991 року, від 30 серпня та розпорядження Голови Верховної Ради України від 13.09.91, що стосується прийняття обліконкомом на баланс майна колишнього обкому Компартії України". Для виконання Указу Президії Верховної Ради України від 26 серпня 1991 року № 1435-ХІІ "Про тимчасове припинення діяльності Компартії України" обліконком прийняв розпорядження від 28.08.91 за № 136-р "Про взяття на баланс майна, приміщень, транспортних засобів і іншого, що належить Сумському обкому Компартії України", створивши для цього комісію. Управління внутрішніх справ області доручено забезпечити збереження наявного майна і документів. В свою чергу, згідно з рішенням Сумського міськвиконкому від 26.08.91 № 245, майно, будинки, споруди, транспортні засоби та інша власність, що належить Сумському

обкому Компартії, опечатана, взята під охорону, а 06.09.91 міськвиконком прийняв рішення № 247 "Про прийняття на баланс вказаного майна обкому партії". Це рішення міськвиконкому прийняте всупереч згаданому Указу, а також Указу Президії Верховної Ради "Про заборону діяльності Компартії України", розпорядженням Голови Верховної Ради з цього питання, де чітко визначено, що майно, яке належить партійним органам, приймається на баланс відповідними місцевими Радами. Тобто, майно обкому партії, його адміністративне приміщення, партійний архів, автобаза, партійно-політичний центр приймаються безпосередньо облвиконкомом. Незважаючи на неодноразові нагадування Сумському міськвиконкому на його неправомірні рішення і прохання переглянути їх згідно з законодавчими актами, відповіді міськвиконкому не одержано. Рішення до цього часу не відмінені. Робочі кімнати колишнього обкому партії знаходяться в опечатаному стані. Прийнято на баланс тільки партійний архів. Це в значній мірі стримує роботу комісії по прийому майна, та ліквідаційної комісії облвиконкому, вивільненню і працевлаштуванню працівників колишнього обкому партії".

Кстати. Сумский городской Совет, вчера узаконил решение горисполкома.

"Постійна комісія по законності і правопорядку вважає дії Сумського міськвиконкому неправомірними, пропонує відмінити вищезгадані рішення з цього питання".

Облвиконкому потрібно терміново прийняти на баланс майно колишнього обкому відповідно до балансової вартості і наявних відомостей інвентаризаційної комісії. Після цього прийняти відповідне рішення про використання майна, погодивши це на сесії обласної Ради народних депутатів".

Обращался Сумский облисполком в адрес прокурора т.Кравченко. Мы все знаем нашего уважаемого прокурора. У него принято не реагировать, так как это было со случаем блокады. Также он и здесь поступил. Меры реагирования им не были приняты. Вы, наверное, все знаете, какие были законодательные акты изданы нашими законодателями в Киеве, поэтому я не знаю, надо их оглашать или нет? Не надо.

т.Бондаренко А.Д. Я бы просил зачитать распоряжение Кравчука.

т.Тимошенко А.И. "Розпорядження Голови Верховної Ради від 30 вересня 1991 року. В зв'язку з тим, що на місцях є випадки прийняття рішень, які суперечать Указу Президії Верховної Ради України від 26 серпня 1991 року "Про тимчасове припинення діяльності Компартії України" та Указу Президії Верховної Ради України від 30 серпня 1991 року "Про заборону діяльності Компартії України" в частині, що стосується прийняття місцевими Радами на баланс майна відповідних партійних комітетів, встановити:

1. Майно, будинки, споруди, друкарні, транспортні засоби, інша власність колишніх Кримського республіканського комітету КПУ приймає на баланс Верховна Рада Кримської АРСР, обкомів партії – обласні Ради народних депутатів, міськомів партії – міські Ради народних депутатів, райкомів партії – районні Ради народних депутатів.

2. Питання використання майна партійних комітетів, які були утворені на виробництві, вирішуються за участю трудових колективів підприємств і організацій.

Голова Верховної Ради Кравчук".

Я показывал вчера проект решения председателю Сумского горисполкома т.Епифанову, но он сказал, что его выполнять не будем.

Конечно, если прокуратура не реагирует, почему Епифанов должен реагировать?

т.Бондаренко А.Д. Чтобы не накалять страсти. У меня есть такое предложение. Или есть вопросы?

С места, депутат не представился. Может ли облисполком принять решение?

т.Тимошенко А.И. Может, если ему Совет поручит.

Депутат не представился. Мы видим, что в бывшем областном комитете партии размещен городской Совет. Как с точки зрения Закона? Самовольно.

т.Тимошенко А.И. Да, произошел самозахват. Причем, во время этого самозахвата я Анатолию Дмитриевичу неоднократно напоминал, чтобы не было конфронтации. Он мне сказал, что там милиция предупреждена. И все такое.

Я обратился в адрес горсовета. Мне сказали, что там милиция наша. Пасюта, вообще-то, неадекватно ведет себя на своей должности. Непредсказуемо. Я считаю, что в этом здании есть и доля районов. Они обделались немножко. Я не знаю, за чей счет оно все строилось, но думаю, что с районов больше всего забиралось, хотя меня уверяют, что из города больше всего.

т.Тищенко В.Г. Распоряжение Кравчука имеет силу Закона?

т.Бондаренко А.Д. Принято решение о наделении председателя Верховного Совета до тех пор, пока изберут Президента, правом издавать распоряжения. Что он и сделал. Это — законодательный акт.

т.Коваленко Л.А. Тов.Тимошенко, у меня к вам вопрос. Вы нас ознакомили с тем, что нам давно известно, потому, что мы эти документы получили. Но из вашей информации я не понял самого главного. Какова позиция комиссии по соцзаконности?

т.Тимошенко А.И. Было заседание комиссии. Я прочел, что постоянная комиссия по законности и правопорядку "...вважає дії Сумського міськвиконкому неправомірними і пропонує негайно відмінити вказані рішення". Вас не было на заседании. Вы в конце, по-моему пришли.

т.Коваленко Л.А. Прошу прощения. Я не услышал.

т.Баштовой В.Е. Уважаемый Анатолий Иванович! Я думаю, вы, изучая данный вопрос, интересовались позицией прокурора города, теми раз'яснениями, которые он давал юристу облисполкома. Я думаю, их надо привести для полноты и ясности.

т.Тимошенко А.И. Первое. После определенных событий прошлого года, связанных с одним делом, я прокуратуре городской и областной не доверяю. Второе. Благодаря их связям с той прокуратурой, которая была. Руководством — Потебеньком и Васильевым. Я больше доверяю юристам облисполкома, которые пытаются помочь нам, все время сидят здесь, чем прокуратуре. Время показывает, что я был прав.

Я с прокурором города по этому вопросу не беседовал. Я пользовался документами Верховного Совета УССР.

т.Бондаренко А.Д. Мы, наверное, дадим слово прокурору.

т.Кравченко Н.Г. Во-первых, я не знаю, почему Анатолий Иванович не владеет обстановкой в этих вопросах, если он разбирался. Мы не наделены правом вынесения протестов на решения Советов. В связи с этим после поступления письма из облисполкома прокурором города было внесено представление в Сумский городской Совет об отмене незаконно принятых решений. Это представление не рассмотрено. Оно должно было быть вынесено на вчерашнюю сессию, но осталось не рассмотренным. Прокуратура реагировала на это с первого момента. Мы не могли вынести протест, потому что лишены такого права, а представление такое было направлено и мною сообщено председателю облисполкома о принятых мерах. Какой еще существует порядок разрешения возникшего спора? В соответствии со статьей 65 Закона о местных Советах и органах местного самоуправления областной Совет вправе принять решение, приостанавливающее действия любого на территории области Совета и обратиться в суд об отмене незаконно принятого решения. Этого не последовало. Поэтому сваливать на органы прокуратуры все, мне кажется, не нужно.

А по поводу того, имеет ли право Кравчук издавать такое распоряжение? Есть Закон от 24 августа этого года "Закон України про надання додаткових повноважень Голові Верховної Ради України". Его распоряжение приравнивается к Закону. Вопросы?

т.Иванов Ю.Ф. Сегодня вы видите беззаконие, которое творится на территории города. Незаконно заселяется здание. Никто не возражает против того, чтобы это здание заселить сегодня горисполкомом, но на установленном Законом основании. Почему вы, как прокурор области, зная сегодняшний конфликт, не подсказали юристу или горисполкому, что, товарищи, действия ваши неправильны?

т.Кравченко Н.Г. Не надо меня упрекать, так как вы не знаете того, что я советовал. Спросите юристов. То, что от меня зависело, я сделал.

т.Бондаренко А.Д. У меня есть такое предложение. Во-первых, я должен вас информировать, что все то, что требуется делать по Закону, было сделано. Исполком принял решение, направил породскому Совету. Городской Совет — должен был рассмотреть, дать ответ исполкому. Он этого не сделал. Мы

написали в прокуратуру. Областной прокурор представил это городскому. Городской прокурор, вы слышали, реагировал. Ответа нет. Пока это идет игра. Причем, раньше она использовалась, как имущество КПУ — для народа. Если кабинеты для ..., я не хочу называть фамилии, для народа, то ...

Поэтому, у меня такое предложение. Мы все время должны работать по Закону. Закон вам показывали, читали. Воробьеву Кравчук не нравится. Он его игнорирует. Но это дело его. Сегодня Кравчук — "найвища посадова особа в республіці. В державі". Вот есть документ. Это последний документ. И не надо нам спорить. Всегда выше последний документ. Кстати, он еще и на Президиуме рассматривался. И Президиум его подтвердил. Поэтому, мы в решении должны подчеркнуть незаконность действий, самоуправство городского Совета. Это первое.

Второе. И самое главное. Это — очень большие ценности. По имеющимся у нас сведениям ценностей этих примерно на 4 миллиона рублей. Самовольно захвачены помещения. Завтра пропадет дорожка ковровая. Каждый метр этой дорожки еще по тем ценам 150 рублей. Кто за это будет отвечать? Ведь мы ставим тех людей, которые несут материальную ответственность, под удар. Там есть завхоз, бухгалтер. А так пришли, расселись и говорят, что они приняли. Никто ничего не принимал.

Мы должны в решении записать, что нужно сделать инвентаризацию. Это народное добро. Все до копейки надо принять. После этого произвести сверку с бухгалтерскими делами и установить, чего не хватает.

Областной Совет является правопреемником этого имущества и мы готовим в газету такое обращение о том, что обком, кому был должен, надо с теми расплатиться.

Третий вопрос. Ни с одной, ни с другой стороны не было приема — передачи. Что-то где-то пропадет. Потом мы начинаем рассказывать, что там были видеосистемы, что там было то и се..., что все партюкраты разворовали, себе позабирали. Чтобы не висело это над людьми, давайте делать по закону. Мы принимаем это имущество. Я беседовал несколько раз с т.Епифановым. Был у меня его заместитель Марков. Я говорил с т.Козиним, я говорил с т.Воробьевым, что вопроса о том, чтобы разместить

здесь городской Совет, ни у кого нет. Это центральная площадь. Мы готовы это рассмотреть. Уважая друг друга, мы решили этот вопрос. Там есть множительные системы и другие. То есть, разногласий в этом вопросе нет, но надо поступить по закону. Там на 4 млн. рублей добра.

Все время нагнетается обстановка. Причем, она нагнетается со стороны Воробьева. Ему на этом деле надо нажать напалат. Он все время говорит, что это политический момент. Я в этом деле никакой политики не вижу. Абсолютно. Если бы одни говорили, что это надо отдать медицине или под школу, а кто-то хочет под танцзал или под кабаре. Еще можно было бы спорить. Была контро одна — стала другая. Поэтому тут никакого политического момента нет. Если кто-то думает, что мы хотим ущемить интересы горсовета, то я вам сказал, как я рассуждаю и думаю, что вы меня поддержите, что часть данного здания надо отдать, чтобы горсовет был в пристойных условиях, и в пристойном месте.

Следующий вопрос. Кроме этого спора, есть еще один момент. Заканчивается строительство здания дома политпросвещения. Общее мнение... я знаю мнение горожан, педагогических работников, наших комиссий. Мы сто лет пытаемся построить дворец пионеров, но это дело у нас никак не получается. Это здание легко сочленяется. Там пробивается дверь, чтобы отдать это здание дворцу пионеров и школьников. То есть, отдать это для детворы. Я думаю, что тут общее мнение, хотя были тоже поползновения устроить там клуб. Я думаю, что надо детям отдать. У нас тоже разногласий нет.

И третий объект. Гараж обкома. Мы так договорились, что сядем, разберемся, по-братски это разделим. Есть нужда городская, есть нужда районов, есть нужда районных организаций. Мы найдем золотую середину. Часть транспорта возьмем, а на базе этого гаража, как предлагал Елифанов, создадим там городскую автобазу. Вчера получил бумагу. У нас сложно с медицинскими машинами. Медицинскую машину больница получает. Пока она ходит — ходит. Как только там что-нибудь случилось — под забор, и машина пропала. Поэтому, была идея создать гараж для медицинских машин, где можно было бы их эксплуатировать и, самое главное, ремонтировать. Такой есть варинат. Для всей области. Как станция технического обслуживания для медицинских машин.

Мы понимаем, что горсовету нужны машины, но это не значит, что там уборщица должна иметь персональную "Волгу". Там есть штаты, какие-то критерии. Мы тоже могли решить, но опять надо, как положено принять. Вот, что я предлагаю. Как комиссия?

т.Тимошенко А.И. Комиссия в принципе согласилась по этому вопросу. Я хотел бы уточнить, потому что прокурор ввел в заблуждение. Есть решение исполкома. Два решения исполкома. Но они были изданы еще до 13 числа. Прокурор имел право их тогда опротестовать, а не вносить представление. Разница - представление не приостанавливает, а протест приостанавливает. Это не было сделано.

т.Коваленко Л.А. Есть иное мнение. Я был вчера на заседании комиссии по законности. Терпеливо ждали. Я зашел, меня спросили, ну как? Я ответил, хорош ли закон, плох ли, но мы его обязаны выполнять. Однако, здесь есть одно но, которое стало известно вчера вечером. Оно известно и т.Прядко, и т.Тимошенко, о котором они скромно умолчали. Надо говорить все прямо. Это "но" заключается в следующем, что повесткой дня Верховного Совета Украины принят вопрос о рассмотрении национализации имущества КПСС-КПУ. То, что мы имеем, может быть, рождалось спонтанно, на скорую руку. Я предлагаю. Проводить инвентаризацию надо, чтобы не разворовали на самом деле. А второе - не гнать лошадей в этой ситуации с тем, чтобы потом не возвращаться. Давайте подождем, что примет Верховный Совет Украины, и вот тогда будем действовать строго по закону.

т.Бондаренко А.Д. Я не возражаю, но сегодня у нас есть документ. Мы рассчитали как ликвидационная комиссия всех работников обкома КПУ, выплатили им зарплату, они сейчас трудоустраиваются. Часть людей оставили. Тех, кто несет материальную ответственность. Я согласен и с вашим предложением - мы должны сегодня сделать инвентаризацию и принять на баланс. Принимает вдруг Верховный Совет решение, чтобы отдать это больницам и школам, мы это сделаем. Но так же нельзя, когда закон трактуется одно, а заходят и разбирают кабинеты. Как уважающий себя руководитель это может делать?

Т.Коваленко Л.А. Я думаю, что мы поступим очень правильно и справедливо. Когда вся эта "кухня" пройдет и когда нужно будет кому-то отдавать, кому-то переводить, чтобы мы этот вопрос рассмотрели с вами на сессии. Обязательно. Потому что, кроме горсовета, нуждаются в помещениях и народный суд, и милиция... Надо все взвесить и рассмотреть.

Т.Бондаренко А.Д. Об этом же и ведется речь. Я не возражаю.

Т.Тимошенко А.И. С учетом мнения депутата Коваленко Л.А. надо менять четвертый пункт, так как здесь записано "облвиконкому після затвердження прийому-здачі вирішити питання про використання майна обкому партії". А он предлагает это сделать Совету.

Т.Бондаренко А.Д. Давайте, чтобы не спорить, подготовим на сессию. У нас сессия будет через 20 дней.

Депутат не представился, с места: У мене є дуже гарна звичка всіх вислуховувати. Я уважно вислухала і представника комісії, і прокурора нашої області. Мене такий подив бере. Якщо прокуратура чогось не може, чого чекати нам на місцях, особливо в сільській місцевості. Короткий приклад. Всі знають, Охтирський район – це нафта. Мабуть, перший приклад на всю область був отакого самозахвату тільки після того, як по радіо пролунало те, що майно КПРС... У нас в Охтирці був міськрайвиконком. Є районна Рада, є міська Рада. Не прийнявши ніякого рішення, таким жерішенням, як і в місті Суми, захопили цю споруду. Коли я зустрічалась з виборцями, яких я, як депутат обласної Ради, наслухалась дорікань! Для чого ви там збираєтесь? Що ви там вирішуєте? Я примчалася до виконкому зі своєю пропозицією. У нас в жахливих умовах працює дитяча поліклініка. Ніхто про це не подумає. А райвиконком навіть не встиг. В газеті був опублікований протест. Хто на нього зреагував? Ні наша районна прокуратура, ніхто. Я прошу на це зреагувати. Я підтримую те, що сказав депутат Коваленко. Давайте скрупульозно підійдемо до цього майна. Буде закон України – будемо виконувати. І коли будемо розподіляти усе майно, давайте врахуємо сільську місцевість, де є лікарні, дитячі садки – 140-150, 200 дітей в яслах, а я шукаю машину, щоб відвезти хвору дитину. Суд – судом. Прокуратура – прокуратурою. Давайте враховувати інтереси всієї області!

Т.Мусяненко В.К. Я, как председатель комиссии по здравоохранению, поддерживаю вашу идею о гараже. Мне написал письмо главврач областной детской больницы, чтобы две машины дали в их распоряжение.

Т.Бондаренко А.Д. Я вам скажу как человек. Мне самому было стыдно, когда толпами шли и несли эти бумаги. Уже растащили все. И тому машину дай, и этому дай. Поэтому, есть предложение Т.Коваленко и я с ним солидарен в том отношении, что много раз еще будем собираться, вынесем на ваш суд и будете здесь делить. Имейте в виду, что там машин очень мало, а мы думаем, что накроем все организации и районы.

Давайте примем решение, а потом будем делить.

Т.Самус И.А. Я согласен, что решение надо принимать и проголосую за это, но уже, имея опыт, просил бы всех депутатов. Сколько нас здесь есть и каждый знает свою потребность. Я просил бы сессию доверить решить этот вопрос на исполкоме. Следующая сессия, если будет по разделу имущества, то вы тут месяц будете сидеть. Тому дорожка, тому ведро, тому машина.

Депутат не представился. По процедурі. Перш, ніж голосувати, треба підрахувати, чи є кворум. Чи можемо ми прийняти це рішення?

Друге. В цьому питанні треба дотриматись принципів гласності. Є в нас обласна газета "Сумщина". Інвентаризацію треба провести і надрукувати матеріали інвентаризації в газеті "Сумщина".

Т.Бондаренко А.Д. Не знаю, нужно ли это публиковать в газете "Сумщина", потому что это будут столы и стулья...

Т.Черниенко В.В. Треба дати оцінку цим діям міської Ради. Подати в суд – нехай вирішують. Якщо сьогодні все це пройде, завтра всі так будуть робить.

Т.Тимошенко А.И. Я хочу успокоить людей в том смысле, что когда горисполком принимал решение, не было распоряжения Председателя Верховного Совета. Проект решения такой: "Заслухавши інформацію постійної комісії обласної Ради по законності і правопорядку про хід виконання Указів Президії Верховної Ради України від 26.08.91 за № І435-ХІІ, від 30.08.91

за № 1488-ХП та розпорядження Голови Верховної Ради України від 13.09.91 за № 1541-ХП, що стосується прийняття облвиконкомом на баланс майна колишнього Сумського обкому Компартії України, обласна Рада народних депутатів вирішила:

1. Дії Сумського міськвиконкому та окремих депутатів міської Ради, пов'язані з перешкодою облвиконкому в прийнятті на баланс майна колишнього обкому партії, вважати незаконними, такими, що суперечать законодавчим актам України з цього питання.

2. Облвиконкому до 20 жовтня цього року на підставі прийомо-здаючих актів взяти на баланс майно колишнього обкому партії відповідно до балансової вартості і наявності відомостей інвентаризаційної комісії.

3. Сумському міськвиконкому, управлінню внутрішніх справ області /т.Сітало В.С./, якими прийнято майно під охорону, створити необхідні умови для роботи комісії облвиконкому по прийому на баланс майна колишнього обкому партії.

4. Облвиконкому після затвердження прийомо-здаючого акту вирішити питання по дальшому використанню майна обкому партії, погодивши на черговій сесії обласної Ради.

т.Бондаренко А.Д. Большинство говорило, что мы рассмотрим вопрос на сессии. Давайте напишем: "Доручити облвиконкому вийти з пропозиціями".

Есть еще предложение. Поскольку такие слухи пошли, что этот вопрос будет рассматриваться вроде бы на сессии Верховного Совета, то вопрос о распределении этого имущества рассмотреть после принятия решения Верховным Советом. Согласны? Да.

т.Баштовой В.Е. Уважаемый Анатолий Дмитриевич! Вы в бытность председателем горсовета помните, что вы сидели в красивом здании горсовета, которое находилось на месте этого фонтана... Тогда у горсовета не спросили, сносить это здание или не сносить. История оборачивается обратным лицом. Кто забудет историю - тому глаз вон. Я вас призываю "схаменуться". Вы второй раз делаете ошибку. Чтобы не получилось, что мы попадем юридически впросак, я прошу, чтобы этот вопрос был передан на решение судов и прокуроров. Ни прокурор города, ни прокурор области эти решения не опротестовали. Пусть совершится

правосудие! Потом уже сессии. Нам негоже затевать войну с горсоветом.

т.Бондаренко А.Д. Давайте кончат эту войну с горсоветом, потому что никакой войны с горсоветом нет. Если мы пойдем по принципу, кто первый добежал и хапнул, то мы далеко зайдём. Есть сегодня закон. Мы по Закону принимали. Я повторяю, что проблема решимая. Прибежали, закричали, опечатали... не надо этого делать.

т.Закрой В.Н. Шановні депутати, справа в тім, що всім ясно, що це якось треба вирішувати на законній основі, А закон є. Я просив би поміняти трошки рішення, щоб не наголошувати, що відмінємо чиесь рішення. Не треба роботи війну законів. Давайте запропонуємо нашому облвиконкому спільно з виконкомом міської Ради і відповідними органами вирішити цю справу.

т.Тищенко В.Г. Вчора на засіданні групи "Вибір" був присутній т.Воробйов. Ця проблема розглядалась. Він запропонував такий варіант, який ми зараз і пропонуємо. До вирішення на Верховній Раді України припинити якісь дії.

т.Бондаренко А.Д. Других предложений нет? Кто за предложение комиссии, прошу голосовать. 94 - за. Кто против? 2 - против. Кто воздержался? II.

Решение принимается.

Последний вопрос. Давайте заслушаем комиссию по расследованию деятельности должностных лиц во время событий.

Депутат не представился. Есть положение по данному вопросу. Эти материалы должны публиковаться только после того, как будет решение республиканской комиссии.

/Шум в зале/.

Имеете ли вы право разглашать?

/Шум, Черниенко не дают говорить/.

т.Бондаренко А.Д. Давайте решим, будем ли не будем заслушивать комиссию? Не будем. Кто за то, что не будем заслушивать?

83 - за. Вопрос процедурный - принимается. У кого есть замечания?

Депутат не представился. Тут треба поставити мікрофон № 3. Згодні?

т.Бондаренко А.Д. Згодні.

т.Борзунов В.И. У меня есть заявление о создании депутатской группы. Депутаты Самардак, Лаврик, Сереженко, Заика, Стрельченко, Ивко, Стеценко, Моргун заявляют об об"единении в депутатскую группу "Гідність".

т.Бондаренко А.Д. об"являет о закрытии восьмой /внеочередной/ сессии областного Совета народных депутатов.

Председатель Совета

Руководитель секретариата

А.Д.Бондаренко

Н.С.Мотренко

У К Р А І Н А
Сумська обласна Рада народних депутатів
Восьма /позачергова/ сесія двадцять
першого скликання

Р І Ш Е Н Н Я

від 08.10.91
м.Суми

Про голову обласної Ради
народних депутатів.

Обласна Рада народних депутатів вирішила:

Обрати головою обласної Ради народних депутатів депутата
по виборчому округу № 109 Бондаренко Анатолія Дмитровича, звіль-
нивши його з посади першого заступника голови виконкому обласної
Ради народних депутатів.

Заступник голови Ради

В.М.Москаленко

В.І.Співак - начальник юридичного
відділу облвиконкому

М.О.Соколов - завідувачий відділом по
роботі Рад народних де-
путатів

У К Р А Ї Н А

Сумська обласна Рада народних депутатів

Восьма /позачергова/ сесія двадцять
першого скликання

Р І Ш Е Н Н Я

від 08.10.91

м.Суми

Про т.Москаленка В.М.

Обласна Рада народних депутатів вирішила:

Задовольнити прохання депутата Москаленка В.М. про
звільнення його з посади заступника голови обласної Ради
народних депутатів по ст.36 п.1 КЗпП УРСР /угода сторін/.

В.І.Співак

А.Д.Бондаренко

М.О.Соколов

- начальник юридичного відділу облвиконкому
- завідувачий відділом по роботі Рад народних депутатів обласної Ради

Областному Совету народных
депутатов

Заместителя председателя
областного Совета народных
депутатов

Москаленко Виктора
Михайловича

Заявление.

В связи с постоянным ухудшением здоровья на протяжении последних полутора лет и семейным положением я не могу в полном объеме обеспечить выполнение обязанностей заместителя председателя областного Совета народных депутатов.

Поэтому прошу сессию областного Совета народных депутатов освободить меня от обязанностей заместителя председателя областного Совета.

Васильев

8. 10. 91 г.

У К Р А И Н А

Сумский областной Совет народных депутатов

Двадцать первый созыв

Восьмая /внеочередная/ сессия

РЕШЕНИЕ

от 08.10.91.
г.Сумы

О заместителе председателя
областного Совета народных
депутатов.

Областной Совет народных депутатов решил:

Избрать заместителем председателя областного Совета
народных депутатов депутата по избирательному округу № II
Борзунова Валерия Ивановича.

А.Д.Бондаренко

167-a

СПРАВКА

Тов. Борзунов
Валерий Иванович

областного Совета
представляется на утверждение

в должности

С работает

Год рождения 1941 Место рождения г. Пугачевск Уральской области

Национальность русский

Член КПСС с года. Партбилет №

Образование

Окончил (когда, что) 1970 г. Уральский поли-
технический институт

Специальность
по образованию

радиоинженер

Какими языками народов СССР и иностранными языками владеет

Имеет ли партвыскаания (какие, когда наложены, кем
и за что)

Был ли за границей (когда, где)

Имеет ли правительственные награды (какие)

Является ли депутатом Верховного Совета, членом
бюро обкома, крайкома, ЦК Компартии союзной
республики (какого)

РАБОТА В ПРОШЛОМ:

- 1958-1961 - учащийся Харьковского радиотехнического техникума
1961-1963 - служба в рядах Советской Армии
1963-1970 - студент Уральского политехнического института
1971-н/время - руководитель группы, начальник отдела АСУП, главный приборист, заместитель главного инженера сумского производственного объединения "Химпром"

У К Р А Ї Н А

Сумська обласна Рада народних депутатів

Восьма /позачергова/ сесія двадцять
першого скликання

Р І Ш Е Н Н Я

від 09.10.91

м.Суми

Про реформування структури
обласної Ради народних депу-
татів та її демократизацію.

Обласна Рада народних депутатів вирішила:

1. Концепцію реформи обласної Ради народних депутатів
схвалити /додаток № 1/.

2. З метою підвищення ефективності роботи створити в складі
постійної комісії обласної Ради народних депутатів з питань
планування, бюджету та фінансів підкомісії з економічної рефор-
ми та соціального захисту населення; в складі комісії з питань
промисловості, товарів народного споживання, транспорту і зв'яз-
ку підкомісію з питань трудових прав робітників.

Доручити головам комісій внести пропозиції про зміни їх
складу до чергової сесії.

Змінити назву постійної комісії з питань соціалістичної
законності, охорони громадського порядку на комісію з питань
законності, прав людини, охорони громадського порядку, доручив-
ши їй також розгляд скарг і звернень виборців на адресу сесій.

3. Для координації роботи обласної, міських та районних
Рад народних депутатів, забезпечення збалансованого розвитку
області, міст та районів, розподілу повноважень у відповідності
з Законом Української РСР "Про місцеві Ради народних депутатів
Української РСР та місцеве самоврядування" створити територіаль-
ну раду обласної Ради народних депутатів.

Положення про територіальну раду та її склад затвердити
/додаток № 2/.

4. Збільшити чисельний склад виконкому обласної Ради народ-
них депутатів і затвердити його в кількості 19 чоловік.

2.

Вивести з складу виконкому обласної Ради народних депутатів члена виконкому Черниша Савелія Петровича згідно з його заявою.

Обрати членами виконкому обласної Ради народних депутатів:

Тищенко Василя Григоровича	- депутата по виборчому округу № 19
Глуценка Леоніда Федоровича	- депутата по виборчому округу № 76
Чернявського Олексія Пилиповича	- депутата по виборчому округу № 77
Коваленка Леоніда Олексійовича	- депутата по виборчому округу № 59

5. Для забезпечення гласності, інформування населення про діяльність обласної Ради народних депутатів, місцевих Рад всіх рівнів, їх виконкомів, взаємодії з громадськими об'єднаннями та організаціями створити при обласній Раді народних депутатів прес-центр у складі двох працівників з річним фондом оплати праці 15 тис. карбованців.

Положення про прес-центр прийняти за основу, доопрацювати його і внести на розгляд чергової сесії /додаток № 3/.

6. Створити робочу групу по розробці структури управління народним господарством області /додаток № 4/.

7. Заснувати спільно з журналістським колективом редакції газету обласної Ради народних депутатів "Сумщина".

Виділити за рахунок понадпланових залишків коштів на 01.01.91 по обласному бюджету асигнування у сумі 120 тисяч карбованців редакції газети "Сумщина".

Головним редактором газети обласної Ради народних депутатів "Сумщина" затвердити Бойка Віктора Михайловича.

Затвердити тимчасовий статут редакції газети "Сумщина" /додаток № 5/.

Доручити виконкому обласної Ради та редакції газети "Сумщина" доопрацювати редакційний статут і внести його на розгляд сесії, підготувати програму видання та установчий договір.

8. Доручити облвиконкому спільно з виконкомом Сумської міської Ради народних депутатів розглянути і вирішити питання про виділення приміщення для роботи громадсько-політичних організацій.

Голова Ради

А.Д.Бондаренко

Додаток № I
до рішення восьмої /позачер-
гової/ сесії обласної Ради
народних депутатів
від 09.10.91

К О Н Ц Е П Ц І Я

реформи обласної Ради народних
депутатів.

1. Необхідність реформування обласної Ради народних депутатів визначається ситуацією, що склалася в системі управління, коли багато функцій Законом Української РСР "Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування" делеговані на базовий рівень. Дублювання їх на обласному рівні і, як наслідок, існування відповідних структур приводять до диктату з боку обласної Ради. Втручання до справ місцевих Рад формує умови, за яких їх робота стає малоефективною. З метою забезпечення дійсної самостійності Рад базового рівня доцільно трансформувати обласну Раду в координуючий орган реалізації законів України, урядових актів, республіканських та регіональних програм, а також програм, що фінансуються за принципами пайової участі Рад базового і районного рівнів.

2. В перехідний період здійснюється реформа обласної Ради в межах Закону про місцеве самоврядування, що забезпечує посилення координуючих функцій і знижує можливість втручання у функції нижчестоящих місцевих Рад.

3. Основні принципи реформування обласної Ради на перехідний період.

3.1. Реорганізація постійних комісій.

З метою підвищення ефективності роботи створюються у складі постійної комісії з питань планування, бюджету та фінансів підкомісії з економічної реформи та соціального захисту населення; в комісії по промисловості, транспорту і зв'язку підкомісія з питань трудових прав робіників.

Змінюється назва комісії по соціалістичній законності, охороні громадського порядку на комісію з питань законності, прав людини, охорони громадського порядку, доручається їй також розгляд скарг, звернень виборців на адресу сесій.

2.

3.2. Утворюється територіальна рада, до складу якої входять: голова обласної Ради народних депутатів; заступник голови Ради;

перший заступник голови облвиконкому; голови міських та районних Рад народних депутатів.

3.3. Функції та компетенція територіальної Ради.

3.3.1. Розгляд питань, що виносяться на пленарне засідання сесії за пропозиціями облвиконкому, нижчестоящих місцевих Рад, територіальних депутатських груп.

3.3.2. Підготовка пропозицій і розгляд проектів рішень для затвердження на сесіях по створенню і використанню обласного бюджету, формуванню і фінансуванню регіональних програм з пайовим фінансуванням, по оптимальному використанню матеріальних та енергетичних ресурсів, виробничих та будівельних потужностей.

3.3.3. Підготовка рекомендацій і проектів рішень щодо взаємодії міста і села, координації дій Рад всіх рівнів по виконанню продовольчої програми та насиченню ринку товарами народного споживання.

3.3.4. Підготовка рекомендацій та проектів рішень з питань удосконалення структури управління народним господарством області.

3.3.5. Розгляд питань функціонального розмежування між Радами різних рівнів та взаємних претензій.

3.3.6. Розгляд питань розподілу комунальної власності між Радами різних рівнів.

3.3.7. Розгляд проектів рішень щодо проведення земельної реформи, створення і підтримки ринкових структур, формування інфраструктури фермерських господарств.

3.3.8. Розгляд проектів реорганізації обласних структур, в тому числі з питань приватизації і роздержавлення.

3.3.9. Підготовка всіх питань про взаємодію області з іншими регіонами і державами без втручання в прямі, горизонтальні зв'язки місцевих Рад.

3.3.10. Заслуховування інформацій керівників Рад і виконкомів всіх рівнів і підготовка пропозицій.

3.4. Реорганізація виконкому.

Збільшується кількість членів виконкому, до його складу обираються депутати обласної Ради народних депутатів.

В своїй діяльності виконком залучає керівників Рад різних рівнів, керівників підприємств та організацій.

4. Утворюється прес-центр, що забезпечує подачу інформації про роботу Ради через засоби масової інформації, зв'язок з громадсько-політичними організаціями.

5. З метою розробки структури управління народним господарством області утворюється робоча група, що подає на розгляд територіальній раді, постійним комісіям та обласній Раді нову структуру з урахуванням опрацювання питань функціонального розмежування між Радами різних рівнів, розподілу комунальної власності.

6. У разі невідповідності пропозицій по реформуванню структури обласної Ради діючому законодавству підготувати матеріал до Верховної Ради України.

7. Вивчається можливість застосування контрактної системи оплати праці в органах державного управління.

8. Опрацьовані пропозиції по реформуванню обласної Ради направити до Верховної Ради України.

9. З метою підвищення ефективності роботи постійних комісій, що передбачені Законом про місцеве самоврядування, розглянути доцільність праці їх голів на професійній основі.

Додаток № 2
до рішення восьмої /позачерго-
вої/ сесії обласної Ради
народних депутатів
від 09.10.91

П О Л О Ж Е Н Н Я

про територіальну раду обласної Ради
народних депутатів.

I. Призначення і функції.

I.1. Територіальна рада призначена для координації діяль-
ності Рад всіх рівнів /районних Рад та міст обласного підпоряд-
кування/ і розробки пропозицій по оптимальному використанню
грошових коштів на розв'язання регіональних проблем.

I.2. Основними функціями територіальної ради є:

I.2.1. Розгляд питань, що виносяться на пленарне засідан-
ня сесії за пропозиціями облвиконкому, нижчестоящих місцевих
Рад, територіальних депутатських груп.

I.2.2. Підготовка пропозицій і розгляд проектів рішень для
затвердження на сесіях по створенню і використанню обласного
бюджету, формуванню і фінансуванню регіональних програм з пайо-
вим фінансуванням, по оптимальному використанню матеріальних та
енергетичних ресурсів, виробничих та будівельних потужностей.

I.2.3. Підготовка рекомендацій і проектів рішень щодо взаємо-
дії міста і села, координації дій Рад всіх рівнів по виконанню
продовольчої програми та насиченню ринку товарами народного спо-
живання.

I.2.4. Підготовка рекомендацій та проектів рішень з питань
удосконалення структури управління народним господарством області.

I.2.5. Розгляд питань функціонального розмежування між Ра-
дами різних рівнів та взаємних претензій.

I.2.6. Розгляд питань розподілу комунальної власності між
Радами різних рівнів.

I.2.7. Розгляд проектів рішень щодо проведення земельної
реформи, створення і підтримки ринкових структур, формування
інфраструктури фермерських господарств.

I.2.8. Розгляд проектів реорганізації обласних структур,
в тому числі з питань приватизації і роздержавлення.

2.

I.2.9. Підготовка всіх питань про взаємодію області з іншими регіонами і державами без втручання в прямі, горизонтальні зв'язки місцевих Рад.

I.2.10. Заслуховування інформації керівників Рад і виконкомів всіх рівнів і підготовка пропозицій.

I.3. Головою територіальної ради є голова обласної Ради народних депутатів.

I.4. До складу територіальної ради входять:

заступник голови обласної Ради;

перший заступник голови облвиконкому;

голови районних і міських /міст обласного підпорядкування/ Рад народних депутатів.

Склад територіальної ради затверджує сесія обласної Ради.

I.5. За результатами засідання територіальної ради складаються протоколи /для оперативного контролю за виконанням прийнятих рішень/, проекти рішень для затвердження на сесіях відповідного рівня, рекомендації для Рад і виконкомів.

I.6. Порядок підготовки засідань територіальної ради:

I.6.1. Матеріали на розгляд територіальної ради готують облвиконком, місцеві Ради різних рівнів, територіальні депутатські групи, спеціально створені комісії та групи з цільових питань.

I.6.2. Для підготовки матеріалів і організації засідання залучається відділ по роботі місцевих Рад обласної Ради народних депутатів.

I.6.3. Матеріали на розгляд /проекти рішень, пояснювальні записки та інші/ подаються кожному члену територіальної ради не пізніше, ніж за три дні до засідання.

I.7. Засідання територіальної ради проводяться один раз на місяць за планом, а також у випадках виникнення необхідності.

I.8. Позачергове засідання територіальної ради скликається головою Ради або на вимогу однієї третини від складу Ради.

I.9. Рішення ради приймається більшістю голосів від присутніх. Засідання є правомочним, коли на ньому присутні більше 50 відсотків від складу ради.

Додаток № 3
до рішення восьмої /позачер-
гової/ сесії обласної Ради
народних депутатів
від 09.10.91

П О Л О Ж Е Н Н Я

про прес-центр обласної Ради народних депутатів.

1. Виходячи з демократизації обласної Ради народних депутатів, головною метою її прес-центру є зміцнення зв'язків органів державної влади всіх рівнів області з їх виборцями.
2. Основні напрямки діяльності прес-центру:
 - інформування населення про роботу обласної Ради народних депутатів та її конкретні результати;
 - висвітлювання досвіду роботи місцевих органів влади;
 - захист жителів області від необ'єктивної інформації про діяльність Рад;
 - вивчення громадської думки про найважливіші соціально значущі проблеми;
 - зв'язок з громадсько-політичними об'єднаннями та організаціями області;
 - організація прес-конференцій, засідань "за круглим столом";
 - організація проведення соціологічних досліджень і експрес-опитів населення з життєво важливих питань.
3. Прес-центр працює в тісному взаємозв'язку з засобами масової інформації області і методичним кабінетом радянської роботи обласної Ради народних депутатів.

Додаток № 4
до рішення восьмої /позачер-
гової/ сесії обласної Ради
народних депутатів
від 09.10.91

С К Л А Д

робочої групи по розробці структури
управління народним господарством
області.

Бондаренко
Анатолій Дмитрович	- депутат по виборчому округу № 109,
голова обласної Ради народних депута-
тів, голова робочої групи
Борзунов
Валерій Іванович	- депутат по виборчому округу № 11,
заступник голови обласної Ради на-
родних депутатів
Березовський
Борис Анатолійович	- генеральний директор виробничого
об'єднання "Сумибудматеріали"
Верещага
Олександр Іванович	- головний інженер територіального
будівельного об'єднання "Сумбуд"
Ганжа
Євген Дмитрович	- завідувачий відділом цін облвикон-
кому
Глущенко
Леонід Федорович	- депутат по виборчому округу № 76,
голова Білопільської районної Ради
народних депутатів
Гречаний
Володимир Миколайович	- депутат по виборчому округу № 129,
голова правління колгоспу імені
Шевченка Липоводолинського району
Доляр
Григорій Якович	- депутат по виборчому округу № 45,
Дробязко
Василь Михайлович	- перший заступник голови Роменського
райвиконкому
Дубина
Микола Петрович	- начальник управління народної
освіти облвиконкому
Дудченко
Микола Миколайович	- завідувачий кафедрою управління
сільськогосподарського інституту
Єпіфанов
Анатолій Олександрович	- голова Сумської міської Ради
народних депутатів
Закрой
Володимир Миколайович	- депутат по виборчому округу № 29,

2.

Заяць
Костянтин Степанович	- начальник управління культури
облвиконкому
Іванов
Юрій Федорович	- депутат по виборчому округу № 49,
голова Конотопської міської Ради
народних депутатів
Клименко
Віталій Петрович	- заступник начальника управління
сільського господарства облвиконкому
Коваленко
Леонід Олександрович	- депутат по виборчому округу № 59,
інженер по комплектації кооперативу
/фірми/ "Восход" м.Конотоп
Лаврик
Анатолій Федорович	- заступник голови облвиконкому
Литвиненко
Олексій Семенович	- заступник генерального директора
об'єднання "Сумиголовпостач"
Лук"яненко
Леонід Володимирович	- генеральний директор виробничо-
аграрного об'єднання по виробництву,
заготівлі і переробці цукрових буряків
"Облбурякцукроагропром"
Лутаєнко
Володимир Іванович	- директор технікуму цукрової промис-
ловості
Любчак
Віктор Панасович	- депутат по виборчому округу № 17,
головний лікар обласної станції
переливання крові
Мартиненко
Олександр Данилович	- заступник голови облвиконкому
Мельник
Леонід Григорович	- депутат по виборчому округу № 8,
професор Сумського фізико-технологіч-
ного інституту
Мінченко
Микола Васильович	- заступник голови облвиконкому, на-
чальник головПЗУ
Міщенко
Володимир Іванович	- завідувач кафедри планування і
аналізу господарської діяльності
сільськогосподарського інституту
Можилевський
Вячеслав Олексійович	- начальник управління житлово-
комунального господарства облвикон-
кому
Мордухович
Ілля Ісакович	- головний спеціаліст ЦНДІ промбудівель
Москаленко
Віктор Михайлович	- депутат по виборчому округу № 72,
заступник начальника головПЗУ
облвиконкому

3.

Москаленко Володимир Петрович	- начальник відділу економіки машино- будівного науково-виробничого об'єд- нання імені М.В.Фрунзе
Нестеренко Євген Артемович	- завідувачий відділом охорони здоров'я облвиконкому
Ноник Іосип Васильович	- начальник управління по праці і со- ціальних питаннях облвиконкому
Огурцов Борис Іванович	- депутат по виборчому округу № 18, старший науковий співробітник ВДІ компресормаш СМНВО імені М.В.Фрунзе
Олейник Тетяна Петрівна	- директор обласної дирекції банку соціального розвитку "Укрсоцбанк"
Петрусенко Анатолій Кіндратович	- заступник голови облвиконкому
Положій Володимир Миколайович	- доцент кафедри економіки сільсько- господарського інституту
Радчук Олександр Олексійович	- директор науково-виробничого об'єд- нання "Еліта"
Риженко Анатолій Дмитрович	- генеральний директор виробничого об'єднання "Насосенергомаш"
Руденко Вячеслав Олексійович	- директор малого підприємства СЦНТДИСИ при АН України
Рябиков Володимир Іванович	- головний економіст асоціації "Прогрес"
Сало Іван Васильович	- начальник фінансового управління облвиконкому
Самардак Олексій Пилипович	- депутат по виборчому округу № 15, керуючий справами асоціації "Прогрес"
Сергєєв Анатолій Петрович	- начальник обласного управління Національного банку України
Співак Василь Іванович	- начальник юридичного відділу облвиконкому
Сисоєв Володимир Олександрович	- начальник виробничо-технічного уп- равління зв'язку
Тархов Петро Вікторович	- завідувачий лабораторією економічних досліджень при кафедрі економіки Сумського фізико-технологічного інституту

4.

Тертишний
Микола Михайлович

Тищенко
Василь Григорович

Тугаров
Юрій Павлович

Фенько
Григорій Дмитрович

Філю
Іван Михайлович

Цимбал
Петро Михайлович

Чернявський
Олексій Пилипович

Шевель
Олександр Пилипович

Щербаков
Веніамін Семенович

- начальник територіального виробничого об'єднання автотранспорту

- депутат по виборчому округу № 19, заступник директора з економічних питань швейної фабрики "Спеодят"

- депутат по виборчому округу № 66, директор заводу імені 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції

- депутат по виборчому округу № 143, голова правління колгоспу імені Фрунзе Роменського району

- депутат по виборчому округу № 174, голова правління облспоживспілки

- перший заступник начальника головПЗУ облвиконкому

- депутат по виборчому округу № 77, начальник управління сільського господарства облвиконкому

- директор Південного підприємства електричних мереж

- директор Роменського заводу автоматичних телефонних станцій

Додаток № 5
до рішення восьмої /позачер-
гової/ сесії обласної Ради
народних депутатів
від 09.10.91

ТИМЧАСОВИЙ СТАТУТ

редакції газети обласної Ради народ-
них депутатів "Сумщина".

З метою врегулювання відносин засновників, видавця, редак-
тора /головного редактора/, повноважень трудового колективу
збори трудового колективу редакції приймають, а сесія обласної
Ради затверджує редакційний Статут.

І. Загальні положення

І.1. Газета є засобом масової інформації, видається україн-
ською мовою, виходить п'ять разів на тиждень, розповсюджується
переважно на території Сумської області. Редакція в своїй діяль-
ності керується діючим законодавством і цим Статутом.

І.2. Редакція газети є юридичною особою, має самостійний
баланс, власне майно, круглу печатку, кутовий штамп зі своїм
найменуванням, інші атрибути, розрахунковий та інші рахунки в
банках, виступає юридичною особою в суді, арбітражі і третей-
ському суді.

І.3. Матеріально-технічна база і фонди газети складаються
з основних і оборотних фондів, інших матеріальних цінностей і
фінансових ресурсів. Редакція здійснює права володіння і корис-
тування належним їй майном.

І.4. Юридична адреса газети

2. Засновники

2.1. Засновниками газети є обласна Рада народних депутатів
і за дорученням трудового колективу - журналістський колектив
редакції.

2.2. Редакція самостійна у визначенні форм, методів, за-
собів реалізації наміченої співзасновниками програми, яка роз-
робляється на півріччя. Якщо між співзасновниками виникають

2.

розбіжності з принципових питань реалізації програми видання, на вимогу однієї із сторін питання виноситься на розгляд спільного засідання виконкому і редколегії газети, або, при відсутності згоди, на сесію обласної Ради і загальні збори трудового колективу.

3. Видавець

3.1. Видавцем газети є обласне управління по пресі. Виробничі і фінансові відносини між видавцем і виданням будуються на основі договору. Порушення договірних зобов'язань розглядається у встановленому порядку.

Адреса видавця: м.Суми, вул.Кузнечна, 2.

4. Організація і управління

4.1. Редакцію очолює головний редактор, який діє за принципом колегіальності у вирішенні різних питань діяльності редакції.

4.2. Редактор затверджується на сесії обласної Ради народних депутатів з урахуванням думки трудового колективу редакції строком на 3 роки.

4.3. Редактор в межах своїх функціональних обов'язків керує роботою редакції, координує роботу редакційної колегії, організовує цю роботу і несе відповідальність за діяльність редакції перед її колективом та обласною Радою.

Редактор представляє редакцію у відносинах із співзасновниками, видавцем, авторами, державними, громадськими та кооперативними організаціями, судом і арбітражем, окремими громадянами, зарубіжними партнерами.

Редактор без доручень діє від імені редакції, укладає договори, видає доручення, відкриває в закладах банку розрахунковий та інші рахунки. В межах своєї компетенції видає накази, приймає на роботу на контрактних засадах, звільняє, заохочує працівників редакції, накладає на них стягнення.

4.4. Питання соціального, культурного життя і побуту працівників редакції вирішуються разом з профспілковою та іншими громадськими організаціями на загальних зборах трудового колективу.

4.5. Структура, кошторис і штати редакції затверджуються редактором за погодженням з редколегією.

4.6. Для бездефіцитної діяльності редакції обласна Рада народних депутатів може передавати на її рахунок необхідні до-
тації, бере участь у формуванні установчого фонду.

5. Трудовий колектив редакції.
Журналістський колектив, редакційна
колегія, журналіст

5.1. Членом трудового колективу редакції є особа, яка пра-
цює в штаті редакції, виконує певні функціональні обов'язки, від-
повідає професійному рівню.

5.2. Членом журналістського колективу редакції є журналіст,
який працює в штаті редакції, відповідає професійному рівню,
проходить тримісячний випробувальний строк.

5.3. Вищим органом редакції є загальні збори трудового
колективу редакції. Загальні збори трудового колективу скликають-
ся з ініціативи редактора, редакційної колегії або ж якщо на
цьому наполягає не менше 1/3 членів трудового колективу.

5.4. Виключна компетенція трудового колективу:
затвердження правил внутрішнього трудового розпорядку, по-
ложення про преміювання, фонди;
вибори редакційної колегії;

загальні збори трудового колективу розглядають також
структуру редакції й інші виробничі, соціальні питання діяль-
ності редакції, пропозиції, подані редактором, редколегією.

5.5. Загальні збори трудового колективу вважаються право-
мочними, якщо в них беруть участь не менше двох третин кількості
членів колективу. Рішення приймаються простою більшістю голосів
прямим або таємним голосуванням.

5.6. Достроково редактор може бути звільнений рішенням
загальних зборів трудового колективу, за яке має проголосувати
більше половини членів трудового колективу, і рішення затверд-
жується обласною Радою.

Питання про недовіру редактору розглядається у випадку,
коли на цьому наполягають більшість членів редакційної колегії
або не менше 1/3 членів трудового колективу, а також на вимогу
1/3 депутатів обласної Ради.

5.7. Редакційна колегія обирається таємним голосуванням з числа членів журналістського колективу на загальних зборах і підзвітна йому.

Строк обрання – один рік.

Головою редакційної колегії є редактор.

Кількість членів редакційної колегії вирішується в кожному конкретному випадку на загальних зборах.

Рішення редколегії вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало більшість членів редколегії.

5.8. Компетенція редакційної колегії:

затвердження перспективних і поточних планів діяльності редакції;

розгляд питань добору, розстановки і перепідготовки кадрів;

вироблення правил внутрішнього трудового розпорядку, положень про преміювання, фонди та інших положень, інструкцій;

подання для заохочення працівників редакції;

розгляд інших питань, що стосуються діяльності редакції, які є виключною компетенцією редактора, загальних зборів трудового колективу, профспілкової організації редакції.

5.9. Журналіст займається збиранням, створенням, редагуванням або підготовкою матеріалу для редакції, зв'язаний з нею контрактом або проводить аналогічну діяльність за її повноваженнями.

5.10. Журналіст зобов'язаний виконувати доручення редакції згідно до вимог, обумовлених в контракті. Журналіст виконує доручення редакції відповідно до своїх переконань і на основі професійної самостійності.

5.11. Редакція зобов'язана створити журналісту необхідні умови для виконання ним своїх професійних обов'язків.

Журналіст має право відмовитися від створення матеріалу, який суперечить його переконанням, зняти свій підпис під матеріалом, зміст якого, на його думку, був перекручений у процесі підготовки до друку, або ж зняти матеріал зовсім.

Редакція зобов'язана зберігати таємницю авторства.

Редакція може відмовитися від публікацій поданих журналістом матеріалів у випадку:

5.

несвоєчасного подання матеріалу;
недотримання обумовлених вимог.

Редакція зобов'язана сплатити гонорар журналісту за неопублікований матеріал, підготовлений за дорученням редакції і схвалений до друку.

5.12. За достовірність, точність інформації, фактів відповідальність несе автор публікації.

За публікацію матеріалів, що суперечать Конституції та іншим законодавчим актам, повну відповідальність несе редактор або особа, що його заміняє, і редколегія газети.

5.13. Рукописи, малюнки, фотознімки авторів не рецензуються і не повертаються.

5.14. Право розпоряджатися розрахунковим рахунком надається редактору.

6. Трудові відносини

6.1. Трудові відносини між редакцією в особі головного редактора і співробітниками здійснюються в двох формах: контракт і трудова угода.

6.2. Контракт з журналістом редакція укладає на один рік. Якщо до обумовленого строку жодна з сторін не ставить питання про розірвання контракту, він вважається пролонгованим ще на один строк. Редактор зобов'язаний повідомити співробітника про наступне розірвання контракту не пізніше, ніж за два місяці до закінчення строку контракту.

6.3. Трудова угода укладається з особами, які працюють у редакції на правах суто позаштатних працівників, та тими, які працюють в інших виданнях /організаціях/. Якщо угода укладається з особою, яка не працює в іншій організації, редакція бере на себе всі зобов'язання, які випливають з трудового законодавства. Трудові відносини будуються тільки на основі вимог КЗПІ УРСР.

7. Матеріали і фінансова база

7.1. Редакція будує свої стосунки з видавництвом, підприємствами зв'язку, інформаційними агентствами та іншими організаціями на принципах господарського розрахунку та взаємної вигоди.

7.2. Прибуткова частина бюджету редакції формується із установчого капіталу, доходів від випуску та реалізації газети, публікації оголошень, об'яв та інших надходжень.

Редакція може мати фонд пожертвувань.

7.3. Видаткова частина бюджету складається із амортизаційних відрахувань, відрахувань у фонди соціального забезпечення, платежів за оренду, фонду заробітної плати, преміального та фонду редакції, витрат на придбання паперу, розрахунків з видавництвом /поліграфічні видатки/, плати за проведення передплати, доставку газети та реалізацію готової продукції тощо.

7.4. Прибуток, одержаний в результаті господарської та фінансової діяльності редакції направляється для оновлення основних фондів, матеріального стимулювання працівників, житлового та культурного будівництва, виплату дивідендів /у разі акціонування редакції/.

7.5. З метою більш повного ефективного використання виробничого потенціалу, технічного оснащення, розширення територіальної і галузевої зон дії редакція на добровільних засадах має право частину своїх коштів об'єднувати з коштами державних, кооперативних, громадських організацій, орендувати і здавати в оренду приміщення, обладнання.

7.6. Фінансова діяльність та майно підконтрольні редакційній колегії, контролюючим органам, що визначені законом.

7.7. Власність редакції може бути викуплена колективом редакції у встановленому законом порядку.

8. Комерційна діяльність

8.1. Редакція вправі укладати з підприємствами й організаціями договори на рекламу їх продукції і послуг з оплатою за взаємною домовленістю.

8.2. Редакція може вести самостійну видавничу діяльність у відповідності з чинним законодавством.

9. Припинення видання газети

9.1. Припинення видання газети здійснюється у випадку порушень діючого законодавства у судовому порядку або у випадку банкрутства.

7.

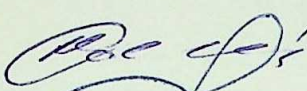
9.2. Майно редакції ліквідується у встановленому порядку. Засновники створюють ліквідаційну комісію, надаючи їй певні повноваження. Виручені кошти йдуть на покриття заборгованості редакції, для соціального забезпечення і виплати компенсацій працівникам.

9.3. На випадок припинення діяльності газети звільнення працівників проводиться у відповідності з діючим законодавством. Засновники беруть на себе зобов'язання по працевлаштуванню працівників.

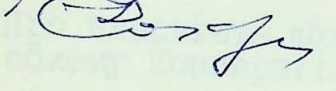
ІО. Статут газети

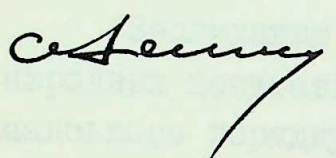
Статут газети приймається на загальних зборах трудового колективу редакції, затверджується сесією обласної Ради народних депутатів. Співзасновники вправі вносити зміни в статут.

Листок согласования
решения областного Совета народных депутатов
"О реформировании структуры областного Совета
и его демократизации"

 Сало И.В. - начальник финансового управления
облисполкома

 Спивак В.И. - начальник юридического отдела
облисполкома

 Соколов Н.А. - заведующий отделом по работе
местных Советов областного
Совета народных депутатов

 Борзунов В.И. - заместитель председателя
областного Совета

У К Р А Ї Н А

Сумська обласна Рада народних депутатів

Восьма /позачергова/ сесія двадцять
першого скликання

Р І Ш Е Н Н Я

від 09.10.91

м.Суми

Про власність колишнього
обкому Компартії України.

Заслухавши інформацію постійної комісії обласної Ради народних депутатів по законності, правам людини, охороні громадського порядку про хід виконання Указів Президії Верховної Ради України від 26.08.91 № 1435-ХП, від 30.08.91 № 1488-ХП та Розпорядження Голови Верховної Ради України від 13.09.91 № 1541-ХП, що стосується прийняття на баланс облвиконкому майна колишнього обкому Компартії України, обласна Рада народних депутатів вирішила:

1. Дії Сумського міськвиконкому та окремих депутатів міської Ради, пов'язані з перешкодою в прийнятті на баланс облвиконкому майна колишнього обкому партії, вважати незаконними, такими, що суперечать законодавчим актам України з цього питання.

2. Облвиконкому до 20 жовтня цього року здійснити прийняття майна колишнього обкому партії відповідно до балансової вартості і наявних відомостей інвентаризації.

Сумському міськвиконкому /т.Єпіфанов А.О./, управлінню внутрішніх справ області /т.Сітало В.С./, якими прийнято майно під охорону, створити необхідні умови для роботи комісії облвиконкому по прийняттю на баланс майна колишнього обкому партії.

4. Облвиконкому, розглянувши прийомо-здавочний акт, поданий комісією, прийняти на баланс наявне майно.

2.

Після прийняття Верховною Радою України рішення про націоналізацію власності, що належала Компартії України, підготувати на розгляд сесії пропозиції з питань використання майна колишнього обкому Компартії України.

Голова Ради

А.Д.Бондаренко

- В.І.Співак - начальник юридичного відділу облвиконкому
- М.О.Соколов - завідувачий відділом по роботі місцевих Рад народних депутатів обласної Ради
- В.І.Борзунов - заступник голови обласної Ради народних депутатів

Направлено: обласному, сумському геріонському, УВР області, фінансовому управлінню обласного.

17.10.91 Р.С.

СПИСОК ДЕПУТАТОВ,

отсутствующих на восьмой /внеочередной/
сессии областного Совета народных депу-
татов двадцать первого созыва

8 октября 1991 года

№ п/п	Фамилия, имя, отчество	Номер избирательного округа
1.	Мельник Л.Г.	8
2.	Предборская И.М.	9
3.	Горох Л.П.	27
4.	Панченко И.И.	32
5.	Грибач С.А.	41
6.	Васильченко В.И.	47
7.	Дивников Н.В.	48
8.	Колесникова Т.Д.	58
9.	Тугаров Д.П.	66
10.	Ивах А.М.	67
11.	Дядченко Н.А.	71
12.	Башук П.И.	75
13.	Жижняк В.М.	88
14.	Пышный И.И.	108
15.	Овсиенко А.В.	114
16.	Яковенко Л.А.	123
17.	Шмат П.М.	135
18.	Шестаков Л.П.	137
19.	Росин К.К.	139
20.	Грабин В.В.	141
21.	Скляр В.В.	142
22.	Шевченко В.А.	150
23.	Кузьмин Н.Г.	158
24.	Тищенко Н.А.	159
25.	Ивченко А.И.	170

СПИСОК ДЕПУТАТОВ,

отсутствующих на восьмой /внеочередной/ сессии
областного Совета народных депутатов двадцать
первого созыва

9 октября 1991 года

№ п/п	Фамилия, имя, отчество	Номер избирательного округа
1.	Марков Л.С.	I
2.	Мельник Л.Г.	8
3.	Предборская И.М.	9
4.	Огурцов Б.И.	18
5.	Юхимюк Н.И.	23
6.	Горох Л.П.	27
7.	Панченко И.И.	32
8.	Бороденко В.Д.	33
9.	Брилев С.В.	35
10.	Гаранжа А.В.	36
11.	Грибач С.А.	41
12.	Деняк В.А.	46
13.	Васильченко В.И.	47
14.	Дивников Н.В.	48
15.	Колесникова Т.Д.	58
16.	Коваленко А.В.	65
17.	Тугаров Ю.П.	66
18.	Скакодуб А.В.	70
19.	Дядченко Н.А.	71
20.	Бащук П.И.	75
21.	Хижняк В.М.	88
22.	Ярмак Е.Ф.	96
23.	Смык В.М.	97
24.	Картавий А.А.	104
25.	Пышный И.И.	108
26.	Овсиенко А.В.	114
27.	Яковенко Л.А.	123
28.	Даниленко В.А.	125
29.	Изюменко Н.А.	130
30.	Шмат П.М.	135
31.	Бойко В.А.	136
32.	Шестаков Л.П.	137
33.	Мальченко Е.Н.	138

34. Росин К.К.	I39
35. Грабин В.В.	I41
36. Кузьмин Н.Г.	I58
37. Тищенко Н.А.	I59
38. Ивченко А.И.	I70

1. Воробьев А.И.	- первый депутат ООХР
2. Лаврик А.Ф.	- первый депутат Удмуртии
3. Петрусенко А.А.	- заместитель председателя облисполкома
4. Мартыненко А.А.	- заместитель председателя облисполкома
5. Сикот А.Ф.	- заместитель председателя облисполкома
6. Минченко Н.В.	- заместитель председателя облисполкома, начальник главного планово-экономического управления
7. Якуш Н.В.	- управляющий делами облисполкома
8. Ивченко А.И.	- заведующий организационным отделом облисполкома
9. Сиваков В.И.	- начальник юридического отдела облисполкома
10. Макаров А.А.	- заведующий хозяйственным отделом облисполкома
11. Соловьев И.В.	- начальник финансового управления облисполкома
12. Михайловский В.А.	- начальник управления жилищно-коммунального хозяйства облисполкома
13. Трошкин А.Ф.	- начальник управления капитального строительства облисполкома
14. Тищенко Н.А.	- начальник областного управления торговли
15. Зайн А.С.	- начальник управления культуры облисполкома
16. Чайка П.Ф.	- начальник управления "Облтопэнерго"
17. Махов В.И.	- начальник управления архитектуры и градостроительства облисполкома
18. Дубина Н.И.	- начальник управления народного образования облисполкома
19. Базилев В.А.	- начальник управления культуры облисполкома
20. Сиваков С.Г.	- зам. начальника отдела здравоохранения облисполкома
21. Макаров А.В.	- начальник отдела социального обеспечения облисполкома
22. Гусев А.А.	- начальник отдела юр. обл. облисполкома
23. Гаврилов Н.В.	- председатель комитета по физической культуре и спорту
24. Воробьев А.А.	- заместитель начальника управления внутренних дел области

СПИСОК

приглашенных на восьмую /внеочередную/ сессию
областного Совета народных депутатов двадцать
первого созыва

8-9 октября 1991 года

1. Козин Э.Г.	- народный депутат СССР
2. Воробьев А.Н.	- народный депутат Украины
3. Лаврик А.Ф.	- заместитель председателя облисполкома
4. Петрусенко А.К.	- заместитель председателя облисполкома
5. Мартыненко А.Д.	- заместитель председателя облисполкома
6. Сикач Л.Ф.	- заместитель председателя облисполкома
7. Минченко Н.В.	- заместитель председателя облисполкома,
начальник главного планово-экономического
управления
8. Бакум И.В.	- управляющий делами облисполкома
9. Шимко А.И.	- заведующий организационным отделом
облисполкома
10. Спивак В.И.	- начальник юридического отдела
облисполкома
11. Макаров А.С.	- заведующий хозяйственным отделом
облисполкома
12. Сало И.В.	- начальник финансового управления
облисполкома
13. Можилевский В.А.	- начальник управления жилищно-коммунального
хозяйства облисполкома
14. Троший А.Ф.	- начальник управления капитального строи-
тельства облисполкома
15. Тищенко М.К.	- начальник областного управления
торговли
16. Заяц К.С.	- начальник управления культуры
облисполкома
17. Чайка П.Ф.	- начальник управления "Облтопливо"
18. Шахов В.Н.	- начальник управления архитектуры и
градостроительства облисполкома
19. Дубина Н.П.	- начальник управления народного образования
облисполкома
20. Базиль В.А.	- начальник управления юстиции облисполкома
21. Сницарь С.Г.	- зам.начальника отдела здравоохранения
облисполкома
22. Климов А.В.	- начальник отдела социального обеспечения
облисполкома
23. Ганжа Е.Д.	- начальник отдела цен облисполкома
24. Гаврилюк П.П.	- председатель комитета по физической
культуре и спорту
25. Шерстюк А.А.	- заместитель начальника управления внутренних
дел области

26. Назюта Н.Н.	- юрисконсульт управления по делам издательств и полиграфии
27. Краснов Н.Д.	- начальник областного управления статистики
28. Мицура А.А.	- начальник главного территориального управления "Сумыглавснаб"
29. Попрушко Ю.Н.	- заместитель начальника производственно-технического управления связи
30. Козак Ю.П.	- начальник областного управления Госком-нефтепродукта Украины
31. Савченко В.К.	- председатель комитета по телевидению и радиовещанию
32. Федоришин А.П.	- председатель областного суда
33. Плюйко Л.А.	- председатель областного совета профсоюзов
34. Козаченко Е.П.	- председатель обкома профсоюза работников государственных учреждений
35. Сергеев А.П.	- управляющий областным управлением Национального банка Украины
36. Тертышный Н.М.	- генеральный директор территориально-производственного объединения автомобильного транспорта
37. Шишов В.С.	- генеральный директор центрального предприятия электрических сетей
38. Варавка С.Г.	- врач психоневрологического отделения Сумской областной детской больницы

Председатели городских, районных Советов народных депутатов

39. Епифанов А.А.	- председатель Сумского городского Совета
40. Лаврик В.И.	- председатель Заречного районного Совета
41. Осипов И.А.	- председатель Ковпаковского районного Совета
42. Овсинский О.Н.	- председатель Глуховского городского Совета
43. Сытник Ю.В.	- председатель Ахтырского городского Совета
44. Андрищенко В.Н.	- зам.председателя Роменского городского Совета
45. Парафейник Н.А.	- председатель Великописаревского районного Совета
46. Губа Н.А.	- председатель Липоводолинского районного Совета
47. Яценко В.А.	- председатель Недригайловского районного Совета

- 48. Думанчук Ю.В.
- 49. Левенко Г.М.
- 50. Коломиец В.В.
- 51. Березин Н.Я.
- 52. Фесенко В.М.
- 53. Бойко В.М.
- 54. Мироненко В.С.
- 55. Гриценко Н.И.
- 56. Максютенко В.П.
- 57. Гордус А.М.
- 58. Мазнов Н.С.
- 59. Лепишко И.А.
- 60. Вороненко Н.В.
- 61. Зайцев Д.К.
- 62. Богданов Б.А.

- председатель Путивльского районного Совета
- председатель Середино-Будского районного Совета
- председатель Сумского районного Совета
- председатель Тростянецкого районного Совета
- зам.председателя Ямпольского районного Совета
- главный редактор газеты "Сумщина"
- заведующая отделом газеты "Сумщина"
- корреспондент газеты "Сумщина"
- собственный корреспондент газеты "Голос України" по Сумской области
- старший редактор радио облтелерадио-комитета
- член Союза журналистов СССР
- зам.председателя Шосткинского городского Совета
- корреспондент ТАСС по Сумской области
- председатель областного комитета по охране природы
- председатель комитета по земельным ресурсам облисполкома

Депутаты Сумского городского
Совета народных депутатов

- 63. Гриник В.Р.
- 64. Гуленко А.А.
- 65. Дяченко Ю.В.
- 66. Зинченко А.Н.
- 67. Зябин В.И.
- 68. Петренко С.И.
- 69. Сугоняко А.Л.
- 70. Тыщук Ю.М.
- 71. Федорко Н.Н.
- 72. Леонидов В.К.
- 73. Колиенко П.Н.
- 74. Машкаренко А.М.

- координатор президиума Всеукраинского объединения солидарности трудящихся по Сумской области
- председатель рабочего /стачечного/ комитета ВНИИАЭН

75. Совгира И.И.

- заместитель председателя профкома
СМНПО им.Фрунзе

76. Ракутина Т.Н.

- член инициативной группы
Сумского троллейбусного управления

77. Осадчий В.Б.

- председатель Сумского краевого
совета Руха

Протокол № I
засідання лічильної комісії по підрахунку
результатів таємного голосування по виборах
голови обласної Ради народних депутатів

8 жовтня 1991 року

Присутні члени лічильної комісії:

- тт. Довенко Т. І.
- Френко Т. Д.
- Тимченко М. І.
- Гоняков Є. І.
- Рядіченко В. І.
- Анодас В. М.
- Сучас І. І.
- Фесюк О. М.

Порядок денний

Розподіл обов'язків між членами
лічильної комісії.

Слухали: Про обрання голови та секретаря лічильної комісії

Постановили: Головою лічильної комісії обрати депутата
Довенко Іван Іванович

Секретарем лічильної комісії обрати депутата
Френко Григорій Демидович

Голова лічильної
комісії

Довенко Іван Іванович

Секретар лічильної
комісії

Френко Григорій Демидович

Члени лічильної
комісії

Тимченко М. І.

Гоняков Є. І.

Рядіченко В. І.

Анодас В. М.

Сучас І. І.

Фесюк О. М.

Протокол № 2
засідання лічильної комісії по підрахунку
результатів таємного голосування по виборах
голови обласної Ради народних депутатів

8 жовтня 1991 року

Голова лічильної комісії
Секретар лічильної комісії
Члени лічильної комісії

Доленко И. П.
Фенько Г. Д.
Тимошенко Н. И.
Поляков М. І.
Рябиченко В. І.
Любчак В. А.
Сугак П. Г.
Фесюн О. М.

На сесії присутні 148 депутатів.

В списках для таємного голосування по виборах
Голови обласної Ради народних депутатів

занесені слідуєчі депутати:

Бондаренко А. Д.

Гричаний В. М.

Чернявський О. П.

Для таємного голосування по виборах

Голови обласної Ради народних депутатів

вицано 148 бюлетенів.

При відкритті урни виявлено 148 бюлетенів, недійсних 5.

Внесені в бюлетені депутати для таємного голосування по
виборах голови обласної Ради народних депутатів

одержали слідуєчі результати:

Бондаренко А. Д. за 89 проти 54

Гричаний В. М. за 83 проти 110

Горнявський Ч. Ф. 21 проти 122
 за _____ проти _____
 за _____ проти _____
 за _____ проти _____
 за _____ проти _____
 за _____ проти _____

Дописаних в бюлетенях 100

_____ за _____ проти _____
Недійсний за _____ проти 5 бюлетенів

Таким чином головою обласної Ради народних депутатів

обраний депутат по виборчому окрузі № 109
Бондаренко Іванові Дмитрович

Голова лічильної
комісії

Голова лічильної комісії Демченко І. І.

Секретар лічильної комісії

Секретар лічильної комісії Александров Т. Д.

Члени лічильної комісії:

Член лічильної комісії Михайленко А. І.
Член лічильної комісії Голоскоб Е. І.
Член лічильної комісії Родіченко В. І.
Член лічильної комісії Плюска В. А.
Член лічильної комісії Сучас Т. І.
Член лічильної комісії Александр О. А.

С О Д Е Р Ж А Н И Е

стенографического отчета о восьмой /внеочередной/ сессии областного Совета народных депутатов

от 8-9 октября 1991 года

	<u>Страницы</u>
I. Открытие сессии	I
2. Избрание рабочих органов	I-4
3. Утверждение регламента и повестки дня сессии	4-19
4. Обсуждение организационного вопроса	19-66
5. Сообщение секретариата сессии о поступивших обращениях и заявлениях	66-71
6. Принятие решений по организационному вопросу	71-74
7. Обсуждение вопроса "О реформировании структуры областного Совета народных депутатов и его демократизации"	75-104
8. Информация редакционной комиссии о поступивших замечаниях по решению о реформировании структуры областного Совета народных депутатов, принятие решения в целом	104-143
9. Согласование переноса рассмотрения третьего вопроса повестки дня "О текущем моменте и неотложных и перспективных мерах по стабилизации социально-экономического и общественно-политического положения в области" на очередную сессию	143-145
10. Рассмотрение вопроса и принятие решения "Об имуществе бывшего обкома Компартии Украины"	145-157
II. Закрытие сессии	158
12. Приложения к стенографическому отчету о восьмой /внеочередной/ сессии:	
<u>Решения сессии:</u>	
"Про голову обласної Ради народних депутатів"	159
"Про т.Москаленка В.М."	160

"О заместителе председателя областного Совета народных депутатов"	I6I
"Про реформування структури обласної Ради народних депутатів та її демократизацію"	I62-I8I
"Про власність колишнього обкому Компартії України"	I82-I83
Список депутатов, отсутствующих на сессии 8 октября 1991 года	I84
Список депутатов, отсутствующих на сессии 9 октября 1991 года	I85-I86
Список приглашенных на сессию 8-9 октября 1991 года.	I87-I90
Протоколы счетной комиссии по подсчету результатов тайного голосования по выборам председателя областного Совета народных депутатов	I9I-I93

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ Л. ЛЕКСЬ

В данном деле пронумеровано 193 листов

(сто девяносто три)
листа

14. 04. 1993

Должность зав. крот. частью

Подпись

Р. Скоро